

ÇEVRE ve ŞEHİRİCLİK BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
&
BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
SAHİL HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

BURSA İLİ BÜTÜNLEŞİK KIYI
ALANLARI PLANI
PLAN AÇIKLAMA RAPORU

2015

İÇİNDEKİLER

I. BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
1. AMAÇ.....	2
2. KAPSAM.....	3
3. İLKELER	4
4. STRATEJİLER.....	5
II. BÖLÜM	6
1. PLANLAMA ALANINA İLİŞKİN TEMEL DEĞERLENDİRMELER	6
1.1. Genel Bilgiler ve Konum	6
1.2. Nüfus	6
1.3. Tarım Sektörü	7
1.4. Turizm Sektörü	7
1.5. Sanayi Sektörü ve Sektörün Ulaşım Bağlantıları.....	7
1.6. Limanlar	10
1.7. İskeleler	11
1.8. Balıkçı Barınakları ve Yanaşma Yerleri.....	11
1.9. Balıkçılık	13
1.10. Yat Turizmi	13
1.11. Kumsal Alanlar ve Plajlar	14
1.12. Deniz Suyu Kirliliği	14
1.13. Kayıtsız Küçük Tekneler	16
1.14. Kıyıda Yapılaşma	16
1.15. Denizyolu	16
1.16. Demiryolu	17
1.17. Kıyı Kenar Çizgisi	17
1.18. Mülkiyet.....	17
1.19. Çevre Denetim	18
1.20. Kıyıda ve Denizde Araştırma.....	18
1.21. Afet Riski.....	18
1.22. Sulak Alanlar	19

2.	BURSA İLİ BÜTÜNLEŞİK KIYI ALANLARI PLANI İÇİN GÜÇLÜ-ZAYIF YÖNLER VE FIRSATLAR-TEHDİTLER (GZFT) ANALİZİ	20
3.	ALT BÖLGELERE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER	23
3.1.	Uzman Değerlendirmeleri	24
3.1.1.	Kıyı Yapılarına İlişkin Değerlendirme(EK-1 Uzman Raporu).....	24
3.1.2.	Deniz Ulaşımı, Taşımacılığı ve Lojistik Açısından Değerlendirme(EK-2 Uzman Raporu) 26	
3.1.3.	Bursa Kıyıları Deniz Kirliliği Değerlendirmesi (EK-3 Uzman Raporu)	27
3.1.4.	Batimetrik-Oşinografik Değerlendirme(EK-4 Uzman Raporu).....	30
3.1.5.	Su Ürünlerinin Değerlendirmesi (EK-5 Uzman Raporu).....	32
3.1.6.	Turizme İlişkin Değerlendirme (EK-6 Uzman Raporu)	34
3.1.7.	Ülkemizdeki Kıyı Yapılarının Planlanmasına İlişkin Mevzuatın İncelenmesi (EK-7 Uzman Raporu) 36	
3.2.	Arazi Tespitlerine Göre Mevcut Durum Değerlendirmeleri	37
III.	BÖLÜM	62
1.	PLAN KARARLARI	62
1.1.	Genel Plan Kararları ve Kurumlardan Gelen Özel Alanlara Dair Veriler	62
1.2.	Alt Bölgelere İlişkin Özel Plan Kararları	65
IV.	BÖLÜM	73
	BURSA BÜTÜNLEŞİK KIYI ALANLARI PLANI İZLEME VE YÜRÜTME BİRİMİ	73

TABLO LİSTESİ

Tablo 1- Bursa BKAP Kapsamındaki Alanda Yer Alan Yerleşim Nüfusları	7
Tablo 2.Balıkçı Barınakları Kapasite Kullanım Oranları ve Sektörel Dağılımları	12
Tablo 3.Güney Marmara'da Avlanan Balık Tür ve Miktarları ile Bursa Halinde Satılan Balık Tür ve Miktarları.....	13
Tablo 4-Narlı-Küçükkumla Bölgesi Kıyı Kullanımı Oranları	38
Tablo 5 - Narlı-Küçükkumla Alt Bölgesi Kıyı Arkası Baskın Kullanım Oranları	38
Tablo 6 - Gemlik Merkez Alt Bölgesi Kıyı Kullanımı Oranları	42
Tablo 7 - Gemlik Merkez Alt Bölgesi Kıyı Arkası Baskın Kullanım Oranları	42
Tablo 8 - Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesi Kıyı Kullanım Oranları	47
Tablo 9 - Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesi Kıyı Arkası Baskın Kullanım Oranları	47
Tablo 10- Mudanya Merkez Alt Bölgesi Kıyı Kullanım Oranları.....	50
Tablo 11 - Trilye-Mesudiye Alt Bölgesi Kıyı Kullanım Oranları	54
Tablo 12 - Trilye-Mesudiye Alt Bölgesi Kıyı Arkası Baskın Kullanım Oranları.....	54
Tablo 13 - Kocaçay Deltası Kıyı Kullanım Oranları	57
Tablo 14 - Kocaçay Deltası Kıyı Arkası Baskın Kullanım Oranları.....	57
Tablo 15 - Bayramdere-Kurşunlu Alt Bölgesi Kıyı Kullanım Oranları.....	59

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1-Narlı-Küçükkumla Alt Bölgesi Kıyı Kullanımı Oranları.....	38
Grafik 2 - Gemlik Merkez Alt Bölgesi Kıyı Kullanımı Oranları.....	42
Grafik 3 - Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesi Kıyı Kullanım Oranları.....	47
Grafik 4- Mudanya Merkez Alt Bölgesi Kıyı Kullanım Oranları	51
Grafik 5 - Trilye-Mesudiye Alt Bölgesi Kıyı Kullanım Oranları	54
Grafik 6 - Kocaçay Deltası Kıyı Kullanım Oranları.....	57
Grafik 7 - Bayramdere-Kurşunlu Alt Bölgesi Kıyı Kullanım Oranları	59

I.BÖLÜM

GİRİŞ

Bursa Bütünleşik Kıyı Alanları Planı (BKAP); Bursa İl sınırları içerisinde yer alan, artırılmaz kaynak niteliğindeki kıyı alanlarının hassas ekosistemlere sahip olması nedeniyle, sürdürülebilir bir yaklaşımla, koruma kullanma dengesi gözetilerek geliştirilmesi hedefiyle, “644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” uyarınca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na verilen yetki çerçevesinde, 30.12.2014 tarihinde imzalanan Protokol kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanmıştır.

Bursa Bütünleşik Kıyı Alanları Planı, kıyı bölgesi ve geri sahasında yer alan kara kullanımlarına dair tüm planlama ve uygulamalara rehberlik edecek, stratejik planlama diliyle hazırlanmış bir yol haritasıdır ve fiziki plan olarak değerlendirilmemelidir. Bütünleşik Kıyı Alanları Planı, tükenir bir kaynak olan kıyı bölgesinin sürdürülebilirliğini temel alarak; çeşitli sektörler itibarıyla kullanımları, talepleri ve çatışmaları yönetmeyi; kıyının planlama sürecini, ilke ve stratejileri, kurumlar arası işbirliğini geliştirmeyi amaçlayan bir plandır.

Bursa ili Bütünleşik Kıyı Alanları Planı’nda, kıyının mevcut durumu, eğilimler, talepler, kamu yararı, kıyının ekonomik potansiyeli, kent yaşamı, doğal ve kültürel değerler, yasal statüler, kazanılmış haklar vb. tüm verilere ve yapılan değerlendirmelere göre kararlar üretilmiştir. Ayrıca uluslararası BKAP yaklaşımları, ilke ve değerleri göz önüne alınmış; Avrupa Birliği’nin bu yöndeki çalışmaları incelenmiştir.

Bursa ili kıyı bölgesi yönetimi için verilen modellerden en uygun olan model seçilerek Planlama Alanı özelliklerine göre alt bölgelere ayrılmıştır. Bu alt bölgelerde kamu yararı ilkesi ve sürdürülebilirlik öncelikli olarak göz önünde tutulmuş ve bölgesel temel gelişme stratejileri üretilmiştir.

Bursa ili Bütünleşik Kıyı Alanları Planı, bu kapsamda kara ve deniz tarafı bütünselliğinde yapılan araştırma ve sentez sonucunda getirilen ilke, esas ve stratejilere dayalı olarak hazırlanmıştır. Kıyı kenar çizgisinin kıyı ve deniz tarafına ilişkin karar ve stratejiler yerine getirilmesi idarelerin sorumluluğunda olup sahil şeridi ve kara tarafına ilişkin stratejiler ilgili idarelerin uygulamalarına yol göstericidir.

1. AMAÇ

Bursa ili Bütünleşik Kıyı Alanları Planı;

- Bursa kıyılarının Marmara Bölgesi'ndeki yeri ve potansiyeline dayalı ve ülkenin sürdürülebilir gelişme politikalarına uygun olarak,
- Coğrafi ve sosyo-ekonomik kaynak potansiyelinden uygun oranda yararlanmaya ve bu kaynakların kullanımına imkan verecek biçimde, sosyo-ekonomik ve kültürel gelişmeye, sektörler arası uyumu sağlamaya, koruma ve kullanma dengesini gözetmeye yönelik olarak,
- Doğal, tarihi, kültürel ve çevresel değerlerin, kıyıların ve su kaynaklarının korunmasını amaçlayarak,
- Afet risklerinin azaltılmasını, afete karşı önlem alınmasını sağlayıcı biçimde,
- Kıyıya bağımlı kullanımların öncelik ilkesi ve kıyının taşıma kapasitesi göz önünde bulundurularak,
- Bütünleşik Kıyı Alanları Planı kapsamındaki kıyıların, Bursa kentinin mekânsal gelişmesi ile uyumlu biçimde planlanmasına yönelik olarak,
- Kurumlar arası iş birliğini geliştirmek için yönetim anlayışını hakim kılmaya yönelik olarak,
- Kıyı ve deniz alanlarındaki yetki ve sorumlulukları tanımlamaya yönelik olarak,
- Kıyıda denetimsizliği, yetki karmaşasını gidermeye yönelik olarak,
- Kıyıda problemleri tespit edip bu problemleri giderici çözümler üretmeye yönelik olarak,
- Çevre kirliliğini azaltmaya yönelik olarak,
- Biyolojik çeşitliliği artırmaya yönelik çalışmalar yapmak için,
- Kıyıların topografik, jeolojik, ekolojik, hidrografik, oşinografik, meteorolojik özelliklerini tespit etmek için,
- Kıyıda müdahale edilmemiş alanları doğal haliyle korumak ve geliştirmek,
- Kıyıda asgari müdahale ile azami fayda sağlamaya yönelik olarak,
- Yerel yönetimlerin kıyıya ilgisini artırmak, merkezi idare ile yerel yönetim arasında işbirliği ve yetki paylaşımını geliştirmek üzere,

Kıyı ve deniz kullanım amaçlı, enerji, sanayi, ulaşım, su ürünleri, turizm, rekreasyon faaliyetleri ve bunlara ilişkin yapılaşma ve altyapı tesislerinin planlanması, uygulanması ve izlenmesine yönelik ilkeler, stratejiler ve kararları ortaya koymayı amaçlamaktadır.

2. KAPSAM

Bursa ili Bütünleşik Kıyı Alanları Planı, Gemlik Körfezi'nin kuzeyinde Armutlu/Yalova sınırından başlayarak Körfezin güney kıyılarında batıda Balıkesir/Bandırma sınırına kadar uzanan yaklaşık 115 km uzunluğundaki kıyıları kapsamaktadır.

BKAP Çalışma Alanı; Kuzeydoğuda karadaki ilk tepelerin zirvelerini içine alacak şekilde adeta bir ön görünüm alanı, doğuda Gebze-Bursa-İzmir Otoyolu, güneyde Nilüfer Çayı ve en batıda Yaban Hayatı Geliştirme Sahası'nı kapsayacak şekilde tanımlanmıştır.

Etkileşim Alanı; Çalışma alanı içerisinde kıyı kullanımının ve etkileşiminin yoğun olduğu kıyı bandında, kıyı ardındaki baskın kullanım ve sektörlerin kıydan etkilenme ve kıyıyı etkileme derecesine göre belirlenen alanı kapsamaktadır.

Bu plan, Bursa kıyılarının ön görünümü niteliğindeki alanları kapsamaktadır. Bu yönü ile Bursa ilinin ön bahçesi niteliğindeki alanları düzenleme çabasıdır.

BKAP Çalışma Alanı sınırları dahilinde Mudanya ilçesinin tamamı, Gemlik ve Karacabey ilçelerinin kıyı kesimi ile Osmangazi ilçesinin kuzey bölümleri yer almaktadır. Plan kapsamında kıyıda Mudanya ve Gemlik ilçe merkezleri ile Narlı, Karacaali, Büyükkumla, Küçükkumla, Gençali, Kurşunlu (Gemlik), Altıntaş, Kumyaka, Trilye, Söğütpınar, Esence, Egerce, Mesudiye, Kıyıköy, Bayramdere ve Kurşunlu (Karacabey) yerleşimleri mevcuttur.

Planlama alanı, bölgelerin doğal yapıları, ekolojik özellikleri, kıyı ardı baskın kullanım türü ve yoğunluğu, kıyı özellikleri vb. ölçütlere göre 3 bölge ve 7 alt bölgeye ayrılmıştır. Bunlar;

Narlı – Küçükkumla Alt Bölgesi(1)

Gemlik Merkez Alt Bölgesi (2)

Kumsaz – Kurşunlu Alt Bölgesi (3)

Mudanya Merkez Alt Bölgesi (4)

Trilye – Mesudiye Alt Bölgesi (5)

Kocaçay Deltası (6)

Bayramdere – Kurşunlu Alt Bölgesi (7)

3. İLKELER

Bursa İli Bütünleşik Kıyı Alanları Planı, aşağıdaki temel ilkeler doğrultusunda hazırlanmıştır;

- **Kamu Yararı**

Kıyıların kamu yararı doğrultusunda kullanılması

- **Doğal Kaynakların Korunması ve Sürdürülebilir Hakça Kullanımı**

Doğal yapı ve ekosistemlerin korunması ve sürdürülebilirliği temel ilkedir. Kaynakların paydaşlar arasında eşitlikçi kullanılması

- **Turizmin Geliştirilmesi ve Çeşitlendirilmesi**

Bölgenin sahip olduğu turizm potansiyelinin öne çıkarılması

- **Çok Sektörlü ve Katılımcı Olmak**

Çok sektörlü ve mekân için rekabet eden çok sayıda aktörün bulunması nedeniyle katılımcı ve şeffaf bir planlama ve uygulama modeli oluşturulması

- **Plan Yönetimi ve Çevresel İzleme**

Kıyı Alanları Yönetimi dünyada ve ülkemizde gelişen bir süreçtir. Bursa BKAP sürecinde sürekli uygulama ve izleme çalışmalarının yapılması

- **Doğal Afet Riskini En Aza İndirecek Önlemleri Almak**

Planlama alanında depremsellik, heyelan, sel, vb afet risklerinin belirlenerek gerekli önlemlerin alınması

- **Somut ve Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması**

Bursa'nın sahip olduğu taşınabilir ve taşınmaz kültürel, tarihi, mimari, edebi vb. değerlerin korunması toplumsal kültürel hafızanın korunması ve sürdürülebilmesi

4. STRATEJİLER

- 1. Bölgesel Gelişme Olanaklarını Seçici Olarak Kullanmak; Bu bağlamda, Bursa kıyıları için kamuoyunun öngöreceği ya da kabul edeceği baskın rolü katılımcı yöntemlerle belirlemek, bu bağlamda, Gemlik Körfezi ve Bursa kıyılarının üstleneceği rolü netleştirmek,**
- 2. Doğal kaynaklar ve biyolojik çeşitliliğin korunması için gerekli tüm bilimsel ve yönetsel önlemleri almak**
- 3. Bölgesel Lojistik Merkez Olma Olanaklarını Araştırmak,**
- 4. Bursa'nın su ürünleri varlığını belirlemek, korumak ve geliştirmek, balıkçılığı desteklemek, denizcilik kültürünün yaşatılması ve sürdürülmesi için amatör balıkçılığı desteklemek,**
- 5. Çevre izleme altyapısı ve denetim mekanizmalarını geliştirmek.**
- 6. Plan İzleme ve Yürütme birimini katılımcı bir anlayışla oluşturmak.**
- 7. Bütünleşik Kıyı Alanları Planı'nın izleme ve yürütmesinde yerel yönetim ve merkezi yönetim arasındaki işbirliğini arttırmak ve koordinasyonu sağlamak**
- 8. Çevre Korumaya Yönelik Yaygın Eğitim Vermek ve Kamuoyunu Bilinçlendirmek**
- 9. Ulaşım türlerinin birbirini destekleyecek ve kıyının doğal yapısını bozmayacak şekilde planlanarak verimliliğini arttırmak**
- 10. Halkın kıyıları spor, turizm, rekreasyon vb. amaçlı kullanımını desteklemek ve bu kullanım alanlarını genişletmek,**
- 11. Kıyı Kesimi Kentsel Arazi Kullanımı ve kıyı tesislerinin taşkın, heyelan, deprem vb afet etkilerinden korunmasını sağlamak**
- 12. Bursa'nın sahip olduğu somut ve somut olmayan kültürel, tarihi, mimari, edebi vb. mirasını korumak**
- 13. Plan kararlarının oluşturulması ve uygulanmasında katılımcı yöntemler belirlemek**
- 14. Kıyıda ve kıyı ardında turizm faaliyetlerini çeşitlendirmek ve desteklemek**

II. BÖLÜM

1. PLANLAMA ALANINA İLİŞKİN TEMEL DEĞERLENDİRMELER

1.1. Genel Bilgiler ve Konum

Bursa kıyıları Türkiye'nin 4. büyük kentsel yerleşmesine ev sahipliği yapmaktadır. Ayrıca Bursa, İstanbul ve İzmir'den sonra Türkiye kıyılarındaki en büyük 3. şehirdir. Türkiye'nin en önemli münferit ve örgün sanayi alanları kıyı arka alanında yer almaktadır. Bu nedenle, Bursa ili kıyılarında çok sayıda kıyı yapıları ve özellikle ulaştırma kıyı yapısı bulunmaktadır. Özellikle Gemlik Körfezinde önemli liman tesisi yer almaktadır.

Bursa ili kıyılarını kapsayan planlama alanı Marmara Bölgesi'nde yer almaktadır. Nüfus ve istihdam gibi iki temel dinamik ile birlikte mevcut arazi kullanım haritaları, çevre düzeni planları, yerinde yapılan gözlem ve araştırmalar sonucu planlama alanı sınırları saptanmıştır. Planlama alanına Bursa ilinin kıyı kesiminde yer alan tüm yerleşimler dahil edilmiştir. Kıyı ile etkileşimleri değerlendirilerek çalışma alanı bazı alanlarda iç kesimlere kadar uzanmıştır.

Planlama alanı içinde kalan kıyı şeridinin uzunluğu yaklaşık 115 km'dir. Planlama sınırı içinde Bursa İl'inin Marmara Denizine sınırı bulunan 3 ilçe yer almaktadır. Gemlik, Mudanya ve Karacabey ilçeleri Bursa ilinin Marmara Denizi'ne kıyısı bulunan ilçeleridir. Sırasıyla Gemlik ilinin kıyı uzunluğu yaklaşık 38 km, Mudanya ilçesinin kıyı uzunluğu yaklaşık 42 km ve Karacabey ilçesinin kıyı uzunluğu yaklaşık 35 km'dir. Gemlik ve Mudanya genelindeki kıyı tipi falezli kıyılar, Karacabey ilçesindeki kıyı tipi genellikle kumsal kıyılardır.

Kıyı kullanımının en fazla çeşitlendiği bölge Gemlik bölgesidir; kıyıda ve kıyı ardında kentsel kullanımlar dışında büyük ölçekte liman işletmeleri ve ard bölgesinde büyük depolama ve sanayi alanları yer almaktadır. Gemlik merkezinin kuzeyinde ve batısında ise ikinci konut alanları yer alır. Mudanya Bölgesi'nde ise kıyı ve kıyı ardındaki kullanımlar genellikle kentsel yerleşik alanları oluşturan ticaret ve konut alanlarıdır. Karacabey Bölgesi'nde ise bölge genelinde doğal değerlerin korunduğu ve kentsel yerleşme baskısı altında bulunmayan alanların kıyı ardındaki baskın kullanımlar olduğu görülmektedir.

1.2. Nüfus

Bursa ili Bütünleşik Kıyı Alanları Planı kapsamında kalan yerleşimlerin nüfus bilgileri şu şekildedir.

Tablo 1- Bursa BKAP Kapsamındaki Alanda Yer Alan Yerleşim Nüfusları

İlçe	Nüfus	1/5000 Plan Nüfusları (Kıyı)
Gemlik	84787	133855
Mudanya	77461	344597
Karacabey	4597	-----
Osmangazi*	14666	-----
Toplam	181511	478452

Kaynak: Bursa İli BKAP Kapsamındaki 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Plan Projeksiyonları

1.3. Tarım Sektörü

Türkiye'nin Güney Marmara Bölgesinde bulunan Bursa ili ve civarı uygulanan polikültür tarım sistemi ile önde gelen tarımsal üretim merkezlerindedir. Tarım sektörü, Bursa ekonomisi açısından olduğu kadar, Türkiye ekonomisinde de oldukça önemli bir yere sahiptir. Bursa'da tarım yapılan kültür arazisi toplam arazinin %40'ını oluşturmaktadır. İldeki toplam arazi varlığı 1.088.638 hektar olup, bu alanın 310.337 hektarını tarım yapılan kültür arazisi oluşturmaktadır. Bursa topraklarının %17'si ovalarla kaplıdır. Arazisi volkanik bir yapıya sahip olması yanında, derelerin sürüklediği alüvyonlardan meydana gelmiştir. Marmara Bölgesi'nin fazla engebeli olmaması nedeniyle, yüzölçümüne göre, ekili-dikili arazinin en geniş alanı Bursa'dır. Ülke çapında zeytinlik ve bahçe tarımı kantite ve kalite açısından büyük bir ağırlık taşımakta, sadece il tüketimini değil, ülkenin önemli oranda gıda ihtiyacını karşılamakta, ayrıca dışsatım yolu ile büyük bir döviz geliri sağlamaktadır.

1.4. Turizm Sektörü

Kıyı bölgelerinde Mudanya'daki Montania Otel dışında nitelikli turizm tesisi bulunmamakta ve kıyıda turizm tesisi yapılacak boş alan da yer almamaktadır. Ayrıca Karacaali, Narlı, Kurşunlu gibi sahil yerleşmelerinde otel, motel, apart oteller bölgede yer alan diğer konaklama tesisleridir.

1.5. Sanayi Sektörü ve Sektörün Ulaşım Bağlantıları

Bursa'nın imalat sanayiini, Türkiye'de GSYİH'nın yaratılmasında etken olan sektörlerin büyük bir kısmı oluşturmaktadır. Özellikle tekstil ve konfeksiyon, otomotiv ana ve yan sanayii, makine-metal eşya sanayileri, gıda sanayii Bursa'nın imalat sanayinin temel belirleyicisi olmaktadır. Otomotiv sektörü, tekstil ve konfeksiyon sektörü, gıda sektörü ve makine, metal sektörü Bursa sanayisinin en önde gelen endüstriyel kollarıdır. Bu endüstri hizmetlerinin gerçekleştirildiği büyük sanayi alanları mevcuttur. İlde faal durumda 12 adet Organize Sanayi Bölgesi, faal 13 adet Sanayi Bölgesi, 1 adet Serbest Bölge, 15 adet Küçük Sanayi Sitesi yer almaktadır. Sanayi alanlarının toplam büyüklüğü yaklaşık 9270 ha'dır.

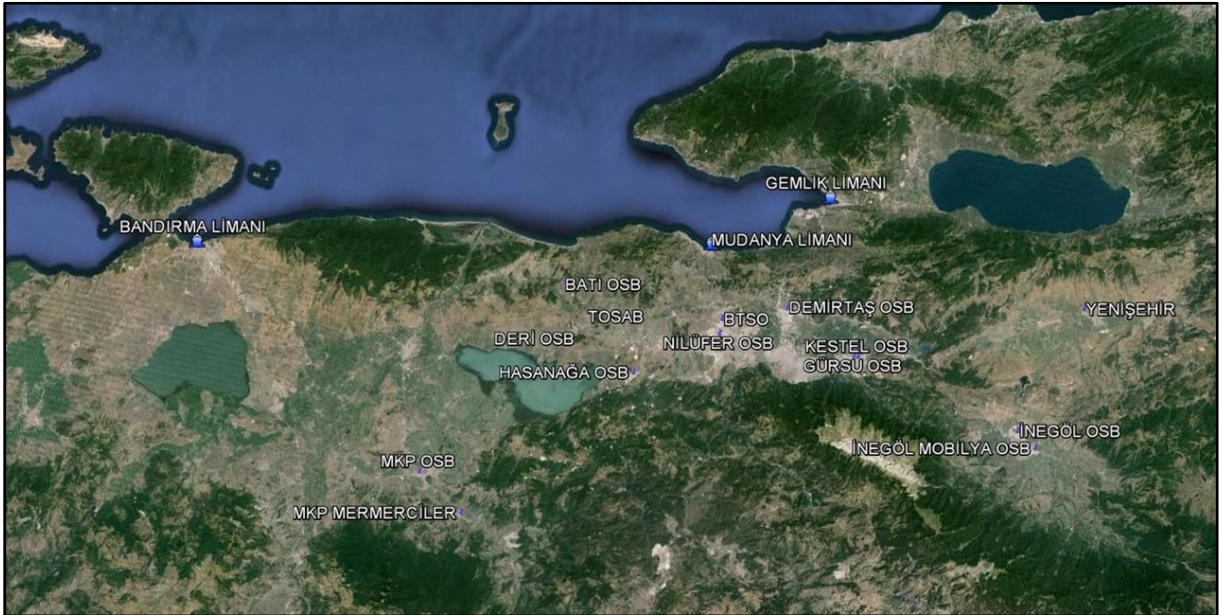
Büyük sanayi bölgeleri ana ulaşım akışları üzerinde yer seçmiştir. Bursa OSB Mudanya Yolu üzerinde, Demirtaş OSB Yalova Yolu üzerinde konumlanmıştır. İlde 12 adet OSB olsa da üretimin büyük bölümü Bursa OSB ve Demirtaş OSB’de yapılmaktadır. İldeki diğer OSB’ler ise bu iki bölgeye göre çok küçük ve imalat miktarları çok düşüktür.

Kent merkezindeki OSB’ler dışında etkin olan sanayi bölgesi İnegöl OSB ve Gemlik serbest bölge çevresindeki sanayi alanlarıdır.

1998 yılı onaylı Bursa 2020 Yılı 1/100.000 Ölçekli İl Çevre Düzeni Planı’nda sanayi sektörü için kentin batısında yer tarifi yapılmıştır. Bu tarihten sonra yeni kurulan sanayi bölgelerinin kentin batısında Nilüfer İlçesi ile Karacabey İlçesi sınırları kesişiminde kurulmaya başlandığı görülmektedir.

Nilüfer İlçesi Badırğa Köyü sınırları dahilinde 177 ha. Deri İhtisas OSB ve 191 ha Tekstil İhtisas OSB yer almaktadır. Bu sanayi bölgeleri komşuluğunda Karacabey İlçesi, İkizce Köyünde 140 ha KOTİYAK Sanayi Bölgesi planlıdır. Batı Organize Sanayi Bölgesi’nin yer seçiminin kesinleştiği Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü’nün 29.06.2015 tarih ve 2952 sayılı yazısı ile bildirilmiştir. Batı OSB’nin alansal büyüklüğü 1111,33ha. Olup, alan Deri İhtisas OSB ve Tekstil OSB’nin bulunduğu alandan başlayıp Taşpınar ve Badırğa köylerine kadar ulaşmaktadır.

Şekil 1. Organize Sanayi Bölgelerinin Limanlara Uzaklığı

	GEMLİK LİMANI	MUDANYA LİMANI	BANDIRMA LİMANI
YENİŞEHİR OSB	55.3 KM	78.9 KM	172 KM
İNEGÖL OSB	76.6 KM	68.4 KM	164 KM
İNEGÖL MOBİLYA OSB	78.1 KM	77.6 KM	169 KM
GÜRSU OSB	42.4 KM	38 KM	136 KM
KESTEL OSB	43 KM	39 KM	137 KM
DEMİRTAŞ OSB	24.4 KM	21.6 KM	118 KM
BTSO	37.1 KM	13.6 KM	108 KM
NİLÜFER OSB	39.5 KM	16 KM	101 KM
HASANAĞA OSB	58.2 KM	37.3 KM	90.5 KM
DERİ İHTİSAS OSB	63 KM	42.2 KM	83 KM
TOSAB	62 KM	41.2 KM	82 KM
MKP OSB	109 KM	88.1 KM	65.3 KM
MKP MERMERCİLER	121 KM	99.7 KM	76.9 KM
BATI OSB	66.7 KM	45.8 KM	81.1 KM

Kaynak:Google Earth

Bursa İl'inde bulunan organize sanayi bölgeleri ve diğer sanayi alanlarında faaliyet gösteren sanayi işletmeleri Gemlik Limanı'ndan, Mudanya Limanı'nda ve Bandırma Limanı'ndan lojistik faaliyetlerini yürütmektedirler.

Mudanya, Bursa kent merkezinin denize açılan kapısıdır. Kentin ön bahçesidir. Turizm ve rekreasyon amaçlı kullanım ağırlıklıdır. Bursalıların yeme-içme, eğlenme ve dinlenme, deniz havası alma amacıyla gittikleri ana merkez konumundadır. Buna karşın Bursa kent merkezi ile Mudanya arasında tek bir yol bağlantısı mevcuttur. Yoğun talep sebebiyle trafik sorunları yaşanmaktadır.

Mudanya'ya ulaşan araçlar için bir başka problemde park problemidir. Şehir içinde yeterli park alanı bulunmadığından yol kenarları otopark olarak kullanılmaktadır. Mudanya'nın kendi trafiği dahi trafik problemlerine sebep olmaktadır. Dış trafiğin yükünü kaldıracak altyapısı bulunmamaktadır. Dış trafik yükü ilçeye eklenmemelidir. Mudanya-Güzelyalı'da küçük araçlara yönelik feribot taşımacılığı yapılmaktadır. Feribot iskelesinde yeterli park imkanı oluşturulmuştur. Fakat iskelenin Mudanya Yolu ile bağlantısı problemlidir. Feribotun yanaşma ve ayrılma zamanlarında bu bölümde trafik tıkanmaktadır. 75 dakikada İstanbul'dan Mudanya'ya gelen araçlar iskeleden ancak 45-60 dakikalık zaman dilimde çıkabilmektedir. Güzelyalı İDO iskelesinin karayolu bağlantı problemi çözümlenmeden bu bölümde feribot taşımacılığı yapmak problemlidir. İDO mevcut Güzelyalı iskelesini ağır taşıtlara yönelik Ro-Ro taşımacılığı için de kullanmak istemektedir. Bu yöndeki talepler zaten problemlili olan iskele çıkışı ve Mudanya Yolu trafiğini daha da olumsuz etkileyecektir.

1.6. Limanlar

İthalat ve ihracatta temel ulaştırma modu olarak kullanılan limanlar, Gemlik Limanlar Bölgesinde toplanmıştır. Bu bölgede Borusan, Roda, Gemlik Gübre ve Gempport olmak üzere toplam 4 adet liman işletmesi, 1 adet akaryakıt iskelesi ve 1 adet şamandıra yer almaktadır.

Borusan Limanı, 1984 yılından bu yana faaliyet göstermektedir. Toplam 1 338 m yanaşma yeri uzunluğu olan limanda maksimum su derinliği -14,5 m'dir. 6 adet yanaşma yeri vardır. Çok yönlü hizmet veren liman, toplam 360 000 m² (280 000 m² gümrüklü ve 80 000 m² gümrüksüz) alanda 2 ayrı terminalden oluşmaktadır. 2009 yılında 450 m rıhtım uzatılması yatırımı yapılmıştır. Yeni hizmete açılan terminalde konteyner ve araç, mevcut terminalde ise genel kargo yükleri elleçlenmektedir. 2013 senesinde 1 717 adet gemiye hizmet verilmiştir. 5 ve 6 no.lu rıhtımlarda 10 000 TEU ve üzerindeki kapasiteli gemilere, 1-2-3 ve 4 nolu rıhtımlarda ise 50 000 DWT'a kadar olan gemilere hizmet verilebilir. Ro-Ro operasyonları için kullanılan alan yaklaşık 70 000 m²'dir. 360 000 m² alan üzerine kurulu limanda faaliyet konusu dökme yük, genel kargo, konteyner ve Ro-Ro yükleridir. Liman girişi 2 şeritli ve 10 m, çıkışı 2 şeritli ve 10 m olmak üzere toplam 20 m'dir.

1992 yılında 652264 m² alan üzerine kurulmuş Gempport Limanı'nda toplam 950 m yanaşma yeri uzunluğu olan limanda maksimum su derinliği -36 m'dir. Limanda 300000 m² gümrüklü alan (açık), 5500 m² ambar (yarı açık), 6000 m² antrepo (kapalı), çok katlı araç parkı (4000 araç kapasiteli) ve 5000 m² ekipman park alanı mevcuttur. Limanda konteyner, genel kargo ve Ro-Ro yükleri elleçlenmektedir. Faaliyet konusu yüklerden dökme yük hâlihazırda elleçlenmemektedir. Genel yük hareketine bakıldığında, %80 oranında 20'lik ve 40'lık konteyner yükü elleçlenmektedir. Yurtdışına birçok limana uğrak yapan gemi servisleri gelmektedir. Limanın 2 giriş 2 çıkış olmak üzere 4 şeritli tek kapısı vardır.

Gemlik Gübre (Yılyak A.Ş.) Limanı'nda toplam liman sahası 219500 m², maksimum su derinliği -15 m olan yanaşma yerlerinin toplam uzunluğu ise 1200 m'dir. 40000 GT'lik gemilerin yanaşması için planlanmıştır. Limanın faaliyet konusu yükleri dökme yük, genel kargo ve sıvılaştırılmış gaz yüklerdir. Limanda ağırlıklı olarak üre gübresi, amonyum bileşikleri ve taş kömürü yüklerinin elleçlenmesi yapılmaktadır. Gemlik Gübre Limanı, bir tesis limanı olup, tesis alanında bulunan fabrikaya hizmet vermektedir. Gemlik Gübre Limanı, gübre ve amonyak, ithalat-ihracatında ve sevkiyatlarında kullanılmaktadır.

2007 yılında inşaatı tamamlanan limanda maksimum su derinliği -12,5 m olan toplam 1 100 m uzunluğunda yanaşma yeri bulunmaktadır. 100000 m²'si açık ve 10000 m²'si kapalı olmak üzere toplam 110000 m² gümrüklü alan mevcuttur. Ayrıca limanda 1000 m² ekipman park alanı bulunmaktadır. 2013 yılında 16000 m² deniz dolgusu

liman geri sahasına dâhil olmuştur. Yılda 1000 gemi kabul kapasitesi olan limanda her türlü dökme yük, orman ürünleri, tekerlekli araç ve proje malzemeleri gibi özel yükler ve konteyner elleçlenmektedir. Limana karayoluyla genelde Bursa, Eskişehir, Kütahya, Bilecik illerinden yılda yaklaşık 400 000 tona yakın yük yüklenmek üzere taşınmaktadır. Limandan boşaltılan ürünlerin ise %80'inden fazlası Bursa olmak üzere Kütahya, Balıkesir, Konya, Bilecik illerine nakledilmektedir. Limanın giriş ve çıkış olmak üzere 2 şeritli toplam 6 m genişliğinde kapısı bulunmaktadır.

BP İskelesi'nin boyu 65 m olup, aynı anda sadece 1 gemi yanaşma kapasitesindedir. İskeleden madeni yağ ve akaryakıt tahliyesi yapılmakta olup, 2008 yılında toplam 73 gemi hareketi olmuştur. 2009 yılında toplam 81 gemi hareketi olmuştur.

MKS Boru Hattı ve Şamandıra Sistemi, denizden şamandıraya monte edilmiş hortum vasıtası ile sıvı yük tahliyesi yapılmaktadır. 6000 m³ sıvı yük elleçlemesine ve yılda 15 gemi kabul kapasitesine sahiptir. İskele ve rıhtımı bulunmamaktadır.

1.7. İskeleler

Bursa İli Marmara Denizi kıyılarında toplam 34 adet iskele yer almaktadır. Bu iskelelerden 27 adedi beton, 4 adedi ahşap, 3 adedi demir profilli iskelelerdir. İskelelerin 15'i amaçlı iskele, 19'u rekreasyonel iskeledir. Mudanya kıyılarında 10 adet, Gemlik kıyılarında 24 adet iskele yer almaktadır. İskelelerin tamamının imar planı yoktur.

1.8. Balıkçı Barınakları ve Yanaşma Yerleri

Bursa kıyılarında 9 adet balıkçı barınağı ve 2 adet bağlama yeri yer almaktadır. Balıkçı barınaklarına ve bağlama yerlerine ilişkin veriler Ulaştırma Bakanlığı Bursa Ulaştırma Bölge Müdürlüğü'nden ve Balıkçı Barınaklarındaki kooperatiflerden herhangi bir veri alınamadığından barınakların toplam kapasiteleri ve tekne sayıları arazi çalışmaları sonucunda elde edilmiştir.

Tekne eni büyük tekneler için minimum 5 metre, küçük tekneler için minimum 2 metre kabul edilmiş, mevcut rıhtımda büyük ve küçük teknelerin yanaşma yerleri tespit edilmiş ve rıhtım uzunlukları belirlenmiş, belirlenen rıhtım uzunluklarına tekne enleri bölünerek balıkçı barınak kapasiteleri hesaplanmıştır.

Hesaplamalar sonucunda Bursa'daki balıkçı barınaklarının toplam kapasitesi 2450 tekne olarak bulunmuştur. Ancak arazideki tespitler sonucunda kullanım kapasitesi 1607 tekne olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda da Bursa'daki balıkçı barınaklarının genel kapasite kullanım oranı %65,59(1607/2450) olarak tespit edilmiştir.

Tablo 2. Balıkçı Barınakları Kapasite Kullanım Oranları ve Sektörel Dağılımları

	KAPASİTE (ADET)	ÖZEL TEKNE (ADET)		BALIKÇI TEKNESİ (ADET)		DİĞER TEKNE (ADET)	TOPLAM TEKNE (ADET)	KAPASİTE KULLANIM ORANI (%)	KULLANILAN KAPASİTENİN SEKTÖREL OLARAK ORANSAL DAĞILIMI	
		KÜÇÜK TEKNE	YAT	KÜÇÜK TEKNE	BÜYÜK TEKNE				TURİZM SEKTÖRÜ	TARIM SEKTÖRÜ
GEMLİK NARLI BALIKÇI BARINAĞI	170	89	24	7	1	0	121	71,18	93,39	6,61
GEMLİK MERKEZ BALIKÇI BARINAĞI	250	143	0	25	8	3	179	71,60	79,89	18,44
GEMLİK KURŞUNLU BALIKÇI BARINAĞI	265	231	34	36	0	0	301	113,58	88,04	11,96
MUDANYA GÜZELYALI BALIKÇI BARINAĞI	240	99	66	12	3	4	184	76,67	89,67	8,15
MUDANYA ARNAVUTKÖY BALIKÇI BARINAĞI	470	291	54	37	0	0	382	81,28	90,31	9,69
MUDANYA KUMYAKA BALIKÇI BARINAĞI	85	33	17	3	0	0	53	62,35	94,34	5,66
MUDANYA ZEYTİNBAGI BALIKÇI BARINAĞI	155	45	35	14	0	0	94	60,65	85,11	14,89
KARACABEY BAYRAMDERE BALIKÇI BARINAĞI	345	50	0	0	5	0	55	15,94	90,91	9,09
KARACABEY KURŞUNLU BALIKÇI BARINAĞI	195	10	0	25	25	0	60	30,77	16,67	83,33
GEMLİK BAĞLAMA YERİ	125	102	0	36	0	0	138	110,40	73,91	26,09
ESENCE BAĞLAMA YERİ	150	30	0	10	0	0	40	26,67	75,00	25,00

Ayrıca Bursa'daki balıkçı barınaklarının kullanım oranlarının sektörel dağılımları incelendiğinde; %84,19'unun turizm sektörü(yat turizmi) tarafından, %15,81'inin tarım sektörü(balıkçılık) tarafından kullanıldığı tespit edilmiştir. Balıkçı barınakları özelinde bakıldığında; Gemlik Kurşunlu Balıkçı Barınağı(%113,58) ve Gemlik Bağlama Yerinin(% 110,40) kapasitesinin üstünde kullanıldığı ancak Gemlik Kurşunlu Balıkçı Barınağının kullanılan kapasitesinin de %88,04'ünün, Gemlik Bağlama Yerinin kullanılan kapasitesinin %73,91'inin turizm sektörü tarafından kullanıldığı ortaya çıkmıştır.

Balıkçı Barınakları Kapasite Kullanım Oranları ve Sektörel Dağılımları'nı gösteren Tablo-2 incelendiğinde de; Bursa İl'inde balıkçılık sektörünün hemen hemen yok olduğu ve geçim kaynağı olmadığı ortaya çıkmaktadır. Balıkçı barınaklarında bulunan oransal olarak düşük olan balıkçılık sektörüne ait balıkçı teknelerinin de genel olarak küçük ve amatör tekneler olduğu, profesyonel balıkçılık için kullanılan tekneler olmadığı belirlenmiştir. Diğer yandan balıkçı barınaklarının genel olarak turizm sektörüne hizmet

etmesinde dolayı da balıkçı barınaklarında yönetim, denetim, altyapı, güvenlik ve hizmet problemleri yaşandığı tespit edilmiştir.

Karacabey Kurşunlu Balıkçı Barınağı hariç diğer 8 adet balıkçı barınağının ve 2 adet bağlama yerinin imar planı bulunmamaktadır. Bursa ilinin 115 km uzunluğundaki Marmara kıyılarında yer alan balıkçı barınakları aralarındaki mesafenin yaklaşık 10 km. olduğu tespit edilmiştir.

1.9. Balıkçılık

Bursa'da yer alan 9 adet balıkçı barınağında kooperatiflere kayıtlı balıkçı sayısı 320 adettir. (BKAP Araştırma Raporu 2.3.3. Balıkçı Barınakları) Kayıtlı olmayan ancak balıkçı barınaklarını kullanan tekneler de yer almaktadır. Balıkçı barınaklarında kayıtlı kayıtsız tekneler olduğundan avlanan balıkların herhangi bir kaydı tutulmamaktadır. Bursa ilinde avlanan balık türleri; sardalya, istavrit, lüfer, barbun, tekir, mezgit, dil, pisi ve karidedir. Avlanan balık türlerinin miktarları 2010-2013 yılları arasında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden alınan veriler doğrultusunda incelendiğinde; genel olarak miktarlarda düşüş yaşandığı belirlenmiştir. Ayrıca Bursa Halinde satılan balık tür ve miktarları incelendiğinde de hale başka yerlerden balık geldiği kentin balıkçılık anlamında kendi kendine yetemediği ortaya çıkmıştır. Marmara Denizi'nde yaşayan balık tür/familya oranı Karadeniz'den sonra en düşük orana sahiptir.

Tablo 3. Güney Marmara'da Avlanan Balık Tür ve Miktarları ile Bursa Halinde Satılan Balık Tür ve Miktarları

Türler	2010			2011			2012			2013		
	Güney Marmarada Avlanan (kg)	Bursa Halinde Satılan (kg)	Oran (%)	Güney Marmarada Avlanan (kg)	Bursa Halinde Satılan (kg)	Oran (%)	Güney Marmarada Avlanan (kg)	Bursa Halinde Satılan (kg)	Oran (%)	Güney Marmarada Avlanan (kg)	Bursa Halinde Satılan (kg)	Oran (%)
Hamsi	1814000	4012762	45,2	1714256	4061412	42,2	2012456	5337806	37,7	2112453	4502686	46,9
Sardalya	986240	1998496	49,3	886245	1673400	53	536245	796156	67,4	925240	1423576	65
İstavrit	102506	212484	48,2	185213	439262	42,2	312456	725009	43,1	325638	738504	44,1
Lüfer	750	1623	46,2	3415	5929	57,6	18209	42949	42,4	15204	37586	40,5
Barbun	4210			3215			3215			2156		
Tekir	5640	13752	41	8175	10458	78,2	2576	5435	47,4	1112	2390	46,5
Mezgit	986			525			436			347		
Dil	1530	4433	34,5	865	1535	56,4	245	345	71	482	616	78,2
Karides	2610	7009	37,2	10214	43279	23,6	3125	6512	48	10214	43279	23,6
Toplam	2918472	6250559	46,7	2812123	6235275	45,1	2888963	6914212	41,8	3392846	6748637	50,3

Kaynak: Bursa Büyükşehir Belediyesi Sahil Hizmetleri Daire Başkanlığı-2015

1.10. Yat Turizmi

Ulaştırma Bakanlığı Demiryollar Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü tarafından 2010 yılında hazırlanan Türkiye Turizm Kıyı Yapıları Master Planında Bursa ili 2015 yılı için öngörülen yat kapasitesi 550 adettir. Çalışma sürecinde arazi tespitleri ile elde edilen veriler ışığında bölgede bulunan yat sayısı 230 adettir. (BKAP Araştırma Raporu Tablo:84 Balıkçı Barınaklarındaki Tekne Sayıları ve Türleri)

Bursa ili kıyılarında yat limanı yer almamaktadır. Bölgede bulunan turizm amaçlı tekneler balıkçı barınaklarını kullanmaktadırlar. Bursa ilinde bulunan 9 adet balıkçı barınağının toplam kapasitesinin %84,19'u turizm sektörü (yat turizmi) için kullanılmaktadır.

1.11. Kumsal Alanlar ve Plajlar

Bursa ilinin Marmara Denizi'nde sahip olduğu 115 km kıyı ve sahil hattının %49'unun(56 km.) kumsal alanlar olduğu tespit edilmiştir. Bursa ili kıyılarında kumsal olan alanların %57'si plaj olarak, %43'ü potansiyel plaj olarak belirlenmiştir. Mevcutta 32 km plaj, 24 km potansiyel plaj alanı bulunmaktadır. *(BKAP Araştırma Raporu 1.2.2. BKAP Çalışma Alanı Arazi Kullanım)*

Bursa kıyılarında 18 adet plaj bulunmaktadır. Bu plajlardan 12 adedinde (duş, tuvalet gibi) hizmet birimleri yer almaktadır. Ancak bu hizmet birimleri plajların kullanım kapasitelerine yetecek durumda değildir. 6 adedinde hizmet birimi bulunmamaktadır. Plajlarda altyapı ve hizmet için gerekli olan duş, gölgelik, tuvalet birimleri, büfeler, otopark, cankurtaran hizmeti vb. kullanımlar bütüncül olarak hiçbir plajda yer almamaktadır. Bu nedenle plajlarda altyapı ve hizmet tesisleri yetersizdir.

Diğer yandan Eğerce ve Eşkel Halk Plajlarında yosunlaşma ve Kumsaz Halk Plajında deniz suyunda bulanıklık görülmektedir. Ayrıca 18 adet plajın 12 adedinde temizliğin yetersiz olduğu, 9 adedinde su kalitesinin yetersiz olduğu, 13 adedinde deniz suyunun kirlenme riskinin olduğu tespit edilmiştir. Plajlarda mavi bayrağa sahip plaj da bulunmamaktadır.

Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından 2015 Nisan ayı itibari ile 23 adet halk plajında kıyı ve plaj temizliği hizmeti verilmektedir. Kıyı temizliği konusunda Bursa Büyükşehir Belediyesi sınırları dahilinde idarenin belirlediği alanlarda deniz yüzeyinde yüzer haldeki ve sahile çıkmış atıklar toplanarak İlçe Belediyelerinin katı atık transfer istasyonlarına götürülmektedir. Plaj temizleme makineleri ile mevsim dışında oluşan otların temizlenmesi, kum eleme ve kumsal tesviye işleri yerine getirilmektedir. Mayıs – Haziran 2015 tarihlerinde kıyı ve plaj temizliği olarak toplam 65000 poşet (2000m³) atık toplanmıştır. Ayrıca plajlarda çalışan personel anlamında Gemlik İlçesindeki plajlarda 14 kişi, Mudanya İlçesindeki plajlarda 15 kişi, Karacabey İlçesindeki plajlarda 7 kişi olmak üzere toplam 36 personel görevlendirilmiştir. *(Bursa Büyükşehir Belediyesi Sahil Hizmetleri Daire Başkanlığı)*

1.12. Deniz Suyu Kirliliği

Bursa BKAP çalışması kapsamında su kirliliğine ilişkin Uludağ Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü akademisyenlerinden Yrd. Doç. Dr.

Berrak Erol Nalbur, Yrd. Doç. Dr. Arzu Teksoy ve Yrd. Doç. Dr. Aslıhan Katip tarafından "Bursa İli Deniz Kirliliği Değerlendirme Raporu" hazırlanmıştır. Uzman rapor ile Bursa İl'inde deniz suyunun hem karasal kirletici kaynaklar, hem de noktasal kirletici kaynaklar tarafından kirletildiği belirlenmiştir. Gemlik Körfezi'ni etkileyen karasal kirletici kaynaklar; Gölağı Deresi, Karsak Deresi ve yerleşim birimlerinden deşarj edilen atıksular ve sanayi kuruluşlarının deşarjları, noktasal kirletici kaynaklar; Gemlik'teki derin deniz deşarjıdır.

Uzman raporundaki tespitlere göre; Marmara Denizi'nin çoğu bölgelerin az kirli sınıfına girdiği, ancak Bandırma, Gemlik ve İzmit körfezlerinin ise orta kirli fakat ağır kirli duruma eğilimli su sınıfında olduğu anlaşılmaktadır.

Bursa Halk Sağlığı Müdürlüğüne 2014 yılında su kalitesi test edilen ve plaj ve kamplar testler sonucu Gemlik'te "iyi kalite" suya sahip olduğu belirlenenler; Narlı Halk Plajı, Karacaali İzcilik Kampı, Büyükkumla Halk Plajı, Küçükkumla Orman Kampı, Hasanağa İzcilik Kampı, Gemsaz Halk Plajı, Kumsaz Halk Plajı, Kurşunlu Sitelerönü Halk Plajıdır.

Mudanya kıyılarını etkileyen noktasal kirletici kaynaklar; Mudanya'daki derin deniz deşarj sistemidir. Büyükşehir Belediyesi tarafından başlanan atıksu arıtma tesisi bu açıdan önem arz etmektedir.

Bursa Halk Sağlığı Müdürlüğüne 2014 yılında yapılan testler sonucu Mudanya'da "iyi kalite" suya sahip olduğu tespit edilen plaj ve kamplar; Kızılay Kampı, Burgaz Altıncum Halk Plajı, Burgaz Halk Plajı, Kumyaka Halk Plajı, Zeytinbağı Halk Plajı, Eşkel Halk Plajı, Eğerce Halk Plajı, Coşkunöz Halk Plajıdır.

Karacabey kıyılarını etkileyen karasal kirletici kaynaklar; ildeki sanayilerin büyük bir kısmının atık sularını deşarj ettiği Nilüfer Çayı, Deliçay ve Ayvalıdere'dir. Nilüfer Çayı'na ve onun önemli kolu olan Deliçay'a Bursa ilinin en büyük kapasiteli kentsel arıtma tesisi olan Doğu Atık su Arıtma Tesisi atık suları deşarj edilmektedir. Ayrıca ikinci büyük kentsel AAT olan Batı Arıtma Tesisi, Hamitler Katı Atık Deponi Alanının sızıntı sularını arıtan Hamitler Sızıntı Suyu Arıtma Tesisinden gelen atık suları da toplanarak Ayvalı dereye deşarj edilmektedir. Bu nedenle bu derler Karacabey kıyıları için önemli kirletici durumundadırlar.

Nilüfer Çayı ve kolları üzerine gerek endüstriyel gerekse evsel atık su baskısı çok yüksektir. Nilüfer Çayı üzerinde bulunan sanayilerin atık su deşarjlarının kontrol altına alınması, daha ileri arıtım teknikleri ile atık suların arıtımı ya da kapalı sistem ile arıtılan suların işletme içerisinde tekrar kullanılmasının sağlanması gerekmektedir. Ayrıca diğer karasal ve noktasal kirleticilerin problemlerinin ortadan kaldırılması için bir Kirlilik İzleme Birimine ihtiyaç duyulmaktadır.

1.13. Kayıtsız Küçük Tekneler

Gemlik İlçesi'nde Narlı, Karacaali, Kumla ve Kurşunlu bölgelerinde, Mudanya İlçesi Yalıçiftlik bölgesinde, Karacabey İlçesi'nde Yeniköy, Malkara ve Kurşunlu bölgelerinde çok sayıda küçük tekne mevcuttur. Küçük tekneler gelişigüzel bir şekilde kıyı boyunca ve özellikle plaj bölgelerinde ya uzun bir iple karaya bağlanmakta veya kumsala çekilmektedir. Bu durum plajların kullanımını olumsuz etkilemektedir. Karadan denize doğru uzanan ipler kıyıya paralel yüzmeyi engellerken, kumsala çekilen tekneler de plajlardaki yürüme ve spor yapma aktivitelerini engellemektedir.

Fakat Bursa Büyükşehir Belediyesi Sahil Hizmetleri Dairesi Başkanlığı yukarıda anlatılan problemlere çözüm üretme çabasıdadır.

1.14. Kıyıdaki Yapılaşma

Bursa ili kıyılarında kıyıda yer alan yapılaşmaların yoğun ve yüksek katlı olduğu belirlenmiştir. Ayrıca kıyıda gerçekleşmiş olan yapılaşmaların yürürlükte olan kıyı mevzuatına göre değil önceki mevzuatlara göre gerçekleştiği görülmüştür. 3621 sayılı Kıyı Kanunu'nun uygulama yönetmeliğinde belirtilen kıyı planlarındaki doluluk-boşluk tespitinin yapılmadığı, bu sebeple kanundan önceki planlara göre yapılaşmaların devam ettiği tespit edilmiştir.

Kıyıda bulunan Narlı, Karacaali, Altıntaş, Kumyaka ve Kurşunlu yerleşmelerinin bir kısmı Kıyı Kanunu'nun 4. Maddesi'nde tanımlı 100m.lik sahil bandında kalmaktadır. Tarif edilen banttaki yapılaşmalar aynı kanunun 3. Maddesi'nde tanımlanan istisnalar kapsamında olmadığından kıyıda bulunan yapılaşmalar sorunludur.

Bursa ili kıyılarında açık ve yeşil alanların, dinlenme ve eğlence alanlarının az olduğu tespit edilmiştir. Kıyıda ve denizde sportif faaliyetlerin yer almadığı belirlenmiştir. Ayrıca kıyıda sürekliliği olan yürüyüş ve bisiklet yolları da bulunmamaktadır. Ancak Mudanya ve Gemlik ilçe merkezlerinde kıyının kamusal kullanımını arttırmak için rekreatif amaçlı dolgu alanları yapılmaktadır.

Mudanya ilçesinde kıyıda yer alan kablo fabrikasının hem kıyı silüetini hem de kıyıdaki kullanımların sürekliliğini olumsuz etkilediği görülmüştür. Tesisin kıyı ile ilişkisi bulunmamaktadır. Ayrıca limanı ve iskelesi da yoktur. Kıyıda yer almasını gerektirecek bir durum bulunmamaktadır.

1.15. Denizyolu

Bursa ilinde deniz ulaşımı için kullanılan yolcu iskeleleri 4 adettir. 2 iskele Mudanya ilçesinde, 1 iskele Gemlik ilçesinde ve 1 iskele de Küçük Kumla mahallesinde yer almaktadır. İstanbul Deniz Otobüsleri A.Ş. Gemlik, Mudanya ve Küçük Kumla iskelelerinde ile Bursa Büyükşehir Belediyesi BURULAŞ Bursa Ulaşım Toplu Taşım

İşletmeciliği Bursa Deniz Otobüsleri Mudanya iskelesinde hizmet vermektedir. Seferleri Bursa(Mudanya)-İstanbul hattı üzerindedir. Şehir içi deniz yolu taşımacılığı bulunmamaktadır. Ayrıca şehirlerarası deniz ulaşımını sağlayan bu iskelelere şehir içi toplu taşıma bağlantılarının gelişmemiş olduğu ve sıkıntılar yaşandığı görülmektedir.

1.16. Demiryolu

Bursa İl'inde demiryolu bağlantısı mevcutta yer almamaktadır. Ancak Bursa İl'inden geçen Yüksek Hızlı Tren Projesine, Gemlik Limanlar Bölgesini bağlayan demiryolu hattı projesi bulunmaktadır.

1.17. Kıyı Kenar Çizgisi

Bursa İl'inin Marmara Denizi'ndeki 115 km.'lik kıyı bandının tamamında kıyı kenar çizgisi tespiti yapılmış ve ilgili mevzuat çerçevesinde onanmıştır. Tespiti yapılan kıyı kenar çizgileri farklı datumlarda ve yerel koordinat sistemindedir. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tespitli kıyı kenar çizgilerini bütünleştirme yönünde bir çalışma yapmış ve bütüncül bir kıyı kenar çizgisi oluşturulmuştur. Fakat bu çalışma Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın isteği düzeyinde değildir. Tespitli kıyı kenar çizgisinin Bakanlığın talep ettiği ITRF 96 datumunda aktarılmasına yönelik çalışma başlatılmışsa da iş yükünün iş yükünün fazlalığı sebebiyle bu çalışmada ilerleme sağlanamamıştır.

Kıyıda yapılacak her çalışmada tespitli kıyı kenar çizgisinin ITRF datumuna aktarılması zorunludur. Bu sebeple aktarım işlemi ivedilikle bitirilmelidir.

1.18. Mülkiyet

Kıyıda iki farklı mülkiyet problemi yaşanmaktadır. Birincisi tespitli kıyı kenar çizgisinin deniz yönünde kalan tapulu mülkiyetlerin varlığı, ikincisi ise izinsiz yapılan dolgular sonucu oluşan dolgu alanlarındaki mülkiyet problemleridir.

3621 sayılı Kıyı Kanunu'nun 7. maddesi tespitli kıyı kenar çizgisinin deniz yönünde mülkiyet olamayacağını hükme bağlamıştır. Kıyı Kanunu genç bir kanundur. Oysa mülkiyet hakkını düzenleyen Tapu Kanunu ve Türk Medeni Kanunu çok daha eskidir. 2644 sayılı Tapu Kanunu 22.12.1934 tarihinde kabul edilmiş ve 29.12.1934 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanmıştır. İlk Medeni Kanun ise Türk Kanunu Medenisi adıyla 17.02.1926 tarihinde kabul edilmiştir.

Kıyı kenar çizgisi tespiti yapılmadan tapulama çalışmaları yapılmış, mülkiyet hakları tespit edilmiş ve tapu senedi düzenlenmiştir. Tapu düzenlenmesinden yıllar sonra Kıyı Kanunu çıkarılmıştır. Kıyı Kanunu gereği kıyı kenar tespitleri yapılmaya başlanmıştır.

Bursa İl'inin Marmara Denizi kıyılarının tamamında kıyı kenar çizgisi tespiti yapılmış ve onanmıştır. Tespitli kıyı kenar çizgisinin deniz yönünde tapuya kayıtlı mülkiyetler bulunmaktadır. Kıyıda kalan mülkiyetlerin tespit edilmesi ve Kıyı Kanunu uyarınca uygulama yapılması gerekmektedir.

1.19. Çevre Denetim

Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ile tanımlanan kriterler çerçevesinde denizlerde çevre denetimi yapma yetkisi 2872 Sayılı Çevre Kanunu kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na aittir. Bakanlık yetkili olmasına karşın etkin bir denetim yapamamaktadır. Bakanlık bazı illerde yetkisini yerel yönetimlere devretmiştir. Bursa kıyıları için bir yetki devri olmamıştır.

1.20. Kıyıda ve Denizde Araştırma

Marmara Denizi'nin güney kıyılarında topografik, jeolojik, ekolojik, hidrolojik, oşinografik, meteorolojik, biyolojik araştırma neredeyse hiç yapılmamıştır.

Bursa İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı çalışması kapsamında 115 km.'lik Bursa kıyılarının tamamında 400 m. açığa kadar etüt amaçlı 1/5000 ölçek hassasiyetinde batimetrik harita üretilmiş, yine bu çalışma kapsamında tek hat boyunca oşinografi ölçümleri ve jeofizik ölçümler yapılmıştır.

Bu çalışma kapsamında kıyıda rüzgar, akıntı ve dalga rejimlerinin tespitine yönelik ölçümler ve hesaplamalar yapılmıştır.

Bu çalışma sınırlı imkanlarla ve çok dar bir zaman aralığında yapılmıştır. Bu sebeple nihai neticeleri yansıtmayabilir.

Güney Marmara'daki kirlilik, biyolojik çeşitlilik, taban yapısı ve topografyası, rüzgar, akıntı ve dalga rejimine yönelik bilimsel çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Yine Bursa BKAP kapsamında akarsulardaki ve denizdeki kirliliğe yönelik araştırmalar ile biyoçeşitlilik ve su ürünleri varlığına yönelik çalışma yapılmıştır. Bu alanlar daha detaylı ve bilimsel araştırmalara muhtaçtır.

1.21. Afet Riski

Bursa BKAP sınırları ve yakın çevresi fay hatları ile parçalanmış tektonik aktivite bakımından birinci derece deprem sahasında yer almaktadır. Alandan Gemlik İlçesi'nin merkezinden geçen ve kıyıya paralel olarak doğudan batıya devam eden Kuzey Anadolu Fay Hattı geçmektedir. 1. derece deprem bölgesinde yer alan çalışma alanı için sismik hareketlilik, deprem aktivitesine karşı çeşitli önlemlerin alınması gerektiği belirlenmiştir.

1.22. Sulak Alanlar

Karacabey gölgesinde bulunan Kocaçay Deltası 2007 yılında Ulusal Sulak Alan Komisyonu tarafından Sulak Alan Koruma Bölgesi ilan edilmiştir. Koruma bölgeleri sınırlarında yapılması planlanan faaliyetler “Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği” kapsamında belirlenmiş olan hükümler çerçevesinde değerlendirilmektedir.

Bölgede bulunan Karacabey Longozu farklı canlı türlerine ev sahipliği yapmakta ve bölge için önemli bir ekolojik habitat oluşturmaktadır. Lagün gölleri ve Kocaçay Deltasında Nilüfer Çayının kirliliğinden dolayı bölgedeki ekolojik hayat olumsuz etkilenmektedir. Bölgede ki doğal güzelliklerin, yerel potansiyellerin tanıtımı yeterli yapılmamaktadır. Ayrıca bölgede ki ihtiyaçlara cevap verecek tesisler bulunmamaktadır.

Nilüfer Çayı ile yaşanan aşırı kirlilikten kaynaklanan çevresel olumsuz etkiler ortadan kaldırılarak bölgedeki doğal güzelliklerin gelecek kuşaklara aktarılması, koruma/kullanma dengesinin sağlanarak tanıtım ve alt yapı yatırımlarının yapılması için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.

2. BURSA İLİ BÜTÜNLEŞİK KIYI ALANLARI PLANI İÇİN GÜÇLÜ-ZAYIF YÖNLER VE FIRSATLAR-TEHDİTLER (GZFT) ANALİZİ

Saha analizleri, kurum görüşleri ve anketlerden elde edilen bilgiler ışığında Bursa ili Bütünleşik Kıyı Alanları Planı için Güçlü-Zayıf Yönler ve Fırsatlar-Tehditler Analizi yapılmıştır. Bu analizde Güçlü ve Zayıf yönler içsel verilerdir. Proje alanının mevcut durumuna yöneliktir. Fırsatlar ve Tehditler ise dışsal veriler olarak öne çıkmaktadır. Bu görüşler ileride ortaya çıkabilecek durumların değerlendirilmesidir.

GÜÇLÜ YÖNLER

- Gemlik Körfezi'nin doğal bir liman olması,
- Bursa'nın Güney Marmara'daki en gelişmiş ve yüksek nüfuslu il olması,
- Gemlik Körfezi'nin büyük bir bölümünün Bursa Büyükşehir Belediyesi idari sınırları içerisinde olması,
- Kadim limancılık geleneğinin olması,
- Limancılık hizmetlerinin gelişmiş olması,
- Çok güçlü ve gelişmiş sanayi kuruluşları ve endüstriyel üretim kapasitesine sahip olması,
- Tarım sektörünün gelişmiş olması,
- Nüfus ve demografik yapının zenginliği ve iş gücüne katılımın yüksek olması,
- İthalat ve İhracatın gelişmiş olması,
- Sivil toplum kuruluşlarının çok güçlü ve etkin olması,
- Doğal, kültürel ve tarihi değerlerin zengin olması,
- Kıyı kenar çizgisi tespiti
- Güçlü ekonomik yapı
- Yüksek yat sahipliliği,
- Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin çevresel ve denizel kirliliğe yönelik altyapı ve hizmet yatırımlarının fazla olması,
- Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin kıyı alanlarındaki hizmet kalitesini arttırmaya yönelik çalışma ve yatırımlarının olması,
- Plaj olarak düzenlenebilecek kumsal alanlarının fazla olması,
- Gemlik ve Haliç arasında deniz uçağı seferlerinin yapılıyor olması,

ZAYIF YÖNLER

- Marmara Denizi'ndeki su ürünleri çeşitliliğinin yetersizliği,
- Kıyılarda açık ve yeşil alan düzenlemeleri yetersizliği,
- Yetersiz kıyı yapılarının varlığı,
- Dış ulaşım bağlantılarının yetersiz oluşu,
- Kıyılara erişim ve kıyılarda otopark yetersizliği
- Merkezi ve yerel kurumlar arasındaki koordinasyon eksikliği,

- Kıyıların bütünsel olarak ele alınmaması ve planlanmaması
- Kıyı yerleşimlerdeki planlama problemleri
- Kıyı bölgelerine erişimin yetersizliği,
- Deniz araçlarının bakım ve onarımı için çevredeki illere gitme zorunluluğu,
- Özel tekne ve yatlara hizmet verecek yat limanlarının olmaması,
- Yerleşim alanlarının kıyıya bitişik olması, kıyı ile yerleşimler arasında halka açık alanların olmaması,
- Sıcak ve güneşli gün sayısının görece düşük olması, yaz mevsiminin kısa sürmesi,
- Kıyılarda yapılan yapıların çoğunun ikinci konut olarak yapılması,
- Kıyılarda nitelikli turizm tesisi bulunmaması,
- Kıyılarda üniversiteler, merkezi ve yerel yönetimlerle araştırma, inceleme ve izleme yapılmamış olması,
- Yenişehir havaalanının verimli kullanılmaması,
- Kıyı yapıları için sağlıklı bir fizibilite yapılmaması,
- Kıyıda etkin ve verimli bir denetimin olmaması,
- Kıyı ve denizde farklı kurumların yetkili olması,

FIRSATLAR

- Bölge bazında güçlü yerel yönetim birliklerinin varlığı (Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği),
- Çok kültürlü demografik yapının varlığı,
- Kıyı kenar çizgisinin tespit edilmiş olması,
- Kıyılara önem veren yerel yönetimlerin varlığı,
- İstanbul-Bursa-İzmir otoyolu,
- Bilecik-Bursa-Bandırma hızlı tren hattı,
- Balıkçı barınaklarında kullanılmayan kapasitenin fazla olması,
- Kıyıların doğal yapısının büyük oranda korunması
- Gemlik-Kumsaz bölgesinde askeri havaalanının varlığı
- Karacabey kıyılarında dalyan gölleri, sulak alan, doğa koruma ve yaban hayatı geliştirme sahasının varlığı

TEHDİTLER

- Kuzey Anadolu Fay Hattı'nın Bursa kıyıları boyunca devam ediyor olması
- Marmara Denizi'nin kirliliği
- Yerel yönetimlerin kıyı kültür birikiminin yetersiz olması
- Kıyılarda aşırı yapılaşma talebi
- Kaçak yapılaşma
- Balık türlerinin ve popülasyonlarının azalması
- İzinsiz ve denetimsiz dolgu yapılması,

- Akarsuların ve denizin kirlenmesi
- Marmara Denizi'ndeki çok sayıda liman varlığı
- Kıyıda ve karada plan onama yetkisinin farklı kurumlarda bulunması, birbiri ile çelişen plan kararlarının oluşturulması riski,
- İmar uygulamalarında ortaya çıkan mevzuat çatışmaları (kısmi yapılaşma, kıyıda mülkiyet problemleri vb.)

3. ALT BÖLGELERE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

Bursa Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetim ve Planlama Projesi kapsamında seçilen model, belirlenen amaç, hedefler ve stratejiler ışığında daha ayrıntıda mekansal kararların üretilebilmesi için alt bölgelere ayrılmıştır.

Bursa ili Bütünleşik Kıyı Alanları Planı kapsamında kıyı kullanımı, kıyı arkası baskın yerleşim/ sektör karakteri ve doğal karakter özellikleri, fonksiyonların ve kullanımların yoğunlaştığı alanlar, bölgelerin özgün nitelikleri ve sorunları dikkate alınarak bölgeler belirlenmiştir.

Buna göre; ilçeler bazında net bir karakter ayrımı yapılabildiğinden ana bölgeler Gemlik Bölgesi, Mudanya Bölgesi ve Karacabey Bölgesi olarak belirlenmiş, bu bölgeler içinde kendi iç dinamiklerine göre alt bölgeler belirlenmiştir.

Bursa ili Bütünleşik Kıyı Alanları Planı kapsamında belirlenen bölgeler ve alt bölgeler şu şekildedir:

a. GEMLİK BÖLGESİ

- i. Narlı – Küçükkumla Alt Bölgesi (1): Batıda Bursa (Gemlik) – Yalova (Armutlu) sınırından doğuda Gemlik ilçesi Cumhuriyet mahallesi sınırına kadar uzanan alandır.
- ii. Gemlik Merkez Alt Bölgesi (2): Kuzeybatıda Narlı-Küçükkumla Alt Bölgesi'nin bittiği Cumhuriyet mahallesi sınırından başlayan, körfezi kapsayan ve batıda Gemsaz bölgesinde yer alan Gemlik Limanlar Bölgesi'ni de içine alarak askeri havaalanının sınırında sonlanan alandır.
- iii. Kumsaz – Kurşunlu Alt Bölgesi (3): Gemlik Merkez Alt Bölgesi'nin sonlandığı Limanlar bölgesinin güneyindeki askeri havaalanının

bulduğu Kumsaz'dan başlayan, Gemlik-Mudanya ilçe sınırına kadar devam eden alandır.

b. MUDANYA BÖLGESİ

- i. Mudanya Merkez Alt Bölgesi (4): Doğuda Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesi'nin bittiği Gemlik-Mudanya ilçe sınırından başlayan, batıda Mudanya-Kumyaka arasında yer alan ikinci konut ve günübirlik turizm tesis alanlarının bulunduğu kıyı kesiminde sonlanan alandır.
- ii. Trilye – Mesudiye Alt Bölgesi (5): Doğuda Mudanya Merkez Alt Bölgesi'nin bittiği Mudanya-Kumyaka arasında yer alan ikinci konut ve günübirlik turizm tesis alanlarının bulunduğu kıyı kesiminden başlayan, batıda Mudanya-Karacabey ilçe sınırında Kocaçay Deltası ile sonlanan alandır.

c. KARACABEY BÖLGESİ

- i. Kocaçay Deltası Alt Bölgesi (6): Doğuda Kumyaka-Mesudiye Alt Bölgesi'nin sona erdiği Mudanya-Karacabey ilçe sınırından başlayan, batıda Kocaçay Deltası'nın sona erdiği Bayramdere-Yeniköy yerleşiminde sona eren alandır.
- ii. Bayramdere – Kurşunlu Alt Bölgesi (7): Doğuda Kocaçay Deltası'nın sona erdiği Bayramdere-Yeniköy yerleşiminde başlayan, batıda Bursa (Karacabey) – Balıkesir (Bandırma) sınırında sona eren alandır.

3.1. Uzman Değerlendirmeleri

Bu bölümde Bursa İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı için hazırlanmış olan 7 adet uzman raporunun alt bölgelere göre tespit, çıkarım ve önerileri aktarılmaktadır.

3.1.1. Kıyı Yapılarına İlişkin Değerlendirme(EK-1 Uzman Raporu)

Narlı-Küçükkumla Alt Bölgesi (1)

Narlı-Küçükkumla Alt Bölgesinde bulunan Narlı Balıkçı Barınağı baseninin korunaklı durumda olduğu, fakat çekek yerlerinin ana dalgakıranın koruduğu alanın dışına çıkmasından dolayı çekek yerinin yarısı güney ve güneydoğu yönünden gelen dalgalara maruz kaldığı, bu nedenle de çalkantı problemleri yaşadığı görülmüştür. Herhangi bir risk oluşturmaması için problemlerin çözümüne uygun ilave yapılar (tali dalgakıran eklenmesi, ana dalgakıranın uzatılması, ana dalgakıranın döndürülerek uzatılması vb.) yapılarak problemlerin giderilmesi gerekmektedir. Büyükkumla sahil şeridindeki mevcut beton blokluların kaldırılarak kıyı değişimi izlenip herhangi bir erozyona karşı açık deniz mendirekleri (veya batık dalgakıran) veya T mahmuz, gibi yapıların planlanması gerekmektedir.

Gemlik Merkez Alt Bölgesi (2)

Gemlik Merkez Alt Bölgesinde bulunan, Gemlik Balıkçı Barınağının konum itibari ile mevsimsel hâkim rüzgâr ve dalga iklimlerine göre kuzey ve kuzeydoğu yönünden gelen dalgalara açık konumda olduğu belirlenmiştir. Bu durum da balıkçı barınağının baseninde gemileri rahatsız edecek çalkantı problemleri oluşturduğu, herhangi bir risk oluşturmaması için problemlerin çözümüne uygun ilave yapılar (tali dalgakıran eklenmesi, ana dalgakıranın uzatılması, ana dalgakıranın döndürülerek uzatılması vb.) yapılarak problemlerin giderilmesi gerektiği belirlenmiştir.

Kumsaz- Kurşunlu Alt Bölgesi (3)

Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesinde yer alan Gemlik-Kurşunlu Balıkçı Barınağının mevcut durumu ve kullanımı incelendikten sonra barınağın bir kısmının yatlar için yanaşma ve bağlama yerine dönüştürülebileceği belirlenmiştir.

Mudanya Merkez Alt Bölgesi (4)

Mudanya Merkez Alt Bölgesinde bulunan Mudanya Arnavutköy Balıkçı Barınağının, hem küçük balıkçı tekneleri hem de yat tekneleri açısından yoğun bir trafiğe sahip balıkçı barınağı konumunda olduğu belirlenmiştir. Balıkçı barınağının mevcut dalga şartlarına karşı korunaklı olduğu için bu barınağın konum itibari ile yatçılığa hizmet etme potansiyeli yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca mevcut durum ve kullanım tespitlerinden sonra Güzelyalı Balıkçı Barınağının da bir bölümünün yatlar için yanaşma ve bağlama yerlerine dönüştürülebileceği belirlenmiştir.

Trilye-Mesudiye Alt Bölgesi (5)

Trilye-Mesudiye Alt Bölgesinde bulunan Kumyaka Balıkçı Barınağının dalgalara karşı korunaklı bir yapıda olduğu belirlenmiştir.

Bölgede yer alan Zeytinbağı Balıkçı Barınağının turizm sektörü açısından değerli olan bir bölgede olduğu bundan dolayı, Zeytinbağı Balıkçı Barınağının yat turizmine hizmet edebilecek nitelikte olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle de Zeytinbağı Balıkçı Barınağında yatlar için yanaşma ve bağlama yerlerinin düzenlenebileceği belirlenmiştir.

Kocaçay Deltası Alt Bölgesi (6)

Kocaçay Deltası Alt Bölgesi'nin kırılğan yapıda olması ve zemin risklerinden dolayı herhangi bir yapılaşma yapılmaması gerektiği belirlenmiştir.

Bayramdere – Kurşunlu Alt Bölgesi (7)

Bayramdere-Kurşunlu Alt Bölgesinde bulunan I mahmuzların yeterince kum biriktiremediği belirlenmiştir. Bu mahmuzların T mahmuza çevrilerek yeterli kum birikiminin sağlanması gerektiği ortaya çıkmıştır. Bayramdere-Kurşunlu Alt Bölgesinde yer alan Bayramdere(Yeniköy) Balıkçı Barınağının bir bölümün yatlar için yanaşma yeri ve bağlama yeri olarak dönüştürülebileceği tespit edilmiştir..

3.1.2. Deniz Ulaşımı, Taşımacılığı ve Lojistik Açısından Değerlendirme(EK-2 Uzman Raporu)

Deniz Ulaşımı, Taşımacılığı ve Lojistik açısından Bursa Kıyılarına ilişkin değerlendirme yapıldığında bu konularda değerlendirilebilecek olan 3 adet alt bölge bulunduğu belirlenmiştir. Bu alt bölgeler Mudanya Merkez Alt Bölgesi(4), Gemlik Merkez Alt Bölgesi(2) ve Narlı-Küçükkuşla Alt Bölgesi(1)'dir.

Deniz Ulaşımı ve Yolcu Taşımacılığı

Deniz ulaşımı ve yolcu taşımacılığı açısından inceleme yapıldığında iki adet alt bölge ortaya çıkmaktadır.

Narlı – Küçükkuşla Alt Bölgesi (1)

Kuşla'da 1 adet yolcu iskelesi yer almaktadır. Bu yolcu iskelesinden deniz otobüsleri Yenikapı ve Kadıköy'e gitmektedir.

Mudanya Merkez Alt Bölgesi(4)

Mudanya'da deniz ulaşımı için kullanılan 2 adet yolcu iskelesi yer almaktadır. BU iskeleler Mudanya merkezde ve Güzelyalı'da konumlanmış durumdadır. Güzelyalı'daki yolcu iskelesinden kalkan deniz otobüsleri Yenikapı, Kadıköy'e, Mudanya merkezden kalkan deniz otobüsleri Kabataş'a gitmektedir.

Mevcut durum analiz edildiğinde; Türkiye'nin 4. büyük kenti olan Bursa'da deniz ulaşımı ile yolcu taşımacılığının geliştirilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle de öncelikli olarak mevcut iskelelerin ve işletme binalarının değerlendirilmesi geliştirilmesi gerekmektedir.

Yük Taşımacılığı ve Lojistik

Bursa tarım, sanayi ve turizm sektörleri ile öne çıkmış dış ticaretten aldığı pay son derece yüksek olan bir ildir. Ancak buna karşılık ilde taşımacılık alt yapısı açısından önemli zayıflıklar söz konusudur. Taşımacılık açısından tespit edilmiş sorunlar; demiryolu olmaması, trafik, kaza, çevre ve maliyet açısından sorun yaratan karayolunun

taşımacılıkta kullanılıyor olması, havayolunun gelişmemiş olması, kara, deniz, demir ve havayollarının arasında entegrasyonun sağlanamamış olmasıdır. Sanayi ve ticaret sektörünün hızla geliştiği bölgede tüm lojistik planlamalarını içeren ulusal ve uluslararası lojistik planlamalar ile bağlantılı Lojistik Master Planı yapılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Diğer yandan lojistik olanakların bulunduğu Kuzey Marmara bölgesinde sürdürülebilirlik açısından önemli problemler ortaya çıkacağı ve yükü taşıyamayacağı düşünüldüğünden, Güney Marmara kıyılarında lojistik olanakların geliştirilmesi gerekmektedir.

Yük taşımacılığı ve lojistik açısından inceleme yapıldığında iki adet alt bölge ortaya çıkmaktadır.

Gemlik Merkez Alt Bölgesi(2)

Gemlik Körfezi'nde Gempport Limanı, Gemlik Gübre(Yılyak) Rıhtımı, Borusan Limanı, Roda Limanı, BP ve MKS Limanı gibi ticari olarak bölgede faaliyet gösteren limanları içeren limanlar bölgesi yer almaktadır. 6 adet limanın yer aldığı bu bölge için uluslararası ve ulusal karma taşımacılık bazında lojistik merkez olması vizyonu benimsenerek ve karma taşımacılık olanaklarını arttırarak gelişmeler sağlanması gerekmektedir. Bu alanın Anadolu-Trakya'yı birbirine bağlayan koridor üzerinde lojistik bir üs olarak düşünülmesi ve bu vizyona göre de kararlar alınması gerekmektedir.

Diğer yandan Marmara Bölgesi'nde yer alan limanlar için 2030 yılı yük tipi talep tahminleri ve kapasite analizlerine bakıldığında; kapasite oranının %20 oarında artacağı belirlenmiştir. Marmara Bölgesinde 13.098.320 TEU'luk kapasite ihtiyacının da %20'sinin Bursa kıyılarından karşılanması gerektiği belirlenmiştir. Bursa kıyıları için belirlenen kapasite arttırımı 2.619.664 TEU'dur. Mevcut limanların konteyner kapasite toplamı 1.670.000 TEU olup aradaki fark 949.664 TEU'dur. Bu farkın da Gemlik limanlar bölgesinin güney doğusunda oluşturulan yeni depolama alanları ve bölgedeki boş alanlar ile karşılanabileceği belirlenmiştir.

Mudanya Merkez Alt Bölgesi(4)

Mudanya'da yük taşımacılığına hizmet veren bir iskele bulunmaktadır. Bu iskelenin yıllık gemi kabul kapasitesi ve yük elleçleme kapasitesi sınırlıdır. Ayrıca depo alanı da bulunmamaktadır. Bu ticari iskelenin de sanayi sektöründe önemli bir yeri olan Bursa için öncelikli olarak geliştirilmesi gerekmektedir.

3.1.3. Bursa Kıyıları Deniz Kirliliği Değerlendirmesi (EK-3 Uzman Raporu)

Bursa ili kıyılarında yapılan incelemelerde; denizlerin uzun yıllar karasal ve deniz kaynaklı atıklarla kirletildiği belirlenmiştir. Kirletici atıkların da başta ötrifikasyon olmak üzere birçok olumsuz sorunlara yol açtığı tespit edilmiştir.

Gemlik kıyıları yoğun tabakalaşma, zayıf su değişimi, yarı kapalı sistem özelliği, yoğun yerleşim/sanayi girdileri ve ötrofikasyona kayan mezotrofik özelliğinden dolayı KAAY Hassas ve Az Hassas Alan Tebliği'ne göre hassas alan Hassas Alan olarak ilan edilmiştir. Narlı-Küçükkuşla Alt Bölgesi, Gemlik Merkez Alt Bölgesi ve Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesi Hassas alanda yer almaktadır.

Narlı – Küçükkuşla Alt Bölgesi (1)

Narlı-Küçükkuşla Alt Bölgesindeki deniz kirliliğinin noktasal kirletici kaynakları olan derin deniz deşarjları ile kirlendiği belirlenmiştir. Bu nedenle kıyıların Hassas Alanda yer alması nedeniyle bölgede yapılan derin deniz deşarjlarının yerine uygun arıtma tesislerinin kurulması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Gemlik Merkez Alt Bölgesi (2)

Hassas alan olarak olan bölgede hem karasal hem de noktasal kirleticilerin deniz kirliliğine neden olduğu tespit edilmiştir. Gemlik merkez yerleşiminin kıyı boyunca devam etmesi, tarım faaliyetlerinin bölgede fazla olması, bölgesel olarak öneme sahip sanayi alanlarının ve limanların yer alması, İznik Gölü'nün boşalmasını sağlayan Karsak Deresi'nin karasal kirletici olarak belirlenmiştir. İznik Gölü ile havzasındaki metal işleme tesisleri, madencilik faaliyetleri gibi sanayi kuruluşlarından yapılan deşarjlardan kaynaklanan kirlilik unsurlarına maruz kalarak içeriğindeki birçok kirletici ile birlikte Gemlik Körfezine dökülen Karsak Deresi önemli bir kirletici olarak tespit edilmiştir. Karsak Deresinin İznik Gölüne yakın noktalarından Gemlik Körfezi'ne yaklaştıkça kirlilik seviyesinin arttığı ortaya çıkmıştır. Bu nedenle hem Gemlik'te hem de İznik Gölü Havzasında sanayiden kaynaklanan atıksu miktarlarının, karakterizasyonunun ve deşarj kriterlerine uygunluklarının takip edilmesi ve denetlenmesinin çok önemli olduğu belirlenmiştir.

Bölgedeki derin deniz deşarjlarının da noktasal kirletici kaynaklar olduğu belirlenmiştir. Gemlik sahilindeki kirliliğin alanda yapılacak Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi ile derin deniz deşarjlarının entegre edilerek azalmasını sağlayacağı düşünülmektedir.

Kumsaz – Kurşunlu Alt Bölgesi (3)

Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesinde noktasal kirleticilerin olduğu belirlenmiştir. Noktasal kirleticilerin de genel olarak derin deniz deşarjlarından kaynaklandığı görülmüştür. Alanda yer alan derin deniz deşarjlarının kirletici etkisinin önlenmesi için Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi yapılması ve bu tesisler ile derin deniz deşarjlarının birbirleri ile entegre edilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Mudanya Merkez Alt Bölgesi (4)

Mudanya Merkez Alt Bölgesinde karasal, noktasal ve tarımsal kirleticilerin olduğu belirlenmiştir. Mudanya-Güzelyalı'da yer alan Ön Arıtma ve Derin Deniz Deşarj Tesisleri noktasal kirleticilerdir, bu kirleticilerin Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi ile entegre edilerek çalıştırılması gerekmektedir. Gemlik İlçesi'ndeki kadar olmasa da Mudanya İlçesi'nde de sanayi alanları vardır ve bu sanayi alanları bu alt bölge için karasal kirletici olduğu tespit edilmiştir. Bölgede genel olarak ilçe halkı için önemli bir tarımsal faaliyet olan zeytincilik yapılmakta olduğu ve bu tarımsal faaliyet sonucunda da gübre ve pestisit kirliliği oluştuğu belirlenmiştir.

Deniz yolu taşımacılığının bulunduğu ve gelişmekte olduğu bu alt bölgede yerli turizm gelişmesi açısından deniz kirliliğinin azaltılması ve çözülebilmemesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Trilye - Mesudiye Alt Bölgesi (5)

Trilye-Mesudiye Alt Bölgesi'nde genel olarak kirleticilerin yer almadığı belirlenmiştir.

Kocaçay Deltası Alt Bölgesi (6)

Kocaçay Deltası Alt Bölgesi barındırdığı doğal yaşam alanlarının çeşitliliği bakımından eşsiz doğal zenginliğe sahiptir. Kumul bitkileri, bataklık, longoz ormanları ve gölleriyle birçok doğal yaşama ev sahipliği yapan deltada var olan en büyük sorun Nilüfer Çayı'nın kirlenmesini sağlayan karasal kirleticilerin varlığıdır. Karasal kirleticiler Kocaçay Deltası'ndaki canlı yaşamını tehdit etmektedir. Bu alt bölgede karasal kirletici etkenler genel olarak Nilüfer Çayı ve bu çaya bağlanan Deliçay, Soğanlı ve Ayvalı Derelerinden gelen atıklardan kaynaklanmaktadır. Uludağ eteklerinden doğup Karacabey İlçesi'nde Susurluk Nehri ile birleşen Nilüfer Çayı, su kirliliği açısından en çok önem arz eden su kaynağı olarak görülmektedir. Bursa İli'nde bulunan sanayilerin büyük bir kısmının atıksularını Nilüfer Çayı'na deşarj ettiği, be nedenle de Nilüfer Çayı'nın ciddi kirlenmelere maruz kaldığı belirlenmiştir. Ayrıca Nilüfer Çayı'nın bir kolu olan Deliçay'a ilin en büyük kapasiteli kentsel arıtma tesisi olan Doğu Atıksu Arıtma Tesisinin, diğer bir kolu olan Ayvalı Deresine de ikinci büyük kentsel Atıksu Arıtma Tesisi olan Batı Atıksu Arıtma Tesisinin, Hamitler Katı Atık Deponi Alanının sızıntı sularını arıtan Hamitler Sızıntı Suyu Arıtma Tesisinin deşarj ettiği belirlenmiştir. Diğer yandan Bursa OSB ve Nilüfer OSB'nin de arıtılmış atıksularını Ayvalı Deresi'ne deşarj ettiği belirlenmiştir. Kent içinde yer alan en büyük karasal kirleticilerin bu bölgede olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle özellikle endüstriyel atıksuların deşarjlarının kontrol altına alınması ve daha ileri arıtım teknikleri ile atıksuların arıtımının sağlanması ve arıtılan suların da işletmeler içerisinde tekrar kullanımının sağlanması gerekmektedir.

Bayramdere – Kurşunlu Alt Bölgesi (7)

Bayramdere-Kurşunlu Alt Bölgesi'nde karasal kirletici kaynakların yer aldığı belirlenmiştir. Bölgede yer alan yerleşimlerin evsel atıksularının denize deşarj edildiği, bu nedenle de deniz kirliliğinin olduğu belirlenmiştir. Evsel atıksuların denize deşarjlarının yapılmasının engellenmesi ve gerekli arıtma işlemlerinin yapılması ortaya çıkmaktadır.

3.1.4. Batimetrik-Oşinografik Değerlendirme(EK-4 Uzman Raporu)

Bütünleşik Kıyı Planı kapsamında belirlenmiş olan 7 adet alt bölge batimetrik, oşinografik ve hidrografik çalışmalar yapılarak belirlenen 'line'lar doğrultusunda incelenmiştir. İncelemeler sonucunda çıkan sonuçlar aşağıda bölgeler bazında değerlendirilmektedir.

Narlı – Küçükkumla Alt Bölgesi (1)

Narlı-Küçükkumla Alt Bölgesi arazide yapılan ölçümler için belirlenen Yeni Line 3 ve Yeni Line 4 sismik hatlarında yer almaktadır. Genel olarak bu alt bölge için; Gemlik ilçesi Cumhuriyet Mahallesi sınırından Büyükkumla çıkışına kadar olan bölümündeki sismik ölçümlerde genç yaşta veya aktif fayların olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle alanda herhangi bir projelendirme yapılmadan önce gerekli tedbirlerin alınması gerektiği belirlenmiştir. Ayrıca Büyükkumla'nın çıkışından başlayıp Narlı açıklarına kadar olan bölümde ise yüzey akıntısı ile dip akıntısının değişkenlik gösterdiği ve dip akıntısının ortalama akıntıyı arttırmasından dolayı herhangi bir projelendirme yapılmadan farklı dönemlerde akıntı hız ve yönlerinin detaylı incelenmesi gerektiği ortaya çıkmıştır.

Gemlik Merkez Alt Bölgesi (2)

Gemlik Merkez Alt Bölgesi arazide yapılan ölçümlerde belirlenen Line 2, Line 3, Yeni Line 1, Yeni Line 2 ve Yeni Line 3 sismik hatlarında yer almaktadır. Genel olarak bu alt bölge için; Gemlik limanlar bölgesinin güneyindeki askeri hava alanının başlayan ve limanların bulunduğu buruna kadar devam eden alanda aktif özelliği olan fay hatları tespit edilmiş ve bu fay hatlarının üzerine projelendirme yapılmaması ve projelendirme yapılacak ise faya en az 250-300 m. uzaklıktaki alanda projelendirme yapılması gerektiği tespit edilmiştir. Limanların bulunduğu bölgenin ise derinliği açısından gemiler için uygun olduğu belirlenmiştir. Limanlarının bulunduğu bölgenin sonundan Gemlik balıkçı barınağına kadar olan alanda da aktif fay tespit edildiğinden bu alanda projelendirmeye gidilmeden önce kıyından açığa doğru dik ölçüm hatları belirlenerek hassas bir incelemenin yapılması gerektiği ortaya çıkmıştır. Ayrıca bu bölgede tespit edilen akıntı hızının teknelerin güvenli bir şekilde yanaşabilmesi için uygun olarak belirlenmiştir. Gemlik Balıkçı Barınağından Gemlik ilçesi Cumhuriyet Mahallesi sonuna kadar olan

alanda da aktif faylar tespit edilmiştir. Bu nedenle alanda herhangi bir projelendirme yapılmadan önce gerekli tedbirlerin alınması gerektiği belirlenmiştir.

Kumsaz – Kurşunlu Alt Bölgesi (3)

Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesi arazide yapılan ölçümlerde belirlenen Line 2 ve Line 1 sismik hatlarında yer almaktadır. Genel olarak bu alt bölge için; Kumsaz'ın girişinden kuzeyde bulunan askeri havaalanına kadar olan bölümde aktif özelliği olan faylar tespit edilmiş ve bu fay hatlarının üzerine projelendirme yapılmaması ve projelendirme yapılacak ise faya en az 250-300 m. uzaklıktaki alanda projelendirme yapılması gerektiği belirlenmiştir. Kumsaz'dan Mudanya-Gemlik sınırına kadar olan bölümde oşinografik açıdan kıyı yapılarına elverişli deniz koşulları belirlenmiş ancak jeolojik açıdan sismik kesitte çok fazla süreksizlik görüldüğünden riskli alan olarak tespit edilmiştir. Bu nedenle alanda herhangi bir projelendirme yapılmadan önce detaylı inceleme yapılması ve gerekli tedbirlerin alınması ortaya çıkmıştır.

Mudanya Merkez Alt Bölgesi (4)

Mudanya Merkez Alt Bölgesi arazide yapılan ölçümlerde belirlenen Line 1, Yeni Line 8 ve Yeni Line 9 sismik hatlarında yer almaktadır. Genel olarak bu alt bölge için; Mudanya-Gemlik sınırından Güzelyalı feribot iskelesine kadar uzanan alanda oşinografik açıdan kıyı yapılarına elverişli deniz koşulları belirlenmiş ancak jeolojik açıdan sismik kesitte çok fazla süreksizlik görüldüğünden riskli alan olarak tespit edilmiştir. Bu nedenle alanda herhangi bir projelendirme yapılmadan önce detaylı inceleme yapılması ve gerekli tedbirlerin alınması ortaya çıkmıştır. Güzelyalı feribot iskelesinden başlayıp, Arnavutköy limanını geçtikten sonra sonlanan alanda yüzey akıntısı ile dip akıntısının farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Bu nedenle alanda herhangi bir projelendirmeye gitmeden önce farklı dönemlerde akıntı yön ve hız ölçümlerinin yapılması gerektiği ortaya çıkmıştır. Arnavutköy limanından Kumyaka'daki turizm alanlarına kadar devam eden alanda batimetrik açıdan elverişli alanların kıyıda 250 m. ve 270 m. mesafe uzaklıkta olduğu belirlenmiştir.

Trilye – Mesudiye Alt Bölgesi (5)

Trilye-Mesudiye Alt Bölgesi arazide yapılan ölçümlerde belirlenen Line 10 ve Line 12 sismik hatlarında yer almaktadır. Genel olarak bu alt bölge için; Kumyaka'daki turizm alanlarından başlayan Trilye'yi 2 km geçtikten sonra sonlanan alanda jeolojik ve oşinografik açıdan herhangi bir problem görülmeyen alanda, sahil morfolojisi ve batimetrik veriler dikkate alındığında maliyeti arttıracak iki önemli faktör göze çarpmaktadır. Bunlardan birincisi çok kısa mesafede 10 m. derinliğe ulaşılmasından dolayı küçük kıyı yapısının projelendirilmesinin uygun olduğu, büyük yapılar yapılması durumunda ciddi oranda maliyetin yüksek çıkacağıdır. İkincisi ise kıyı şeridinin morfolojisi nedeniyle olası büyük projelendirme için kara ulaşımını sağlayacak yol

imalatlarının ortaya çıkacağıdır. Bu nedenle bu alanda büyük bir projelendirmeye gidilecek ise maliyetin fazla olacağı düşünülerek maliyet analizinin yapılması gerektiği belirlenmiştir. Ayrıca alanın Trilye'yi 2 km geçtikten sonra Kocaçay Deltası'na kadar uzanan alanda oşinografik özellikler açısından kıyı yapılarının planlanmasına yönelik risk bulunmadığı belirlenmiştir.

Kocaçay Deltası Alt Bölgesi(6)

Kocaçay Deltası Alt Bölgesi arazide yapılan ölçümlerde belirlenen Line 12 sismik hattında yer almaktadır. Genel olarak bu alt bölge için; Mudanya-Karacabey ilçe sınırından başlayıp batıda Kocaçay Deltası'nın sona erdiği Bayramdere-Yeniköy yerleşimine kadar olan alanda jeolojik açıdan çok büyük risk bulunmamakla birlikte, alanda herhangi bir projelendirme yapılması durumunda delta alüvyonu ve zamana bağlı malzeme gelmesinden dolayı bu bölgede yapılacak tesislerin, zemin sıvılaşma riskine karşı zemin iyileştirme çalışmalarının yapılması ve malzeme geliş hızına bağlı olarak belirli periyotlarda deniz dibi taramasının yapılması gerektiği ortaya çıkmıştır.

Bayramdere - Kurşunlu Alt Bölgesi (7)

Bayramdere-Kurşunlu Alt Bölgesi arazide yapılan ölçümlerde belirlenen Line 13 sismik hattında yer almaktadır. Genel olarak bu alt bölge için; Bayramdere-Yeniköy yerleşiminden başlayan ve Bursa (Karacabey) - Balıkesir (Bandırma) sınırında sona eren alanda en önemli yapısal değişimin sığ deniz seviyesi olduğu belirlenmiştir. Kıyı tahkimatlarının 10 m. derinliğe kadar ekonomik inşa edilebildiği düşünüldüğünde alanda alanın küçük kıyı yapılarının projelendirilmesi açısından uygun olduğu ancak zeminin alüvyon olması nedeniyle zemin sıvılaşma riskinin ortaya çıktığı belirlenmiştir.

3.1.5. Su Ürünlerinin Değerlendirmesi (EK-5 Uzman Raporu)

Narlı-Küçükkumla Alt Bölgesi (1)

Narlı Küçükkumla Alt Bölgesinde 1 adet balıkçı barınağı bulunmaktadır. Yapılan arazi ve anket çalışmaları sonucunda; Gemlik Narlı Balıkçı Barınağının %71,18 oranında doluluk gösterdiği ve bu kapasitenin %93,36'sının turizm sektörü(yat turizmi) için, %6,61'inin tarım sektörü(balıkçılık) için kullanıldığı belirlenmiştir. Bu tespit sonucunda Narlı Balıkçı Barınağının amacına hizmet etmediği, bölgede profesyonel balıkçılığın bir geçim kaynağı olmadığı, barınakta çoğunlukla özel teknelerin ve amatör balıkçıların bulunduğu tespit edilmiştir.

Gemlik Merkez Alt Bölgesi (2)

Gemlik Merkez Alt Bölgesinde 1 adet balıkçı barınağı 1 adette barınma yeri bulunmaktadır. Gemlik Merkez balıkçı barınağı %71,60 oranında doluluk göstermektedir ve bu kapasitenin %79,89'u turizm sektörü(yat turizmi) için, %18,44'ü

tarım sektörü(balıkçılık) için kullanılmaktadır. Gemlik bağlama yerinde ise %110,40 oranında doluluk vardır. Bu kapasitenin %73,91'i turizm sektörü için, %26,09'u tarım sektörü için kullanılmaktadır. Bu tespitler sonucunda Gemlik Balıkçı Barınağının ve bağlama yerinin amacına hizmet etmediği, bölgede profesyonel balıkçılığın gereksinimleri karşılayamadığı görülmektedir. Barınak ve bağlama yerinde çoğunlukla özel teknelerin ve amatör balıkçılıkların bulunduğu tespit edilmiştir.

Kumsaz- Kurşunlu Alt Bölgesi (3)

Kumsaz- Kurşunlu Alt Bölgesinde 1 adet balıkçı barınağı bulunmaktadır. Yapılan arazi ve anket çalışmaları sonucunda; Gemlik Kurşunlu Balıkçı Barınağı kapasitesinin dışına çıkarak %113,58 oranında doluluk gösterdiği ve bu kapasitenin %88,04'ünün turizm sektörü (yat turizmi) için, %11,96'sının tarım sektörü(balıkçılık) için kullanıldığı belirlenmiştir. Kurşunlu Balıkçı Barınağının kapasitesini aşmasına rağmen balıkçılık sektörü için kullanılmadığı barınakta çoğunlukla özel teknelerin ve amatör balıkçılıkların bulunduğu tespit edilmiştir.

Mudanya Merkez Alt Bölgesi (4)

Mudanya Merkez Alt Bölgesinde Arnavutköy ve Güzelyalı Balıkçı Barınağı olmak üzere 2 adet barınak bulunmaktadır. Yapılan arazi ve anket çalışmaları sonucunda; Mudanya Güzelyalı Balıkçı Barınağının %76,67 oranında doluluk gösterdiği ve bu kapasitenin %89,67'sinin turizm sektörü(yat turizmi) için, %8,15'inin tarım sektörü(balıkçılık) için kullanıldığı belirlenmiştir. Mudanya Arnavutköy Balıkçı Barınağının %81,28 oranında doluluk gösterdiği ve bu kapasitenin %90,31'inin turizm sektörü için, %9,69'unun tarım sektörü için kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu tespitler sonucunda iki balıkçı barınağının da amacına hizmet etmediği, bölgede profesyonel balıkçılığın az olduğu barınakta çoğunlukla özel teknelerin ve amatör balıkçılıkların bulunduğu tespit edilmiştir.

Trilye-Mesudiye Alt Bölgesi (5)

Trilye-Mesudiye Alt Bölgesinde Kumyaka ve Zeytinbağı Balıkçı Barınağı olmak üzere 2 adet barınak bulunmaktadır. Yapılan arazi ve anket çalışmaları sonucunda; Mudanya Kumyaka Balıkçı Barınağının %62,35 oranında doluluk gösterdiği ve bu kapasitenin %94,34'ünün turizm sektörü için, %5,66'sının tarım sektörü için kullanıldığı belirlenmiştir. Mudanya Zeytinbağı Balıkçı Barınağının %60,65 oranında doluluk gösterdiği ve bu kapasitenin %85,11'inin turizm sektörü için, %14,89'unun tarım sektörü için kullanıldığı belirlenmiştir. Esence bölgesinde bulunan bağlama yeri ise %26,67 oranında doluluk gösterdiği ve bu kapasitenin %75'inin turizm sektörü için, %25'inin tarım sektörü için kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu tespitler sonucunda iki balıkçı barınağının da amacına hizmet etmediği, bölgede profesyonel balıkçılığın az

olduğu barınaklarda ve bağlama yerinde çoğunlukla özel teknelerin ve amatör balıkçılıkların bulunduğu tespit edilmiştir.

Bayramdere – Kurşunlu Alt Bölgesi (7)

Bayramdere-Kurşunlu Alt Bölgesinde Bayramdere (Yeniköy) ve Kurşunlu Balıkçı Barınağı olmak üzere 2 adet barınak bulunmaktadır. Yapılan arazi ve anket çalışmaları sonucunda; Karacabey Bayramdere Balıkçı Barınağının %15,94 oranında doluluk gösterdiği ve bu kapasitenin %90,91'inin turizm sektörü için, %9,09 tarım sektörü için kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu tespitler sonucunda Bayramdere Balıkçı Barınağının mevcut kapasitesinin tam kullanmadığı kullanılan kapasitenin de balıkçılığa hizmet etmediği barınakta çoğunlukla özel ve amatör balıkçılık yapan teknelerin bulunduğu ortaya çıkmıştır.

Karacabey Kurşunlu Balıkçı Barınağının da %30,77 oranında doluluk gösterdiği ve bu kapasitenin %16,67'sinin turizm sektörü için, %83,33'ünün tarım sektörü için kullanıldığı belirlenmiştir. Bu tespitler sonucunda Karacabey Kurşunlu Balıkçı Barınağının amacına hizmet ettiği barınağın %30'unun dolu olmasına rağmen %83,33'ünün balıkçılık sektörü için kullanıldığı görülmektedir.

3.1.6. Turizme İlişkin Değerlendirme (EK-6 Uzman Raporu)

Narlı-Küçükkumla Alt Bölgesi (1)

Narlı-Küçükkumla Alt Bölgesinde; Narlı yerleşkesinde İstanbul-Narlı arası yolcu taşımacılığı yapan feribot işletmesi bulunmaktadır. İstanbul gibi büyük bir metropolle ulaşım bağlantısının var olması, bölgede turizm potansiyeli için önemli bir etken oluşturmaktadır. Ulaşım bağlantıları göz önüne alındığında bölgede Eko-Turizm çeşidi olan su sporları turizmi, su altı dalışı ve sportif olta balıkçılığı turizm yapılabileceği belirlenmiştir.

Bölgenin kıyı alan kullanımını arttıracak günübirlik kullanım alanları, rekreatif alan düzenlemeleri, açık ve yeşil alanlar, dinlenme eğlenme alanları, yaya bisiklet yolları vb. gibi turizm ve rekreatif amaçlı kıyı düzenlemeleri yapılarak alanda turizm potansiyelinin arttırılacağı düşünülmüştür.

Gemlik Merkez Alt Bölgesi (2)

Gemlik Merkez Bölgesinde mevcut olan sanayi faktörünün yat üretimi için bölgeye önemli fırsatlar sunduğu bu nedenle de bölgede tekne bakım onarımı ve yapımına ilişkin ufak tesislerin yapılabileceği belirlenmiştir.

Gemlik Merkez Alt Bölgesinin önemli merkezlere yakın olması turizm potansiyelini arttırmaktadır. Bu sonuçlar doğrultusunda Eko-Turizm çeşidi olan su

sporları turizmi, su altı dalışı ve sportif olta balıkçılığı turizminin bölgede yapılabileceği tespit edilmiştir.

Bursa kıyı alanları planı proje kapsamında yapılan anketler göz önüne alındığında Gemlik İlçesi'nin yat turizm potansiyelinin yüksek olduğu tespit edilmiş, tüm analizler sonucunda belirlenecek olan uygun bölgede yat limanı yapılabileceği düşünülmüştür.

Bölgenin kıyı alan kullanımını arttıracak günübirlik kullanım alanları, rekreatif alan düzenlemeleri, açık ve yeşil alanlar, dinlenme eğlenme alanları, yaya bisiklet yolları vb. gibi turizm ve rekreatif amaçlı kıyı düzenlemelerinin yapılarak turizm potansiyelinin arttırılacağı belirlenmiştir.

Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesi (3)

Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesinin Gemlik ve Mudanya gibi iki önemli yerleşim merkezinin ortasında konumlanması ve özellikle Kurşunlu yerleşkesinin sakin doğası nedeniyle bölgenin yat turizm potansiyelinin yüksek olduğu ve uygun bir alanda da yat liman yapılabileceği belirlenmiştir.

Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesinin önemli merkezlere yakın olması ve doğasından dolayı Eko-Turizm çeşidi olan su sporları turizmi, su altı dalışı ve sportif olta balıkçılığı turizmi yapılabileceği ve bölgenin kıyı alan kullanımını arttıracak günübirlik kullanım alanları, rekreatif alan düzenlemeleri, açık ve yeşil alanlar, dinlenme eğlenme alanları, yaya bisiklet yolları vb. gibi turizm ve rekreatif amaçlı kıyı düzenlemelerinin yapılarak turizm potansiyelinin arttırılacağı tespit edilmiştir.

Mudanya Merkez Alt Bölgesi (4)

Mudanya Merkez Alt Bölgesinde; İstanbul-Mudanya arası yolcu taşımacılığı yapan feribot işletmesi bulunmaktadır. Mudanya'nın İstanbul gibi büyük bir metropolle ulaşım bağlantısının var olması ve Bursa İli için deniz ulaşım bağlantılarının odak noktasında bulunmasından dolayı Mudanya'nın Bursa İlinin güney kapısı niteliği olduğu düşünülmektedir. Bu durum bölgenin turizm potansiyeli için önemli bir etken oluşturmaktadır. Doğal güzellikleri de göz önüne alındığında bölgede Eko-Turizm için önemli bir potansiyel ortaya çıkmaktadır, bu nedenle uygun bölgelerde su altı dalışı ve sportif olta balıkçılığı turizmi yapılabileceği belirlenmiştir.

Mudanya Merkez Alt Bölgesinde turizm çekiciliği, ulaşım kolaylıkları, önemli kentsel merkezlere yakınlık, daha önce yat ve deniz turizmi deneyimi ve kazanılan ustalık bilgileri gibi etmenlerden dolayı yat turizminin desteklenip geliştirilebileceği düşünülmüştür.

Bölgenin kıyı alan kullanımını arttıracak günübirlik kullanım alanları, rekreatif alan düzenlemeleri, açık ve yeşil alanlar, dinlenme eğlenme alanları, yaya bisiklet yolları

vb. gibi turizm ve rekreatif amaçlı kıyı düzenlemelerinin mevcudun geliştirilerek yapılması gerektiği ortaya çıkmıştır.

Trilye-Mesudiye Alt Bölgesi (5)

Trilye-Mesudiye Alt Bölgesinde yer alan Zeytinbağı yerleşkesi doğal ve tarihi güzellikleri açısından ön plana çıkmaktadır. Alanın Mudanya kent merkezine yakın olması ve var olan doğal güzellikleri düşünüldüğünde, bölgede Eko-Turizm çeşidi olan su sporları turizmi, su altı dalışı ve sportif olta balıkçılığı turizmi yapılabileceği tespit edilmiştir. Ayrıca bölgenin kıyı alan kullanımını arttıracak günübirlik kullanım alanları, rekreatif alan düzenlemeleri, açık ve yeşil alanlar, dinlenme eğlenme alanları, yaya bisiklet yolları vb. gibi turizm ve rekreatif amaçlı kıyı düzenlemeleri yapılarak turizm potansiyelinin arttırılacağı belirlenmiştir.

Kocaçay Deltası Alt Bölgesi (6)

Karacabey İlçesi'nde bulunan Kocaçay Deltası 2007 yılında Ulusal Sulak Alan Komisyonu tarafından Sulak Alan Koruma Bölgesi ilan edilmiştir. Deltada Dalyan, Poyraz ve Arapçiftliği gölleri ve gölleri çevreleyen, sazlık ve longoz ormanları bulunmaktadır. Bu nedenle Kocaçay Deltası Alt Bölgesi Eko-Turizm potansiyeli en yüksek bölgelerden biri olarak tespit edilmiştir. Bölgede flora ve fauna zenginliğinin fazla olmasından dolayı Eko-Turizm çeşitlerinden foto safari turizmi, yaban hayatı gözlemciliği turizmi (kuş gözlemciliği, bitki gözlemciliği) ve ayrıca su sporları turizmi, su altı dalışı ve sportif olta balıkçılığı turizmin de yapılabileceği belirlenmiştir.

Bölgenin kıyı alan kullanımını arttıracak günübirlik kullanım alanları, rekreatif alan düzenlemeleri, açık ve yeşil alanlar, dinlenme eğlenme alanları, yaya bisiklet yolları vb. gibi turizm ve rekreatif amaçlı kıyı düzenlemeleri yapılarak turizm potansiyelinin arttırılacağı tespit edilmiştir.

Bayramdere-Kurşunlu Alt Bölgesi (7)

Bayramdere-Kurşunlu Alt Bölgesinin kıyı alan kullanımını arttıracak günübirlik kullanım alanları, rekreatif alan düzenlemeleri, açık ve yeşil alanlar, dinlenme eğlenme alanları, yaya bisiklet yolları vb. gibi turizm ve rekreatif amaçlı kıyı düzenlemeleri ile su sporları faaliyetleri ve tesislerinin yapılarak turizm potansiyelinin arttırılabileceği tespit edilmiştir.

3.1.7. Ülkemizdeki Kıyı Yapılarının Planlanmasına İlişkin Mevzuatın İncelenmesi (EK-7 Uzman Raporu)

Bursa İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı yapılmadan önce kıyı mevzuatında yer alan hükümlere hakim olunması gerektiğinden tüm mevzuat incelenmiştir. İnceleme neticesinde; kıyı alanlarının uyumlu ve dengeli bir şekilde korunarak kullanımının

sağlanması için 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve Uygulama Yönetmelikleri başta olmak tüm kıyı mevzuatına ilişkin tanımlanmış hükümlere uygun olarak planlama yapılması gerektiği ortaya çıkmıştır.

3.2. Arazi Tespitlerine Göre Mevcut Durum Değerlendirmeleri

Bu bölümde Bursa İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı için yapılmış olan arazi ve anket çalışmalarından elde edilen tespitler aktarılacaktır.

Narlı-Küçükkumla Alt Bölgesi (1)

NARLI-KÜÇÜKKUMLA ALT BÖLGESİ MEVCUT DURUM PAFTASI
(BKAP ARAŞTIRMA RAPORU EKİ MEVCUT DURUM ANALİZİ PAFTASINDAN ALINMIŞTIR)

Mevcut Durumun Özeti

Batıda Bursa (Gemlik) – Yalova (Armutlu) sınırından doğuda Gemlik ilçesi Cumhuriyet mahallesi sınırına kadar uzanan yaklaşık 12 km uzunluğundaki kıyı hattını ve Bursa ili kıyılarının %10,82'sini oluşturan Narlı-Küçükkumla Alt Bölgesi'nin yerleşim alanı topografik eşikler ve ulaşım bağlantıları nedeniyle kıyıda yer almaktadır. Bölgede doğal karakteri korunmuş olan yoğun ağaçlık ve orman alanları ile bölgeye özgü ürün alanları bulunmaktadır.

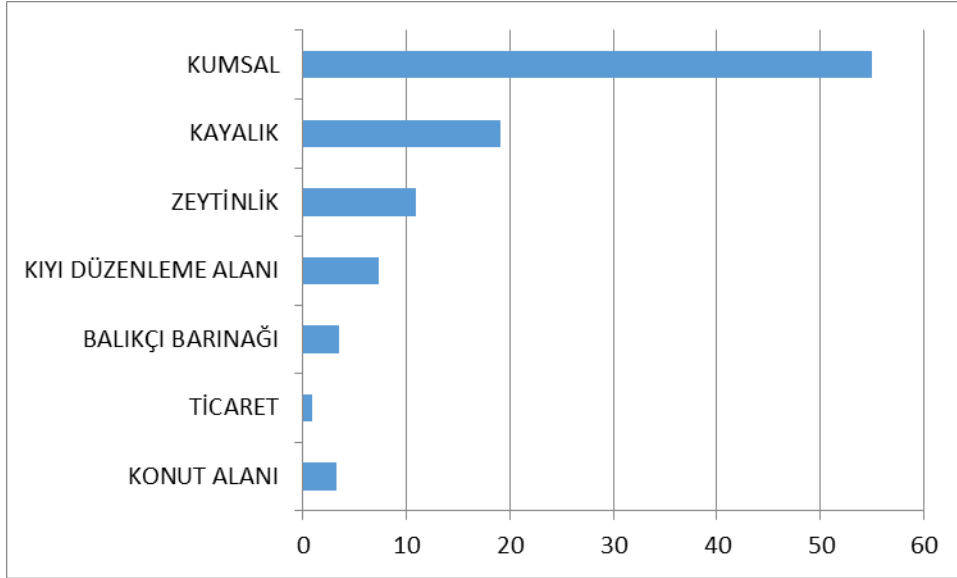
Narlı-Küçükkumla Bölgesinde genel kıyı yapılaşma karakteristiği, yapı yoğunluğunun yüksek olan ve genel olarak bölgedeki kumul alanlar ardında yer seçen ikinci konutlardır ve kurumlara, sivil toplum örgütlerine ait kamp alanları ile günübirlik turizm alanları ve orta büyüklükteki çok az sayıdaki turizm tesislerinden oluşan turizm kullanımları bulunmaktadır. Bölgedeki yapılaşmış alanların bulunduğu kıyıların doğal karakteristiği insan eliyle kısmen veya tamamen müdahale görmüştür. Doğal

karakteristiği korunan kıyıların ardındaki baskın alanlar yoğun ağaçlıklı alanlar ve orman alanları ile bölgeye özgü ürün alanlarının bulunduğu alanlardır.

Tablo 4-Narlı-Küçükkuşla Bölgesi Kıyı Kullanımı Oranları

KIYI KULLANIM	ALT BÖLGE İÇİNDEKİ ORANI	TOPLAM KIYI İÇİNDEKİ ORANI
KONUT ALANI	3,25	0,35
TİCARET	0,90	0,10
BALIKÇI BARINAĞI	3,45	0,37
KIYI DÜZENLEME ALANI	7,33	0,79
ZEYTİNLİK	10,90	1,18
KAYALIK	19,13	2,07
KUMSAL	55,04	5,96
TOPLAM	100,00	10,82

Grafik 1-Narlı-Küçükkuşla Alt Bölgesi Kıyı Kullanımı Oranları

Bölgenin kıyı ardı baskın kullanımı yerleşim alanlarıdır. Alt bölge kıyısının % 59,09'u yerleşim alanıdır. Ardından baskın kullanımla ağaçlık alan (%26,34) ve zeytinlik alanı (%14,57)'dir.

Tablo 5 - Narlı-Küçükkuşla Alt Bölgesi Kıyı Arkası Baskın Kullanım Oranları

BASKIN KULLANIM	ALT BÖLGE İÇİNDEKİ ORANI	TOPLAM KIYI İÇİNDEKİ ORANI
YERLEŞİM ALANI	59,09	6,41
AĞAÇLIK ALAN	26,34	2,86
ZEYTİNLİK	14,57	1,58

Kıyı Yapıları

Narlı-Küçükkuşla Alt Bölgesi'nde, 1 adet balıkçı barınağı ve 17 adet iskele yer almaktadır.

Narlı Balıkçı Barınağı, Narlı Su Ürünleri Kooperatifi tarafından kiralama usulü ile işletilmektedir. Barınağın mevcut kullanım kapasitesi 130'dur. Elektrik, su, fener ve çekek yeri gibi altyapı birimleri bulunmaktadır. Barınakta fiili olarak 113 adet balıkçı teknesi ve 17 adet özel tekne yer almaktadır.

Narlı-Küçükkuşla Alt Bölgesi'nde yer alan iskelelerin 3'ü ahşap, 14'ü beton iskeledir ve 5 tanesi amaçlı iskele olarak kullanılmaktadır.

Plajlar

Narlı-Küçükkuşla Alt Bölgesi'nde Narlı Halk Plajı, Karacaali Halk Plajı, Büyükkuşla Halk Plajı ve Küçükkuşla Orman Kampı Halk Plajı olmak üzere 4 adet plaj bulunmaktadır. Plajların uzunluğu toplam 3185 m'dir. Alt bölgedeki toplam kumsal uzunluğu yaklaşık 6,6 km olup bunun yaklaşık yarısı plaj olarak kullanılmaktadır. Mevcut plajlara ek olarak 3,5 km uzunluğunda, plaj olarak düzenlenebilecek kumsallar bulunmaktadır.

TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi'nin yürüttüğü Yüzme Suyu Profilleri çalışmasına göre, alt bölgedeki plajların su kaliteleri genel olarak yetersiz ve kirlenme riski yüksektir. Plajlara, acil önlem alınması ve bir eylem planı ile müdahale edilmesi gerekmektedir.

Bursa Kıyıları Deniz Kirliliği Değerlendirilmesi Raporu'nda, Bursa İl Halk Sağlığı Müdürlüğü'nün plajlarda 2011-2014 yılları itibarıyla yaptığı su kalitesi ölçümlerinin değerlendirilmesi neticesinde, yüzme suları kalitesi "İyi", "Orta" ve "Kötü" olmak üzere 3 grupta değerlendirilmiştir.

Alt bölgedeki plajların 2014 yılı ölçümlerinin ortalama değerleri neticesinde, 4 plajın ortalama değerleri belirlenmiştir. Buna göre; Narlı Halk Plajı, Karacaali Halk Plajı ve Küçükkuşla Halk Plajı "Orta", Büyükkuşla Halk Plajı "İyi" kalitede yüzme suyuna sahiptir.

Kıyı kullanımları

- Kırsal yerleşimler (Narlı, Karacaali)
- Kentsel yerleşimler (Küçükkuşla)
- Küçükkuşla kıyı bölgesinde konut alanı
- Kıyıda yer alan ticaret alanları
- Küçükkuşla bölgesinde feribot iskelesi

- Narlı Balıkçı Barınağı
- Kıyıda yer alan ve bölgeye özgü ürün alanlarını oluşturan Zeytinlik alanlar
- Kıyı boyunda bulunan kayalık alanlar
- Kıyı düzenleme alanları
- Kumsallar ve plaj alanları
- Sahildeki yürüyüş yolları ve park alanları
- %21 oranında müdahale edilmiş kıyı alanı (il genelinin "%2,12"si)
- %37 oranında kısmen müdahale edilmiş kıyı alanı (il genelinin "%3,80"si)
- %42 oranında müdahale edilmemiş kıyı alanı (il genelinin "%4,18"si)

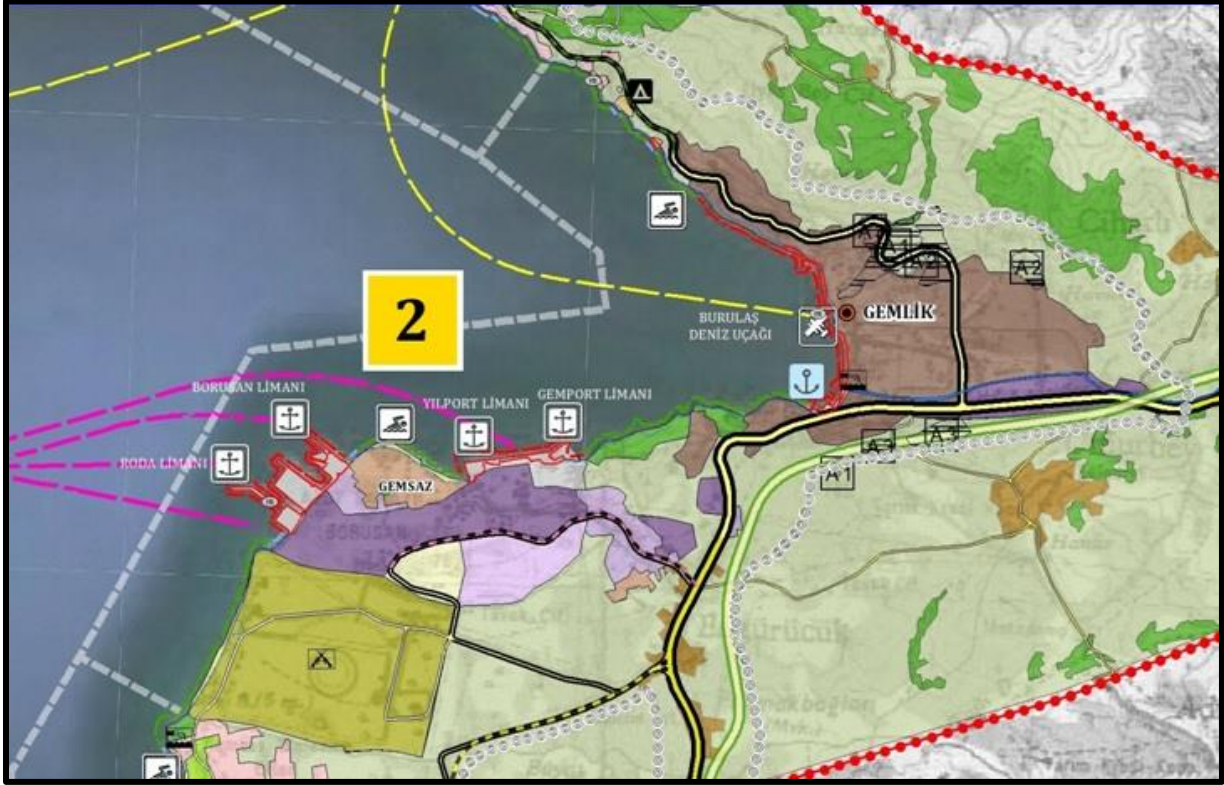
Kıyı arkası kullanımları

- Kıyı arkası yerleşim bölgeleri ikinci konut alanları.
- Bölgeye özgü ürün alanlarını oluşturan Zeytinlik alanlar.
- Kıyı arkası ağaçlık alanlar.

Öne Çıkan Problemler

- Bölgeye günübirlik erişim imkânlarının zor ve yetersiz olması
- Kıyı bandının dar olması
- Küçükkuyla mevkiinde kıyı ardındaki yapılaşmanın kıyı bandında kamu kullanım alanlarını sınırlandırması
- Kıyıda açık ve yeşil alan yetersizliği
- Rekreatif alan yetersizliği
- Çok sayıda tescilsiz/kayıtsız küçük tekne varlığı
- Küçük teknelerin düzensiz olarak denizde ve kumsallarda bağlanması
- Bölge kıyılarının hâkim rüzgârlara direkt açık olması nedeni ile Körfezdeki fiziksel kirliliğin bu kıyılara taşınması

Gemlik Merkez Alt Bölgesi (2)

GEMLİK MERKEZ ALT BÖLGESİ MEVCUT DURUM PAFTASI

(BKAP ARAŞTIRMA RAPORU EKİ MEVCUT DURUM ANALİZİ PAFTASINDAN ALINMIŞTIR)

Gemlik Merkez Alt Bölgesi, Kuzeybatıda Narlı-Küçükkumla Alt Bölgesi'nin bittiği Cumhuriyet mahallesi sınırından başlar, körfezi kapsar ve batıda Gemsaz bölgesinde yer alan Gemlik Limanlar Bölgesi'ni de içine alarak askeri havaalanının sınırında sonlanır. Alt bölgenin kıyı uzunluğu yaklaşık 13 km olup Bursa ili kıyılarının yaklaşık %11,5'ini oluşturmaktadır. Gemlik ilçe merkezi yerleşimi ve yakın çevresinde bulunan yerleşimler ile birlikte, Marmara Denizi ve Gemlik Körfezi'nin en önemli liman bölgelerinden biri olan Gemlik Limanlar Bölgesi bu alt bölge içerisinde yer almaktadır.

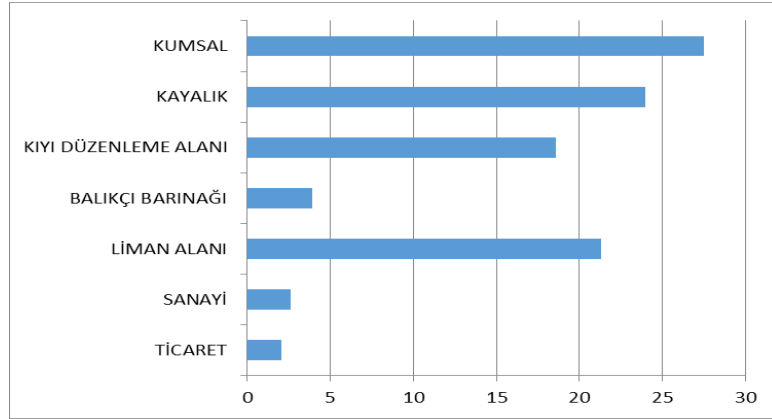
Mevcut Durumun Özeti

Bursa il kıyılarının yaklaşık %11,5'ini oluşturan Gemlik Merkez Bölgesi'nin yerleşim dokusu kentsel yerleşik alanlar ve kıyı bölgesinde yoğunlaşmış olan liman ardi sanayi ve depolama alanlarından oluşmaktadır. Topografik eşiklerden dolayı kentsel yerleşim bölgesi kıyı boyunca değil eğimin daha az olduğu iç kesimlere doğru sokulmuştur. Yerleşik alan ve kentsel alan kullanımları bölgeye özgü ürün alanlarını oluşturan zeytinlikler ile çevrelenmiştir.

Tablo 6 - Gemlik Merkez Alt Bölgesi Kıyı Kullanımı Oranları

KIYI KULLANIM	ALT BÖLGE İÇİNDEKİ ORANI	TOPLAM KIYI İÇİNDEKİ ORANI
TİCARET	2,07	0,24
SANAYİ	2,64	0,30
LİMAN ALANI	21,33	2,45
BALIKÇI BARINAĞI	3,90	0,45
KIYI DÜZENLEME ALANI	18,60	2,14
KAYALIK	23,96	2,75
KUMSAL	27,50	3,16

Grafik 2 - Gemlik Merkez Alt Bölgesi Kıyı Kullanımı Oranları

Bu bölgenin kıyı ardı baskın kullanımı % 53,33 oranla yerleşim alanıdır. Gemlik Merkez Alt Bölgesi kıyılarında diğer baskın kullanımlar sırasıyla sanayi alanları(17,56), ağaçlık alanlar(11,29), zeytinlik(9,56) ve askeri alanlardan (8,27) oluşmaktadır.

Tablo 7 - Gemlik Merkez Alt Bölgesi Kıyı Arkası Baskın Kullanım Oranları

BASKIN KULLANIM	ALT BÖLGE İÇİNDEKİ ORANI	TOPLAM KIYI İÇİNDEKİ ORANI
YERLEŞİM ALANI	53,33	6,44
SANAYİ	17,56	2,12
ASKERİ ALAN	8,27	1
AĞAÇLIK ALAN	11,29	1,36
ZEYTİNLİK	9,56	1,15

Kıyı Yapıları

Gemlik Merkez Alt Bölgesi'nde, 1 adet balıkçı barınağı, 1 adet yanaşma yeri, 4 adet liman, 2 adet şamandıra sistemi ve 3 adet iskele yer almaktadır.

Gemlik Balıkçı Barınağı, Gemlik Belediyesi tarafından 17.05.1982 tarih ve 8/4754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile işletilmektedir. Gemlik Merkez Balıkçı Barınağındaki mevcut toplam tekne sayısı 130 adettir ve tamamı balıkçı teknesidir. Barınakta 3 adet büyük balıkçı teknesi vardır ve yalnızca bu 3 tekne ile profesyonel balıkçılık yapılmaktadır. Barınağın balıkçılık sezonundaki yoğunluğu %138.90 oranla kapasitesinin üstündedir. Tesis altyapısı olarak yalnızca çekek yeri bulunmakta, üstyapı olarak yalnızca atıl durumda bir akaryakıt binası yer almaktadır. Barınak, %100 oranında Tarımsal amaçlı (balıkçılık) olarak kullanılmaktadır.

Alt bölgede Borusan, Roda, Gemlik Gübre ve Gempport olmak üzere toplam 4 adet liman işletmesi, 1 adet akaryakıt iskelesi ve 1 adet şamandıra yer almaktadır.

Borusan Limanı, 1984 yılından bu yana faaliyet göstermektedir. Toplam 1 338 m yanaşma yeri uzunluğu olan limanda maksimum su derinliği -14,5 m'dir. 6 adet yanaşma yeri vardır. Çok yönlü hizmet veren liman, toplam 360 000 m² (280 000 m² gümrüklü ve 80 000 m² gümrüksüz) alanda 2 ayrı terminalden oluşmaktadır. 2009 yılında 450 m rıhtım uzatılması yatırımı yapılmıştır. Yeni hizmete açılan terminalde konteyner ve araç, mevcut terminalde ise genel kargo yükleri elleçlenmektedir. 2013 senesinde 1 717 adet gemiye hizmet verilmiştir. 5 ve 6 no.lu rıhtımlarda 10 000 TEU ve üzerindeki kapasiteli gemilere, 1-2-3 ve 4 nolu rıhtımlarda ise 50 000 DWT'a kadar olan gemilere hizmet verilebilir. Ro-ro operasyonları için kullanılan alan yaklaşık 70 000 m²'dir. 360 000 m² alan üzerine kurulu limanda faaliyet konusu dökme yük, genel kargo, konteyner ve ro-ro yükleridir. Liman girişi 2 şeritli ve 10 m, çıkışı 2 şeritli ve 10 m olmak üzere toplam 20 m'dir.

1992 yılında 652264 m² alan üzerine kurulmuş Gempport Limanı'nda toplam 950 m yanaşma yeri uzunluğu olan limanda maksimum su derinliği -36 m'dir. Limanda 300000 m² gümrüklü alan (açık), 5500 m² ambar (yarı açık), 6000 m² antrepo (kapalı), çok katlı araç parkı (4000 araç kapasiteli) ve 5000 m² ekipman park alanı mevcuttur. Limanda konteyner, genel kargo ve Ro-Ro yükleri elleçlenmektedir. Faaliyet konusu yüklerden dökme yük hâlihazırda elleçlenmemektedir. Genel yük hareketine bakıldığında, %80 oranında 20'lik ve 40'lık konteyner yükü elleçlenmektedir. Yurtdışına birçok limana uğrak yapan gemi servisleri gelmektedir. Limanın 2 giriş 2 çıkış olmak üzere 4 şeritli tek kapısı vardır.

Gemlik Gübre (Yılyak A.Ş.) Limanı'nda toplam liman sahası 219500 m², maksimum su derinliği -15 m olan yanaşma yerlerinin toplam uzunluğu ise 1200 m'dir. 40000 GT'lik gemilerin yanaşması için planlanmıştır. Limanın faaliyet konusu yükleri

dökme yük, genel kargo ve sıvılaştırılmış gaz yüklerdir. Limanda ağırlıklı olarak üre gübresi, amonyum bileşikleri ve taş kömürü yüklerinin elleçlenmesi yapılmaktadır. Gemlik Gübre Limanı, bir tesis limanı olup, tesis alanında bulunan fabrikaya hizmet vermektedir. Gemlik Gübre Limanı, gübre ve amonyak, ithalat-ihracatında ve sevkiyatlarında kullanılmaktadır.

2007 yılında inşaatı tamamlanan RODA Limanı'nda maksimum su derinliği -12,5 m olan toplam 1 100 m uzunluğunda yanaşma yeri bulunmaktadır. 100000 m²'si açık ve 10000 m²'si kapalı olmak üzere toplam 110000 m² gümrüklü alan mevcuttur. Ayrıca limanda 1000 m² ekipman park alanı bulunmaktadır. 2013 yılında 16000 m² deniz dolgusu liman geri sahasına dâhil olmuştur. Yılda 1000 gemi kabul kapasitesi olan limanda her türlü dökme yük, orman ürünleri, tekerlekli araç ve proje malzemeleri gibi özel yükler ve konteyner elleçlenmektedir. Limana karayoluyla genelde Bursa, Eskişehir, Kütahya, Bilecik illerinden yılda yaklaşık 400 000 tona yakın yük yüklenmek üzere taşınmaktadır. Limandan boşaltılan ürünlerin ise %80'inden fazlası Bursa olmak üzere Kütahya, Balıkesir, Konya, Bilecik illerine nakledilmektedir. Limanın giriş ve çıkış olmak üzere 2 şeritli toplam 6 m genişliğinde kapısı bulunmaktadır.

BP İskelesi'nin boyu 65 m olup, aynı anda sadece 1 gemi yanaşma kapasitesindedir. İskeleden madeni yağ ve akaryakıt tahliyesi yapılmakta olup, 2008 yılında toplam 73 gemi hareketi olmuştur. 2009 yılında toplam 81 gemi hareketi olmuştur.

MKS Boru Hattı ve Şamandıra Sistemi, denizden şamandıraya monte edilmiş hortum vasıtası ile sıvı yük tahliyesi yapılmaktadır. 6000 m³ sıvı yük elleçlemesine ve yılda 15 gemi kabul kapasitesine sahiptir. İskele ve rıhtımı bulunmamaktadır.

Gemlik Merkez Alt Bölgesi'nde 3 adet iskele bulunmaktadır. Bu iskeleler beton olup 2 tanesi amaçlı iskeledir. Roda Limanı kapsamında yapılan bir beton iskele limancılık faaliyetleri için, Gemlik merkezde yer alan İDO feribot ve Burulaş iskelesi de ulaştırma için kullanılmaktadır. *(Limanlar yük faaliyetleri ayrıntılı bilgi için BKAP Araştırma Raporu 2.3.1. Limanlar)*

Plajlar

Gemlik Merkez Alt Bölgesi'ndeki Gemsaz Halk Plajı ve Hasanağa İzcilik Kampı Halk Plajı olmak üzere 2 adet plaj bulunmaktadır. Toplam plaj uzunluğu 1100 m'dir. Mevcut plaja ek olarak 2,3 km uzunluğunda, plaj olarak düzenlenebilecek kumsallar bulunmaktadır.

TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi'nin yürüttüğü Yüzme Suyu Profilleri çalışmasına göre, alt bölgedeki plajların su kalitesi ve kirlenme riskleri incelendiğinde, Hasanağa İzcilik Kampı Halk Plajı'nın su kalitesinin yetersiz olduğu ve kirlenme

açısından riskli olduğu tespit edilmiştir. Gemsaz Halk Plajı'nın su kalitesinin yeterli olduğu ve kirlenme riskinin orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Bursa Kıyıları Deniz Kirliliği Değerlendirilmesi Raporu'nda, Bursa İl Halk Sağlığı Müdürlüğü'nün plajlarda 2011-2014 yılları itibarıyla yaptığı su kalitesi ölçümlerinin değerlendirilmesi neticesinde, yüzme suları kalitesi "İyi", "Orta" ve "Kötü" olmak üzere 3 grupta değerlendirilmiştir.

Alt bölgedeki plajların 2014 yılı ölçümlerinin ortalama değerleri neticesinde, 4 plajın ortalama değerleri belirlenmiştir. Buna göre; Hasanağa İzcilik Kampı Halk Plajı "Orta" ve Gemsaz Halk Plajı "İyi" kalitede yüzme suyuna sahiptir.

Kıyı kullanımları

- Kıyı ticaret alanları
- Liman ardı sanayi ve depolama alanları
- Ulaştırma kıyı yapıları Gemlik körfezi liman tesisleri (Gempport limanı, Yılport limanı, Borusan limanı, Roda limanı)
- Burulaş deniz uçağı iskelesi
- Gemlik Merkez Balıkçı Barınağı ve barınma yeri
- Kumsal ve plaj alanları
- Kayalık alanlar
- Kıyı düzenleme alanları
- % 81 oranında müdahale edilmiş kıyı alanı (İl genelinin "%9,29"si)
- %6 oranında kısmen müdahale edilmiş kıyı alanı (İl genelinin "%0,65"i)
- %13 oranında müdahale edilmemiş kıyı alanı (İl genelinin "%1,54"ü)

Kıyı arkası kullanımları

- Topografik eşiklerden dolayı eğimin az olduğu iç kesimlere sokulmuş yerleşim alanında kıyı ardı konut alanları
- Ticaret alanları
- Gemlik körfez bölgesindeki sanayi tesis alanlar
- Üniversite alanı
- Turizm tesis alanları
- Bölgeye özgü ürün alanlarını oluşturan Zeytinlik alanlar
- Ağaçlık alanlar
- Kıyı arkasında yer alan Askeri alan

Öne Çıkan Problemler

- Özellikle Gemlik ilçe merkezindeki kamusal kıyı kullanım alanlarının az olması

- Gensaz mevkiinde yer alan ikinci konut kullanımının endüstriyel ve lojistik kentsel alan kullanımları arasında kalması
- Limanlar mevkiine ulaşımın tek modlu olması ve sadece karayolu ile yapılabilmesi
- Kıyı arkasındaki yapılaşmanın yoğun olması
- Gemlik Körfezi kirliliği
- Kıyıda açık ve yeşil alanlar ile eğlenme ve dinlenme alanlarının yetersizliği
- Yapılaşmanın kıyıya sıfır olması

Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesi (3)

KUMSAZ-KURŞUNLU ALT BÖLGESİ MEVCUT DURUM PAFTASI
(BKAP ARAŞTIRMA RAPORU EKİ MEVCUT DURUM ANALİZİ PAFTASINDAN ALINMIŞTIR)

Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesi, Gemlik Merkez Alt Bölgesi'nin sonlandığı Limanlar bölgesinin güneyindeki askeri havaalanının bulunduğu Kumsaz'dan başlar, Gemlik-Mudanya ilçe sınırına kadar devam eder. Alt Bölgenin kıyı uzunluğu yaklaşık olarak 13 km'dir ve bu kıyıların % 74'ü herhangi bir müdahale görmemiş, doğal karakteri korunmuş kıyılardır.

Alt Bölgede kıyı yapısı olarak 1 adet balıkçı barınağı ve 4 adet beton iskele yer almaktadır ve bunlardan 3 ü amaçlı iskeledir.

Mevcut Durumun Özeti

Kumsaz-Kurşunlu Bölgesi'nde yerleşimler kıyı hattı boyunca yer seçmiştir. Yerleşim alanları mevsimsel olarak kullanım yoğunluğuna sahip ikinci konut

alanlarından oluşmaktadır. Kumsaz-Kurşunlu Alt bölgesinin kıyı ardındaki baskın kullanımı yerleşim alanıdır.

Tablo 8 - Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesi Kıyı Kullanım Oranları

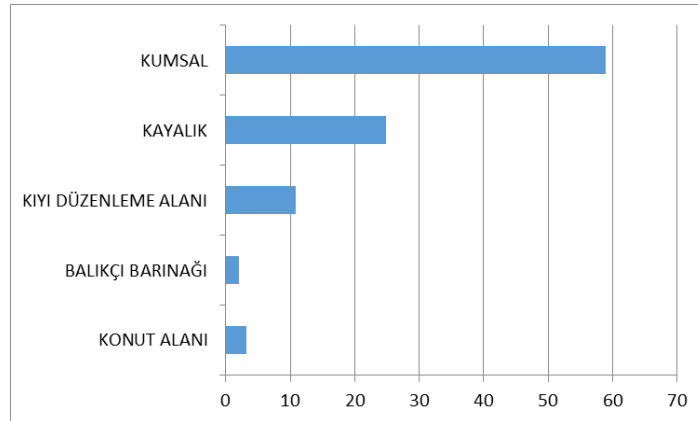
KIYI KULLANIM	ALT BÖLGE İÇİNDEKİ ORANI	TOPLAM KIYI İÇİNDEKİ ORANI
KONUT ALANI	3,27	0,44
BALIKÇI BARINAĞI	2,01	0,27
KIYI DÜZENLEME ALANI	10,85	1,46
KAYALIK	24,90	3,35
KUMSAL	58,97	7,93

Kıyıda bu alanın ardından doğal niteliği korunan ağaçlık alanlar (% 24.78) ve zeytinlik alanları (% 6.65) vardır. Kıyının geri kalan kullanımları ise askeri alanlardır (6,46).

Tablo 9 - Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesi Kıyı Arkası Baskın Kullanım Oranları

BASKIN KULLANIM	ALT BÖLGE İÇİNDEKİ ORANI	TOPLAM KIYI İÇİNDEKİ ORANI
YERLEŞİM ALANI	62,10	8,64
ASKERİ ALAN	6,46	0,90
AĞAÇLIK ALAN	24,78	3,45
ZEYTİNLİK	6,65	0,93

Grafik 3 - Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesi Kıyı Kullanım Oranları

Kıyı Yapıları

Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesi'nde, 1 adet balıkçı barınağı ve 4 adet iskele yer almaktadır.

Kurşunlu Balıkçı Barınağı, Gemlik Kurşunlu Balıkçı Barınağı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğünde geçici devir ile işletilmektedir. Barınağın mevcut kullanım kapasitesi 244'tür. Gemlik Kurşunlu Balıkçı Barınağının alt yapısında elektrik, su, fener, çekek yeri bulunmaktadır. Üst yapı tesisi olarak işletme binası ve balık satış yeri bulunmaktadır. Barınakta 216 adet balıkçı teknesi ve 28 adet özel tekne bulunmaktadır.

Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesi'nde yer alan iskelelerin 4'ü de beton iskeledir ve rekreasyon amaçlı kullanılmaktadır.

Plajlar

Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesi'nde Kumsaz Halk Plajı ve Kurşunlu Sitelerönü Halk Plajı olmak üzere 2 adet plaj bulunmaktadır. Toplam plaj uzunluğu 2736 m'dir. Mevcut plaja ek olarak yaklaşık 5 km uzunluğunda, plaj olarak düzenlenebilecek kumsallar bulunmaktadır.

TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi'nin yürüttüğü Yüzme Suyu Profilleri çalışmasına göre, alt bölgedeki plajların su kalitesi ve kirlenme riskleri incelendiğinde, Su kalitesinin iyi ve mükemmel nitelikte olduğu ve kirlenme riskinin az olduğu tespit edilmiştir.

Bursa Kıyıları Deniz Kirliliği Değerlendirilmesi Raporu'nda, Bursa İl Halk Sağlığı Müdürlüğü'nün plajlarda 2011-2014 yılları itibarıyla yaptığı su kalitesi ölçümlerinin değerlendirilmesi neticesinde, yüzme suları kalitesi "İyi", "Orta" ve "Kötü" olmak üzere 3 grupta değerlendirilmiştir.

Alt bölgedeki plajların 2014 yılı ölçümlerinin ortalama değerleri neticesinde, 4 plajın ortalama değerleri belirlenmiştir. Buna göre; Kumsaz Halk Plajı ve Kurşunlu Sitelerönü Halk Plajı "İyi" kalitede yüzme suyuna sahiptir.

Kıyı Kullanımları

- Kıyı bölgesinde bulunan ikinci konut alanı
- Kurşunlu balıkçı barınağı
- Kumsal alanları
- Kayalık alanlar.
- Kıyı düzenleme alanları
- %12 oranında müdahale edilmiş kıyı alanı (İl genelinin "%1,66"sı)
- %14 oranında kısmen müdahale edilmiş kıyı alanı (İl genelinin "%1,80"i)
- %74 oranında müdahale edilmemiş kıyı alanı (İl genelinin "%9,98"i)

Kıyı arkası kullanımları

- Kıyı hattı boyunca oluşan yerleşim alanlarında Mevsimsel olarak kullanım yoğunluğuna sahip ikinci konut alanları bulunmaktadır.
- Bölgeye özgü ürün alanlarını oluşturan Zeytinlik alanlar.
- Ağaçlık alanlar

Öne Çıkan Problemler

- Kamusal kullanım alanlarının yetersizliği
- Yapılaşmanın kıyıya sıfır olması
- Kıyıda açık ve yeşil alanlar ile eğlenme ve dinlenme alanlarının yetersizliği
- Kumsaz plajındaki deniz suyunun bulanık olması

Mudanya Merkez Alt Bölgesi (4)

MUDANYA MERKEZ ALT BÖLGESİ MEVCUT DURUM PAFTASI
(BKAP ARAŞTIRMA RAPORU EKİ MEVCUT DURUM ANALİZİ PAFTASINDAN ALINMIŞTIR)

Mudanya Merkez Alt Bölgesi, doğuda Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesi'nin bittiği Gemlik-Mudanya ilçe sınırından başlar, batıda Mudanya-Kumyaka arasında yer alan ikinci konut ve günübirlik turizm tesis alanlarının bulunduğu kıyı kesiminde sonlanır. Alt bölgenin yaklaşık kıyı uzunluğu 15 km olup Bursa ili kıyılarının yaklaşık %13'ünü oluşturmaktadır. Altıntaş-Güzelyalı arasındaki kıyı hattı genel olarak doğal niteliği korunmuş kıyılardan ve ardında baskın olarak özel mahsül alanı olan zeytinlik alanlardan oluşur ve bölge kıyı hattının yaklaşık %10'unu oluşturmaktadır. Güzelyalı-Mudanya hattında ise kıyı ardındaki baskın kullanım kentsel yerleşik alandır ve bölgedeki kıyı hattının yaklaşık %90'ını oluşturmaktadır.

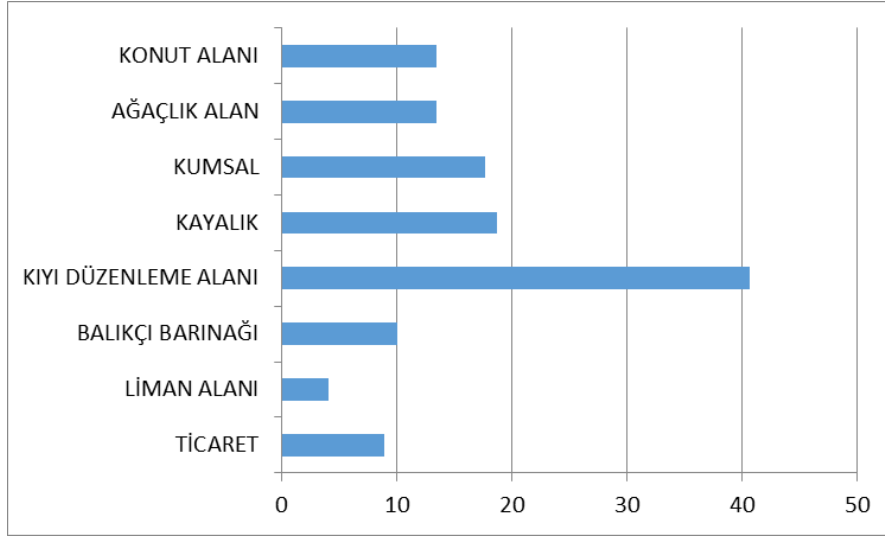
Mevcut Durumun Özeti

Bursa ili kıyılarının %13'ünü oluşturan, Mudanya Merkez Alt Bölgesi'nin yerleşim alanı karayolu üzerinde kıyı hattı boyunca doğrusal olarak uzanan Gemlik Merkez Bölgesi ile birlikte çalışma alanları içerisindeki en yoğun kentsel nüfusa ve yerleşik alana sahip bölgedir. Bölgedeki yerleşik alan sınırları içindeki kıyı hattında yoğun konut alanları, ikinci konutlar ve lineer ticaret aksları oluşmuştur. Mudanya ilçe merkezi kısmında yerleşik konut alanları ve bu alanlar içinde doğrusal olarak dağılmış olan kentsel alan kullanımları ve ticaret aksı yer almaktadır. Ortada yer alan sanayi alanı ise bölgedeki tek sanayi alanıdır. Güzelyalı kısmında ise kıyı hattı ardında yoğun olarak, mevsimsel kullanım yoğunluğu kazanan ikinci konut alanları yer almaktadır. Güzelyalı kısmındaki kentsel alan kullanımları ve ticaret alanları da yerleşik alan içinde balıkçı barınağı ve feribot iskelesi ardında yoğunlaşmıştır. Kıyı karakteri yerleşik alan sınırı boyunca kentsel düzenlemelerle bozulmuştur. Yerleşik alanın doğu ve batısındaki ikinci konut alanlarının bulunduğu bölgelerde hem topografik eşikler nedeniyle hem de kıyı kullanım yoğunluğunun düşük olması sebebiyle bozulmamış veya kısmen bozulmuştur. Kıyı ardının tamamı yapılaşmış durumdadır. Kıyı ardında konut alanı, ikinci konut alanı, ticaret, sanayi, askeri alan ve ağaçlık alan vardır. Bu alt bölgede kıyı alanında doğal niteliği korunan alan kalmamıştır.

Tablo 10- Mudanya Merkez Alt Bölgesi Kıyı Kullanım Oranları

KIYI KULLANIM	ALT BÖLGE İÇİNDEKİ ORANI	TOPLAM KIYI İÇİNDEKİ ORANI
TİCARET	8,94	0,76
LİMAN ALANI	4,02	0,34
BALIKÇI BARINAĞI	10,02	0,85
KIYI DÜZENLEME ALANI	40,66	3,45
KAYALIK	18,73	1,59
KUMSAL	17,63	1,50
AĞAÇLIK ALAN	13,44	1,25
KONUT ALANI	13,44	1,25

Grafik 4– Mudanya Merkez Alt Bölgesi Kıyı Kullanım Oranları

Kıyı Yapıları

Mudanya Merkez Alt Bölgesi'nde, 4 adet balıkçı barınağı, 1 adet barınma yeri ve 9 adet iskele yer almaktadır.

Güzelyalı Balıkçı Barınağı, Arnavutköy Balıkçı Barınağı, Kumyaka Balıkçı Barınağı ve Zeytinbağı Balıkçı Barınağı alt bölgede yer alan balıkçı barınaklarıdır. Toplam kullanım kapasiteleri 878'dir. (BKAP Araştırma Raporu 2.3.3. Balıkçı Barınakları)

Güzelyalı Balıkçı Barınağı, Gıda ve Hayvancılık İl Müdürlüğüne ait olup 2.5 ha alanı Güzelyalı Su Ürünleri Kooperatifine kiralama ile işletilmektedir. Barınağın mevcut kullanım kapasitesi 243'tür. Elektrik, su, fener, çekek yeri gibi altyapı elemanlarına sahip barınakta üst yapı tesisi bulunmamaktadır. Barınakta 155 adet balıkçı teknesi ve 88 adet özel tekne bulunmaktadır.

Arnavutköy Balıkçı Barınağı, Mudanya Belediyesi tarafından yapılmış ve işletilmektedir. Barınağın mevcut kullanım kapasitesi 423'tür. Elektrik, su, fener, çekek yeri gibi altyapı elemanlarına sahip barınakta üst yapı tesisi olarak işletme binası ve balık satış yeri bulunmaktadır. Barınakta 388 adet özel tekne ve 35 adet balıkçı teknesi yer almaktadır.

Alt Bölge kapsamında 5 adet iskele bulunmaktadır. Bunlardan 4'ü beton 1'i ahşap iskeledir. İskelelerin 3'ü amaçlı iskelelerdir; Mudanya Tahmil Tahliye İskelesi, Askeri İskele ve Güzelyalı'daki 2 adet İDO feribot iskelesi.

Plajlar

Mudanya Merkez Alt Bölgesi'nde Altıntaş'taki Kızılay Kampı Halk Plajı, Güzelyalı'daki Burgaz Altinkum Halk Plajı ve Burgaz Halk Plajı olarak 3 adet plaj bulunmaktadır. Plajların toplam uzunluğu 3377 m'dir.

TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi'nin yürüttüğü Yüzme Suyu Profilleri çalışmasına göre, alt bölgedeki plajların su kalitesi ve kirlenme riskleri incelendiğinde, su kalitesinin yetersiz olduğu ancak buna karşın kirlenme riskinin düşük olduğu tespit edilmiştir.

Bursa Kıyıları Deniz Kirliliği Değerlendirilmesi Raporu'nda, Bursa İl Halk Sağlığı Müdürlüğü'nün plajlarda 2011-2014 yılları itibarıyla yaptığı su kalitesi ölçümlerinin değerlendirilmesi neticesinde, yüzme suları kalitesi "İyi", "Orta" ve "Kötü" olmak üzere 3 grupta değerlendirilmiştir.

Alt bölgedeki plajların 2014 yılı ölçümlerinin ortalama değerleri neticesinde, 4 plajın ortalama değerleri belirlenmiştir. Buna göre; alt bölgedeki tüm plajlar "İyi" kalitede yüzme suyuna sahiptir.

Kıyı kullanımları

- Kıyı hattında bulunan lineer ticaret alanları.
- Mudanya Limanı, Askeri İskele, İDO İskeleleri ile Mudanya Arnavutköy ve Güzelyalı balıkçı barınakları.
- Kumsal ve plaj alanları.
- Kayalık alanlar.
- Müdahale edilmiş kıyı alanı (%85 "il genelinde %7,25").
- Kısmen müdahale edilmiş kıyı alanı (%14 "il genelinde %1,14").
- Müdahale edilmemiş kıyı alanı (%1 "il genelinde %0,09").

Kıyı arkası kullanımları

- Kıyı arkası baskın kullanım yerleşim alanıdır. Karayolu hattı üzerinde kıyı hattı boyunca doğrusal olan kıyı ardı konut alanları, ikincil konut alanları bulunmaktadır.
- Ticaret alanları
- Kıyı arkası sanayi tesisi alanı.
- Mudanya kıyı arkasında yer alan askeri alan.
- Ağaçlık alanlar.
- Kentsel yerleşim alanları

Öne Çıkan Problemler

- Kıyıda kamusal kullanım için açık ve yeşil alanlar ile eğlenme ve dinlenme alanlarının yetersizliği,
- Deniz kirliliği,
- Kıyı kesimindeki yoğun yapılaşma
- Balıkçı barınakları kapasitesinin, tesis amacı dışındaki kullanımlara hizmet etmesi
- Plansız ve izinsiz dolgu alanları
- Kıyı düzenlemelerinin yetersizliği
- Kıyıya yakın sanayi tesisi
- Yapılaşmanın kıyıya sıfır olması
- Karayolu bağlantılarının yetersizliği
- Kent merkezinde otopark yetersizliği
- BUDO için özel bir terminal ve iskelenin bulunmaması
- Mudanya Limanı'nda yük taşımacılığının devam etmesi
- Kıyıda sanayi tesislerinin bulunması

Trilye - Mesudiye Alt Bölgesi (5)

TRİLYE-MESUDİYE ALT BÖLGESİ MEVCUT DURUM PAFTASI
(BKAP ARAŞTIRMA RAPORU EKİ MEVCUT DURUM ANALİZİ PAFTASINDAN ALINMIŞTIR)

Trilye-Mesudiye Alt Bölgesi, doğuda Mudanya Merkez Alt Bölgesi'nin bittiği Mudanya-Kumyaka arasında yer alan ikinci konut ve günübirlik turizm tesis alanlarının bulunduğu kıyı kesiminden batıda Mudanya-Karacabey ilçe sınırında Kocaçay Deltası ile sonlanır. Alt bölgenin yaklaşık kıyı uzunluğu yaklaşık 28 km olup Bursa ili kıyılarının yaklaşık %24'ünü oluşturmaktadır. Kumyaka-Eşkel arasındaki kıyı hattı genel olarak falez tipindedir ve kıyıda kayalık kıyı ardında da ağaçlık alanlar baskındır. Esence'den itibaren Mesudiye'ye kadar olan kesimde ise topografya birden düşer, uzun ve geniş kumul alanlar ile kıyı ardında ikinci konut yerleşimleri ve zeytinlikler baskındır.

Mevcut Durumun Özeti

Bursa ili kıyılarının %24,30'unu oluşturan Trilye-Mesudiye Bölgesi'nin Kumyaka-Eşkel kısmında topografik eşiklere göre yer seçen yerleşim alanları kıyıdaki kayalık yapının fazla olmasından dolayı kıyı etkileşimi diğer yerleşimlere göre daha kısıtlıdır. Eşkel-Mesudiye kısmında da arazi yükseltisi ve eğimin azalması ile kıyılarda kumsallar ve buna bağlı olarak ikinci konut gelişimi bulunmaktadır. Bu alt bölge kıyı ardında doğal niteliği büyük ölçüde korunabilen alanlara sahiptir.

Tablo 11 - Trilye-Mesudiye Alt Bölgesi Kıyı Kullanım Oranları

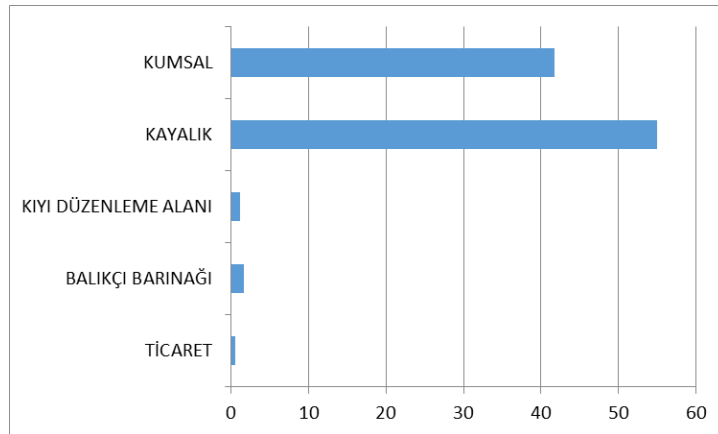
KIYI KULLANIM	ALT BÖLGE İÇİNDEKİ ORANI	TOPLAM KIYI İÇİNDEKİ ORANI
TİCARET	0,55	0,13
BALIKÇI BARINAĞI	1,60	0,39
KIYI DÜZENLEME ALANI	1,11	0,27
KAYALIK	55,01	13,37
KUMSAL	41,73	10,14

Kıyı ardının baskın kullanımı % 53.95'i ağaçlık alan, % 8.95'i tarım alanı ve % 1.97'si çayır alanlarıdır. Kıyının % 35.13'ü yerleşim alanıdır.

Tablo 12 - Trilye-Mesudiye Alt Bölgesi Kıyı Arkası Baskın Kullanım Oranları

BASKIN KULLANIM	ALT BÖLGE İÇİNDEKİ ORANI	TOPLAM KIYI İÇİNDEKİ ORANI
YERLEŞİM ALANI	35,13	8,45
AĞAÇLIK ALAN	53,95	12,97
TARIM ALANI	8,95	2,15
ÇAYIR	1,97	0,47

Grafik 5 - Trilye-Mesudiye Alt Bölgesi Kıyı Kullanım Oranları

Kıyı Yapıları

Trilye-Mesudiye Alt Bölgesi'nde 2 adet balıkçı barınağı, 1 adet barınma yeri ve 4 adet iskele yer almaktadır.

Kumyaka Balıkçı Barınağı, Mudanya Kumyaka Balıkçı Barınağı, Kumyaka Su Ürünleri Kooperatifi tarafından kiralama ile işletilmektedir. Barınağın mevcut kullanım kapasitesi 72'dir. Elektrik ve su gibi altyapı elemanlarına sahip barınakta üst yapı tesisi bulunmamaktadır. Barınakta 57 adet özel tekne ve 15 adet balıkçı teknesi yer almaktadır.

Zeytinbağı Balıkçı Barınağı, Mudanya Belediyesi tarafından (Tarım Bakanlığının 8.Madde kapsamında Ulaştırma Bakanlığından talebi bulunmakta) geçici devir ile işletilmektedir. Barınağın mevcut kullanım kapasitesi 140'tır. Elektrik ve su gibi altyapı elemanlarına sahip barınakta üst yapı tesisi bulunmamaktadır.

Plajlar

Kumyaka-Mesudiye Alt Bölgesi'nde Kumyaka Halk Plajı, Zeytinbağı Halk Plajı, Eşkel Halk Plajı ve Eğerce Halk Plajı olmak üzere toplam 4 adet plaj bulunmaktadır. Plajların toplam uzunluğu 2753 metredir. Alt bölgedeki kumsalların toplam uzunluğu yaklaşık 11700 metre olup, mevcut plajlar dışında plaj düzenlemesi yapılabilecek yaklaşık 9000 m kumsal bulunmaktadır.

TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi'nin yürüttüğü Yüzme Suyu Profilleri çalışmasına göre, alt bölgedeki plajların su kalitesi ve kirlenme riskleri incelendiğinde, su kalitesinin genel olarak yetersiz olup buna karşılık kirlenme riskleri düşüktür.

Bursa Kıyıları Deniz Kirliliği Değerlendirilmesi Raporu'nda, Bursa İl Halk Sağlığı Müdürlüğü'nün plajlarda 2011-2014 yılları itibarıyla yaptığı su kalitesi ölçümlerinin değerlendirilmesi neticesinde, yüzme suları kalitesi "İyi", "Orta" ve "Kötü" olmak üzere 3 grupta değerlendirilmiştir.

Alt bölgedeki plajların 2014 yılı ölçümlerinin ortalama değerleri neticesinde, 4 plajın ortalama değerleri belirlenmiştir. Buna göre; Kumyaka Halk Plajı ve Zeytinbağı Halk Plajı "Orta", Eşkel Halk Plajı ve Eğerce Halk Plajı "İyi" kalitede yüzme suyuna sahiptir.

Kıyı kullanımları

- Kayalık ve falez kıyılar
- Kumsal ve plaj alanları
- Ticaret alanı
- Kumyaka ve Zeytinbağı (Trilye) balıkçı barınakları

- Kıyı düzenleme alanı
- %6 oranında müdahale edilmiş kıyı alanı (İl genelinin “%1,48”i)
- %2 oranında kısmen müdahale edilmiş kıyı alanı (İl genelinin “%0,48”i)
- %92 oranında müdahale edilmemiş kıyı alanı (İl genelinin %22,32”si)

Kıyı arkası kullanım alanları

- Kıyı boyunca uzanan ağaçlık alanlar
- Kıyı arkası kullanım konut alanıdır
- Kıyı boyunca uzanan tarım alanları
- Kıyı arkası çayır alanları

Öne Çıkan Problemler

- Plaja düzensiz ve izinsiz bağlanan amatör balıkçı tekneleri
- Plansız ve izinsiz dolgu alanları
- Kıyı arkasında kaçak yapılaşma
- Deniz kirliliği

Kocaçay Deltası Alt Bölgesi (6)

KOÇAÇAY DELTASI ALT BÖLGESİ MEVCUT DURUM ANALİZİ PAFTASI
(BKAP ARAŞTIRMA RAPORU EKİ MEVCUT DURUM ANALİZİ PAFTASINDAN ALINMIŞTIR)

Mevcut Durumun Özeti

Kocaçay Deltası Alt Bölgesi, doğuda Kumyaka-Mesudiye Alt Bölgesi'nin sona erdiği Mudanya-Karacabey ilçe sınırından başlayıp batıda Kocaçay Deltası'nın sona erdiği Bayramdere-Yeniköy yerleşiminde sona ermektedir. Kocaçay Alt Bölgesi kıyılarının tamamı doğal karakterini koruyan kumsal alanlardan oluşmaktadır. Alt

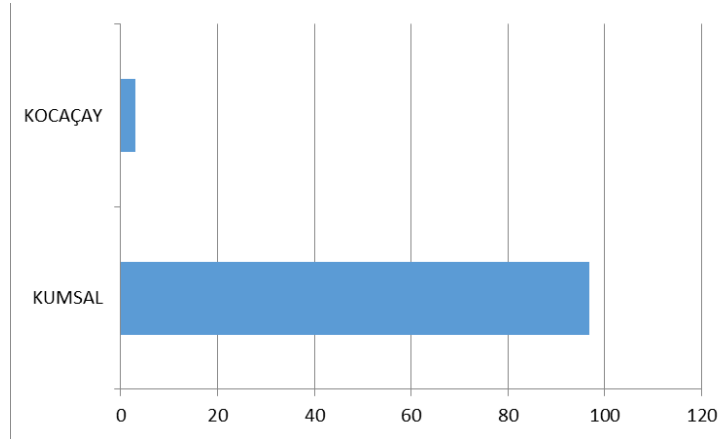
Bölgenin kıyı uzunluğu yaklaşık 18 km olup kıyıda tamamen kumsal alanlardan ve kıyı ardında çayırılık alanlar, sulak alanlar ve ağaçlık alanların baskın olduğu alanlardan oluşmaktadır.

Bursa ili kıyılarının %15,48'ini oluşturan Kocaçay Deltası'nın sulak alan niteliğinde olan subasar (longoz) ormanları, iki adet Tatlısu göleti, kıyıda kumsallar ve akarsu kıyılarında tarım alanlarından oluşmaktadır. Karayolu ulaşımı deltanın güney sınırından geçerek Bayramdere-Kurşunlu Bölgesi'ni diğer alt bölgelere ve Bursa il merkezine bağlar. Deltanın güneyinde Boğaz, Ekinli ve Ballıkaya gibi düşük yoğunluklu kırsal yerleşimler yer almaktadır.

Tablo 13 - Kocaçay Deltası Kıyı Kullanım Oranları

KIYI KULLANIM	ALT BÖLGE İÇİNDEKİ ORANI	TOPLAM KIYI İÇİNDEKİ ORANI
KUMSAL	96,88	15,00
KOCAÇAY	3,12	0,48

Grafik 6 - Kocaçay Deltası Kıyı Kullanım Oranları

Kocaçay Deltası Alt Bölgesi'nin kıyı ardının tamamı doğal niteliği korunan alanlardan oluşmaktadır. Alanın baskın kullanımı % 56.89 oranla sazlık-bataklık alanı, % 21.66 oranla ağaçlık alan ve % 21.44 oranla çayır alanlarıdır.

Tablo 14 - Kocaçay Deltası Kıyı Arkası Baskın Kullanım Oranları

BASKIN KULLANIM	ALT BÖLGE İÇİNDEKİ ORANI	TOPLAM KIYI İÇİNDEKİ ORANI
ÇAYIR	21,44	3,26
SULAK ALAN-SAZLIK-BATAKLIK	56,89	8,64
AĞAÇLIK ALAN	21,66	3,29

Kıyı kullanımları

- Kocaçay'ın Marmara'ya döküldüğü nokta.
- Kumsal alanlar.
- Sazlık ve bataklık alanlar.
- Çayır alanı.
- Longoz (Subasar) orman alanları.
- Akarsu kıyılarında bulunan tarım alanları.
- Deltada bulunan Dalyan gölü ve Arapçiftliği gölü

Öne Çıkan Problemler

- Karacabey Longozu'nun tanıtımının yetersiz olması
- Kıyı kenar çizgisinin tanımlandığı bölgede mülkiyet problemleri

Bayramdere-Kurşunlu Alt Bölgesi (7)

BAYRAMDERE-KURŞUNLU ALT BÖLGESİ MEVCUT DURUM ANALİZİ (BKAP ARAŞTIRMA RAPORU EKİ MEVCUT DURUM ANALİZİ PAFTASINDAN ALINMIŞTIR)

Bayramdere-Kurşunlu Alt Bölgesi, doğuda Kocaçay Deltası'nın sona erdiği Bayramdere-Yeniköy yerleşiminde başlayıp batıda Bursa (Karacabey) – Balıkesir (Bandırma) sınırında sona ermektedir. Bayramdere-Kurşunlu Alt Bölgesi kıyılarının %70'i doğal karakterini koruyan alanlardan oluşmaktadır. Alt Bölgenin kıyı uzunluğu yaklaşık 16 km'dir.

Alt Bölgede kıyı yapısı olarak 2 adet balıkçı barınağı ve 6 adet kum tutma mahmuzu bulunmaktadır. Alt Bölgedeki balıkçı barınaklarının mevcut kullanım kapasiteleri toplamı 110'dur. Barınakların toplam rıhtım kapasiteleri 455, maksimum kapasiteleri (rıhtım/2,3 m) ise 1333'tür.

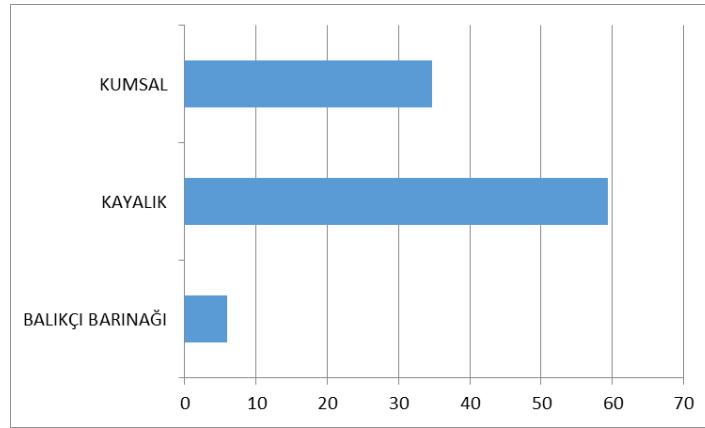
Mevcut Durumun Özeti

Bursa ili kıyılarının %15,95'ini oluşturan Bayramdere-Kurşunlu Bölgesi'nin yerleşim alanı topografyadan dolayı kıyı şeridine paralel gelişmiştir. Yerleşim alanları düşük yoğunluklu konut ve ikinci konut yoğunlukludur. Bölgede baskın nitelikte yoğun ağaçlık alanlar ve orman alanları bulunmaktadır. Bölgede kıyı yapısı olarak, Yeniköy ve Kurşunlu Balıkçı Barınakları bulunmaktadır.

Tablo 15 - Bayramdere-Kurşunlu Alt Bölgesi Kıyı Kullanım Oranları

KIYI KULLANIM	ALT BÖLGE İÇİNDEKİ ORANI	TOPLAM KIYI İÇİNDEKİ ORANI
BALIKÇI BARINAĞI	5,89	0,94
KAYALIK	59,37	9,47
KUMSAL	34,74	5,54

Grafik 7 - Bayramdere-Kurşunlu Alt Bölgesi Kıyı Kullanım Oranları

Kıyı ardı baskın kullanımların % 41.05'i yerleşim alanı ve % 58.95'i ağaçlık alanlardan oluşmaktadır.

Kıyı Yapıları

Yeniköy Balıkçı Barınağı, Yeniköy Su Ürünleri Kooperatifi tarafından kiralama ile işletilmektedir. Barınağın mevcut kullanım kapasitesi 50'dir. Barınağın rıhtım kapasitesi 180, maksimum kapasitesi (rıhtım/2,3m) 521'dir. Su altyapısına sahip barınakta üst yapı tesisi bulunmamaktadır. Barınak kapasitesi %100 oranında tarımsal faaliyetler için kullanılmaktadır.

Kurşunlu Balıkçı Barınağı, Kurşunlu Su Ürünleri Kooperatifi tarafından kiralama ile işletilmektedir. Barınağın mevcut kullanım kapasitesi 60'tır. Barınağın rıhtım kapasitesi 275, maksimum kapasitesi (rıhtım/2,3m) 812'dir.Yalnızca çekek yerine sahip barınakta üst yapı tesisi bulunmamaktadır. Barınak kapasitesi %100 oranında tarımsal faaliyetler için kullanılmaktadır.

Plajlar

Alt Bölgede, Yeniköy Halk Plajı, Malkara Halk Plajı ve Kurşunlu Halk Plajı olmak üzere 3 adet plaj bulunmaktadır. Plajların toplam uzunluğu 5500 m'dir.

TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi'nin yürüttüğü Yüzme Suyu Profilleri çalışmasına göre, alt bölgedeki plajların su kalitesi ve kirlenme riskleri incelendiğinde, su kalitesinin iyi ve kirlenme riskinin çok az olduğu tespit edilmiştir.

Bursa Kıyıları Deniz Kirliliği Değerlendirilmesi Raporu'nda, Bursa İl Halk Sağlığı Müdürlüğü'nün plajlarda 2011-2014 yılları itibarıyla yaptığı su kalitesi ölçümlerinin değerlendirilmesi neticesinde, yüzme suları kalitesi "İyi", "Orta" ve "Kötü" olmak üzere 3 grupta değerlendirilmiştir.

Alt bölgedeki plajların 2014 yılı ölçümlerinin ortalama değerleri neticesinde, 4 plajın ortalama değerleri belirlenmiştir. Buna göre; alt bölgedeki tüm plajlar "İyi" kalitede yüzme suyuna sahiptir.

Kıyı kullanımları

- Kumsallar ve plaj alanları
- Kayalık alanlar
- Yeniköy ve Kurşunlu Balıkçı barınakları.
- Müdahale edilmiş kıyı alanı (%11 "il genelinde %1,74")
- Kısmen müdahale edilmiş kıyı alanı (%20 "il genelinde %3,25")
- Müdahale edilmemiş kıyı alanı (%69 "il genelinde %10,95")

Kıyı arkası kullanımlar

- Topografyadan dolayı kıyı şeridine paralel gelişen yerleşim alanlarından oluşan Bayramdere ve Kurşunlu bölgesinde kıyı ardı düşük yoğunluklu konut alanları bulunmaktadır.
- Baskın nitelikte olan Orman ve Ağaçlık alanlar

Öne Çıkan Problemler

- Deniz kirliliği
- Plaj hizmetlerinin yetersizliği
- Kıyıdan faydalanma imkânlarının yetersizliği
- Yeniköy'de yoğun ve çok katlı yapılaşma
- Balıkçı barınaklarının kullanılmayan kapasitelerinin fazla olması
- Balıkçı barınaklarının inşaatlarının tamamlanmamış olması

- Yapılaşmanın kıyıya sıfır olması
- Teknelerin düzensiz bağlanması veya kumsal alanlara çekilmesi

III. BÖLÜM

1. PLAN KARARLARI

Bursa İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planında plan kararları alınmadan önce alanın kuzeyinde yer alan ve plan sınırı ile bütünleşen Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 02.10.2014 tarih ve 15997 sayılı Olur'u ile onaylanmış olan İzmit Körfezi Bütünleşik Kıyı Alanları Planı'nda alınan kararlar ve kararlara ilişkin gösterim teknikleri planlar arasındaki uyumluluk ve dil birliğinin sağlanması açısından incelenmiştir. İnceleme neticesinde plan kararlarının bütünleştirilebilmesi açısından aynı plan dilinin kullanılmasına karar verilmiştir.

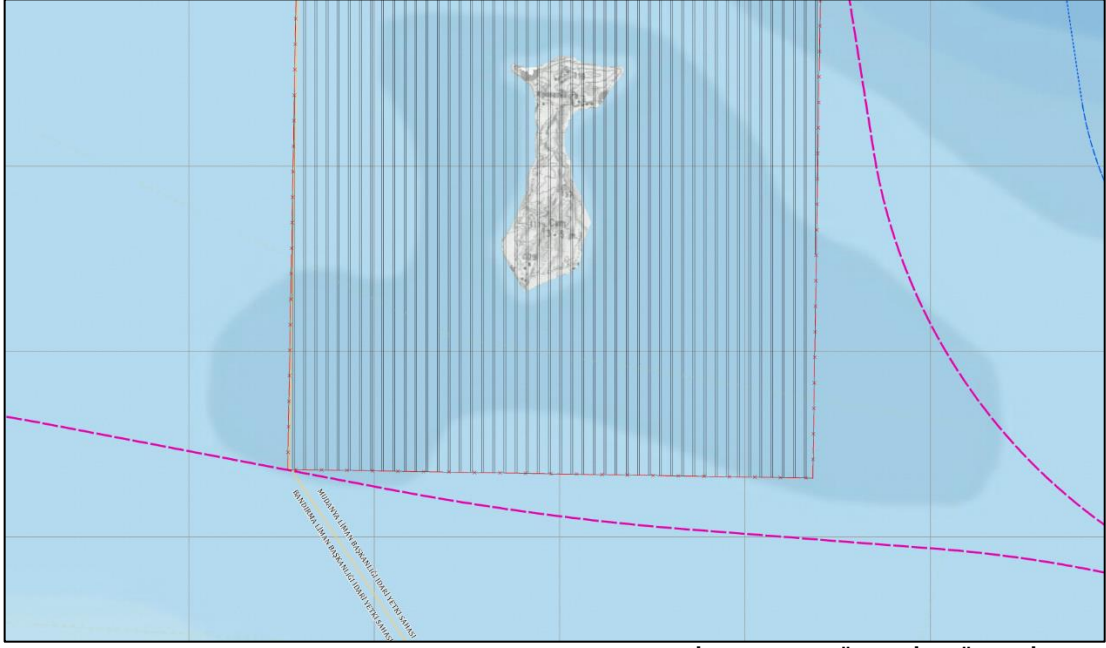
Bursa İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı için hazırlanmış olan uzman raporları, arazi tespitleri, anket çalışmaları ve kurum görüşleri sentezlenerek plan kararları oluşturulmuştur. Bu bölümde genel olarak verilmiş plan kararları ile alt bölgelere ilişkin olarak verilmiş olan plan kararları aktarılacaktır.

1.1. Genel Plan Kararları ve Kurumlardan Gelen Özel Alanlara Dair Veriler

Bursa İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı kapsamında kurumlardan mevcut veri ve görüşleri istenilmiş ve kurum görüşüne cevaben gönderilen ve plana aktarılması gereken özel alanlara ilişkin sınırlar plan aktarılmıştır.

Askeri Yasak ve Güvenlik Bölgesi

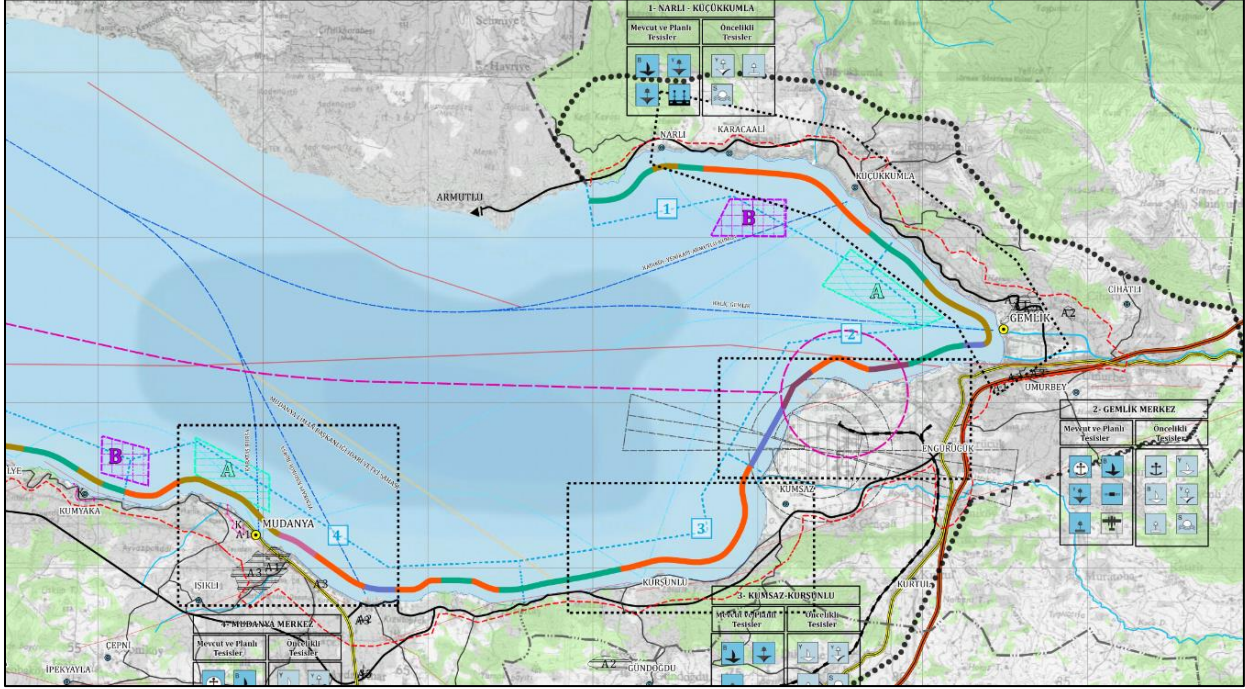
İmralı Adası ve çevresinde yer alan Bakanlar Kurulu'nun 17.02.1999 tarih ve 99/12408 sayılı kararı ile "İkinci Derece Kara, Deniz ve Hava Askeri Yasak Bölge" olarak ilan edilen alan, 14.06.2014 tarih ve 29030 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği"nde askeri yasak bölgeler için belirlenmiş olan "Askeri Yasak ve Güvenlik Bölgesi" gösterimi ile plana aktarılmıştır.

ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ BKAP

Yaban Hayatı Koruma ve Geliştirme Sahası-Sulak Alan Ekolojik Etkilenme Bölgesi-Sulak Alan Tampon Bölgesi

Kocaçay Deltası ve Longoz ormanlarını kapsayan ve bu bölgenin doğusu, güneyi ve batısındaki bazı alanları da içine alan bölge 16.10.2015 tarih ve 25968 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 07.09.2005 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile “*Karacabey Karadağı-Ovakorusu Yaban Hayatı Geliştirme Sahası*” olarak ilan edilmiştir. Bu alan 14.06.2014 tarih ve 29030 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “*Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği*”ndeki hükümlere göre “**Yaban Hayatı Koruma ve Geliştirme Sahası**” olarak plana aktarılmıştır. Ayrıca 19.01.2015 tarih ve 13641 sayılı Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müdürlüğü’nden gönderilen kurum görüşü ekinde yer alan Kocaçay Deltası, doğal sit alanı statüsünde koruma altına alınan Longoz Ormanları (Subasar Ormanları) ve lagün niteliğindeki göletlerin oluşturduğu sulak alanları kapsayan “Ekolojik Etkilenme Bölgesi Sınırı” ve bu bölgenin çevresinde oluşturulan “Tampon Bölge Sınırı” da plana “*Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği*”ndeki hükümlere göre “**Sulak Alan Ekolojik Etkilenme Bölgesi**”, “**Sulak Alan Tampon Bölgesi**” olarak aktarılmıştır.

1/5000 ÖLÇEKLİ KIYI YAPILARI ŞEMASI YAPILACAK BÖLGELER BKAP

1.2. Alt Bölgelere İlişkin Özel Plan Kararları

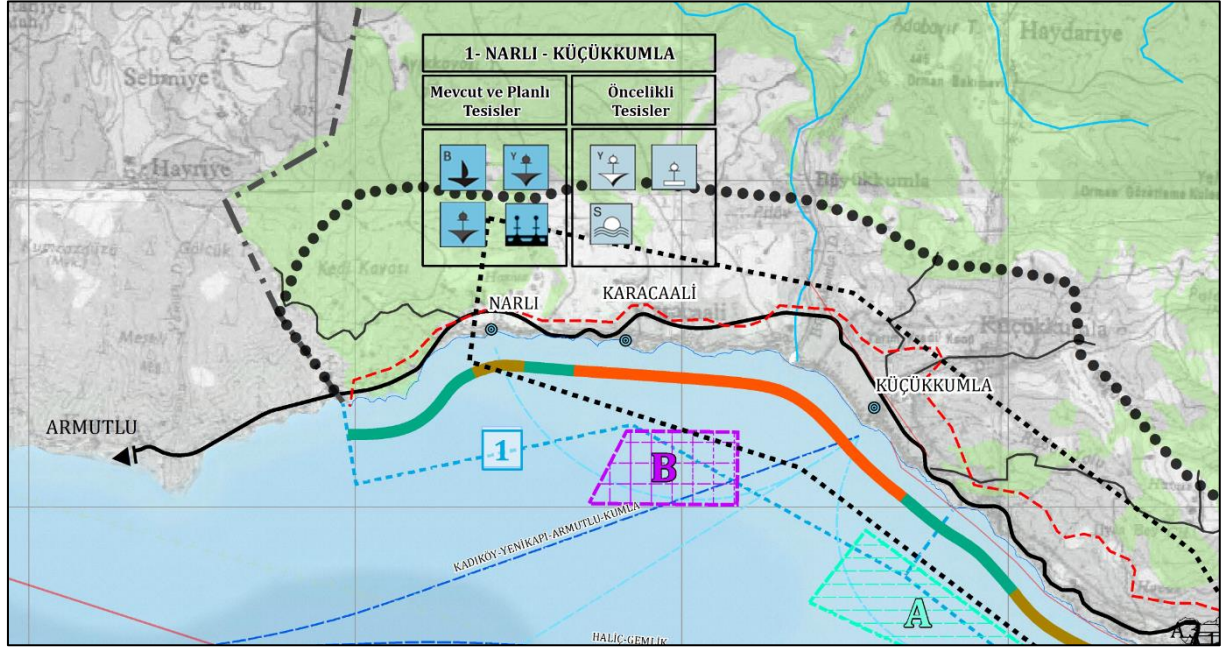
Bursa İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı için hazırlanmış olan uzman raporları, arazi tespitleri, anket çalışmaları ve kurum görüşleri sentezlenerek 7 adet alt bölgeye ilişkin plan kararları oluşturulmuştur. Bu bölümde alt bölgelere ilişkin olarak verilmiş olan plan kararları aktarılacaktır.

Narlı-Küçükkumla Alt Bölgesi (1)

Bursa İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı'nda Narlı-Küçükkumla Alt Bölgesinde; günümüzde ve gelecekte öngörülen ihtiyacı karşılamak amacı ile mevcut yolcu iskelesinin geliştirilmesi öncelikli tesisler kapsamında değerlendirilerek önerilmiştir. Narlı-Küçükkumla Alt Bölgesi kıyı alanlarının kullanımını arttıracak güneybirlik kullanım alanları, rekreatif alan düzenlemeleri, açık ve yeşil alanlar, dinlenme eğlenme alanları, yaya bisiklet yolları vb. gibi turizm ve rekreatif amaçlı kıyı düzenlemeleri ile su sporları faaliyetleri ve tesisleri önerilmiştir.

Öncelikli Kullanımlar

- Yolcu Terminali ve Vapur İskelesi
- Turizm ve Rekreatif Amaçlı Kıyı Düzenlemeleri
- Su Sporları Faaliyet ve Tesisleri

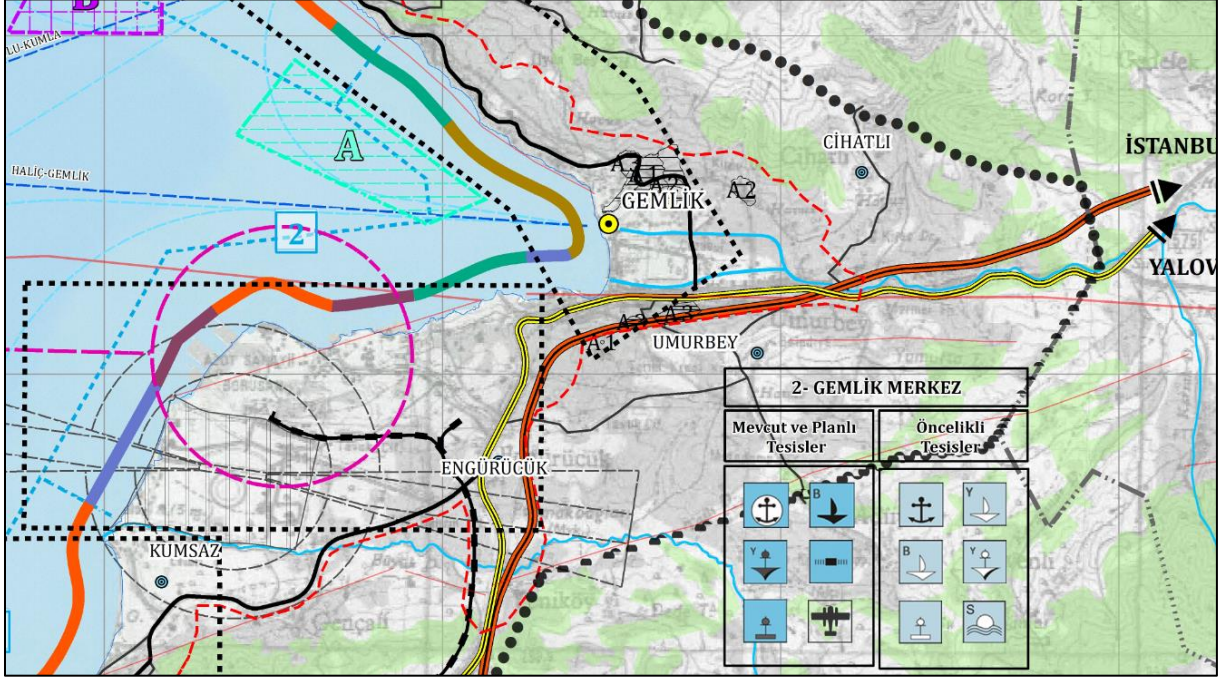
NARLI-KÜÇÜKKUMLA ALT BÖLGESİ BKAP KARARLARI

Gemlik Merkez Alt Bölgesi (2)

Bursa İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı'nda Gemlik Merkez Alt Bölgesinde; günümüzde ve gelecekte öngörülen ihtiyacı karşılamak amacı ile deniz uçağına hizmet veren mevcut yolcu iskelesinin geliştirilmesi, bölgesel bazda öneme sahip mevcut limanlar bölgesinin geliştirilmesi öncelikli tesisler kapsamında değerlendirilerek önerilmiştir. Ayrıca Gemlik Merkez Alt Bölgesinin kıyı alanlarının kullanımını arttıracak günübirlik kullanım alanları, rekreatif alan düzenlemeleri, açık ve yeşil alanlar, dinlenme eğlenme alanları, yaya bisiklet yolları vb. gibi turizm ve rekreatif amaçlı kıyı düzenlemeleri ile su sporları faaliyetleri ve tesisleri önerilmiştir. Diğer yandan mevcutta tespit edilen balıkçılık faaliyetlerinin geliştirilmesi ve bölgede tespit edilen yat turizmi potansiyelinin karşılanması amacıyla yat limanı ve balıkçı barınağı bölge için önerilmiştir.

Öncelikli Kullanımlar

- Liman
- Balıkçı Barınağı
- Yat Limanı
- Yolcu Terminali ve Vapur İskelesi
- Turizm ve Rekreatif Amaçlı Kıyı Düzenlemeleri
- Su Sporları Faaliyetleri ve Tesisler

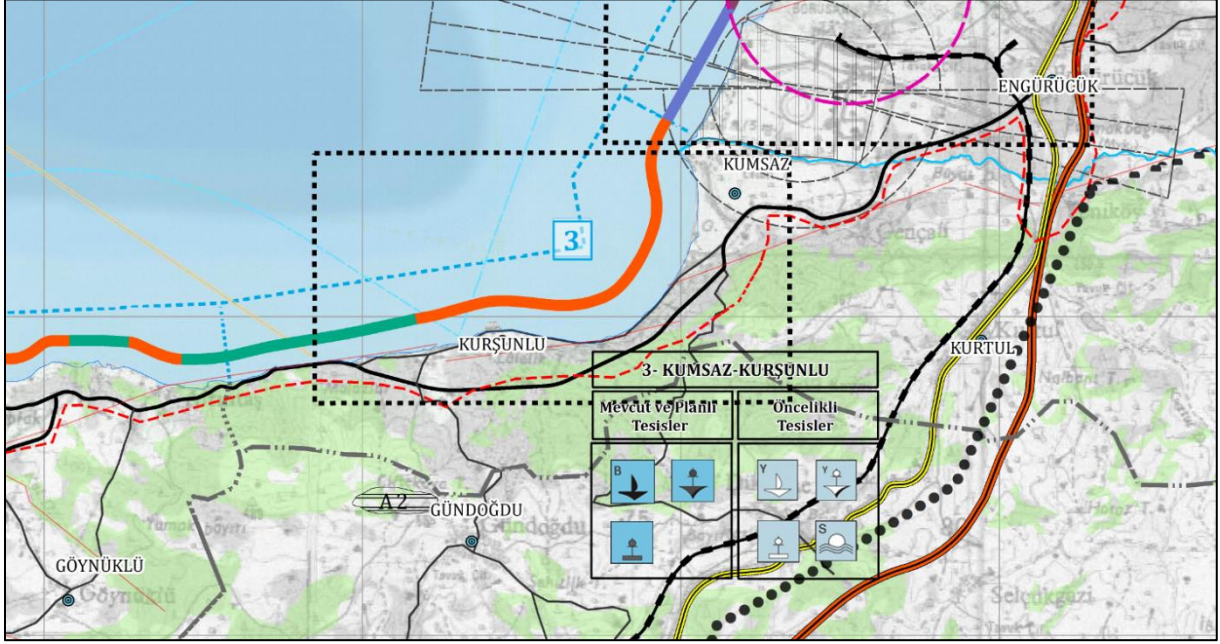
GEMLİK MERKEZ ALT BÖLGESİ BKAP KARARLARI

Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesi (3)

Bursa İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı'nda Kumsaz-Kurşunlu Alt Bölgesinde; kıyı alanlarının kullanımını arttıracak günübirlik kullanım alanları, rekreatif alan düzenlemeleri, açık ve yeşil alanlar, dinlenme eğlenme alanları, yaya bisiklet yolları vb. gibi turizm ve rekreatif amaçlı kıyı düzenlemeleri ile su sporları faaliyetleri ve tesisleri önerilmiştir. Ayrıca Bursa ili kıyıları arasında deniz ulaşımını arttırmak hem bölgesel hem de il bazında deniz ulaşımını desteklemek, karayoluna alternatif bir ulaşım modeli daha geliştirmek amacıyla yolcu terminali ve vapur iskelesi, diğer yandan da bölgede tespit edilmiş olan yat turizmi potansiyelini karşılamak amacıyla da alanda yat limanı yapılması öncelikli kullanım olarak belirlenmiştir.

Öncelikli Kullanımlar

- Yat Limanı
- Yolcu Terminali ve Vapur İskelesi
- Turizm ve Rekreatif Amaçlı Kıyı Düzenlemeleri
- Su Sporları Faaliyetleri ve Tesisler

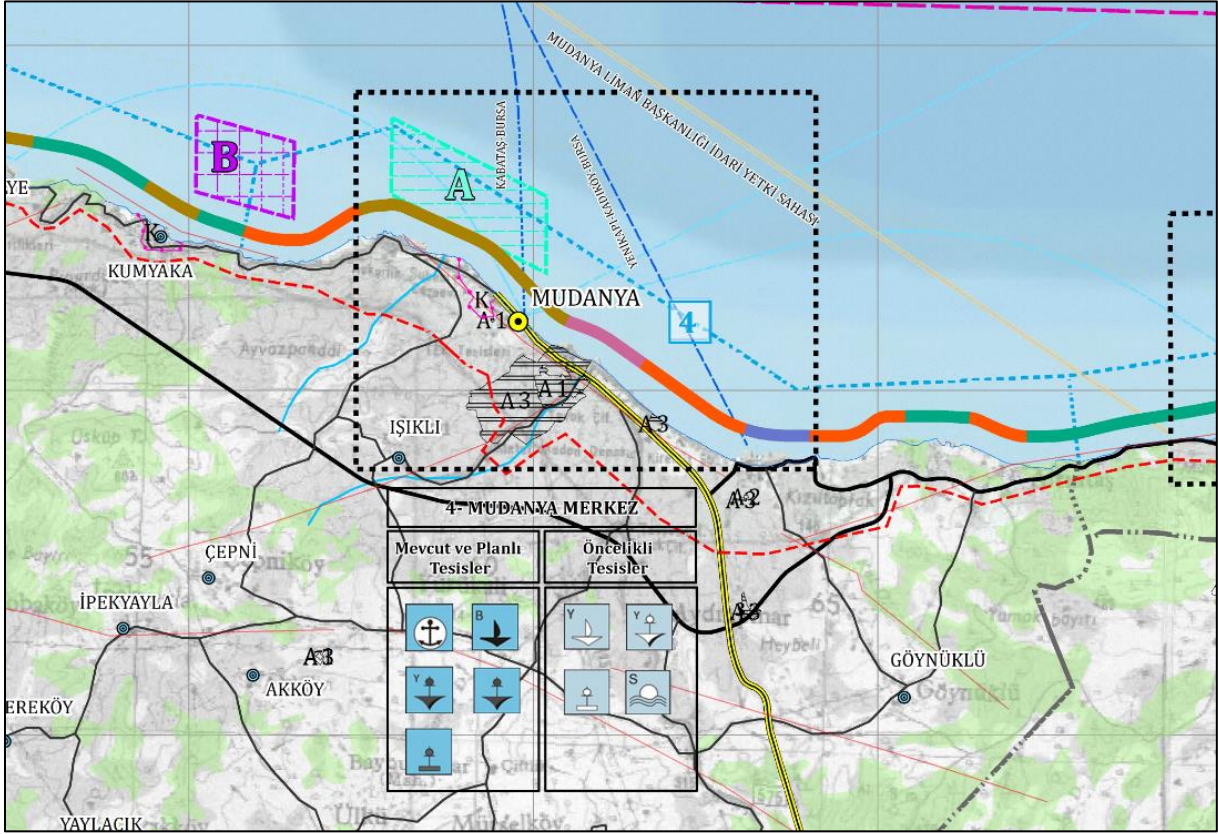
KUMSAZ-KURŞUNLU ALT BÖLGESİ BKAP KARARLARI

Mudanya Merkez Alt Bölgesi (4)

Bursa İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı'nda Mudanya Merkez Alt Bölgesinde; kıyı alanlarının kullanımını arttıracak günübirlik kullanım alanları, rekreatif alan düzenlemeleri, açık ve yeşil alanlar, dinlenme eğlenme alanları, yaya bisiklet yolları vb. gibi turizm ve rekreatif amaçlı kıyı düzenlemeleri ile su sporları faaliyetleri ve tesisleri önerilmiştir. Ayrıca Bursa ili kıyıları arasında deniz ulaşımını arttırmak hem bölgesel hem de il bazında deniz ulaşımını desteklemek, karayoluna alternatif bir ulaşım modeli daha geliştirmek amacıyla bölgede yer alan mevcut yolcu terminallerinin geliştirilmesi, diğer yandan da bölgede tespit edilmiş olan yat turizmi potansiyelini karşılamak amacıyla da alanda yat limanı yapılması öncelikli kullanım olarak belirlenmiştir.

Öncelikli Kullanımlar

- Yat Limanı
- Yolcu Terminali ve Vapur İskelesi
- Turizm ve Rekreatif Amaçlı Kıyı Düzenlemeleri
- Su Sporları Faaliyetleri ve Tesisler

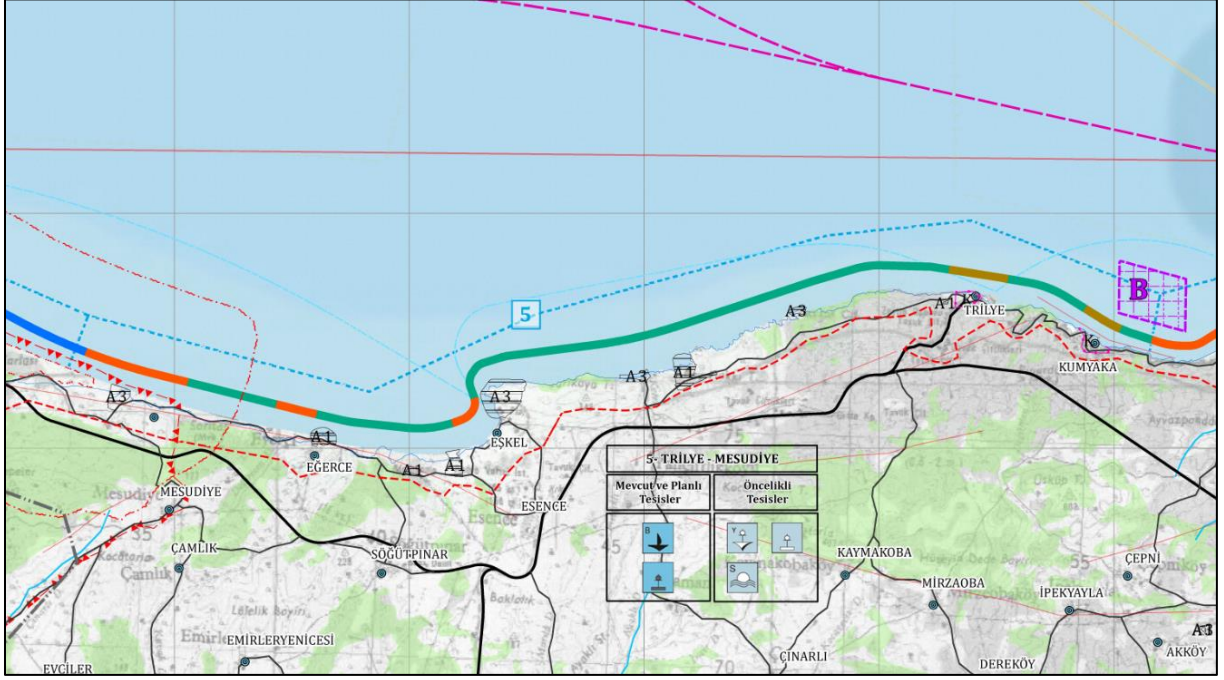
MUDANYA MERKEZ ALT BÖLGESİ BKAP KARARLARI

Trilye-Mesudiye Alt Bölgesi (5)

Bursa İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı'nda Trilye-Mesudiye Alt Bölgesinde; kıyı alanlarının kullanımını arttıracak günübirlik kullanım alanları, rekreatif alan düzenlemeleri, açık ve yeşil alanlar, dinlenme eğlenme alanları, yaya bisiklet yolları vb. gibi turizm ve rekreatif amaçlı kıyı düzenlemeleri ile su sporları faaliyetleri ve tesisleri önerilmiştir. Ayrıca Bursa ili kıyıları arasında deniz ulaşımını arttırmak hem bölgesel hem de il bazında deniz ulaşımını desteklemek, karayoluna alternatif bir ulaşım modeli daha geliştirmek amacıyla yolcu terminali ve vapur iskelesi öncelikli kullanım olarak önerilmiştir.

Öncelikli Kullanımlar

- Yolcu Terminali ve Vapur İskelesi
- Turizm ve Rekreatif Amaçlı Kıyı Düzenlemeleri
- Su Sporları Faaliyetleri ve Tesisler

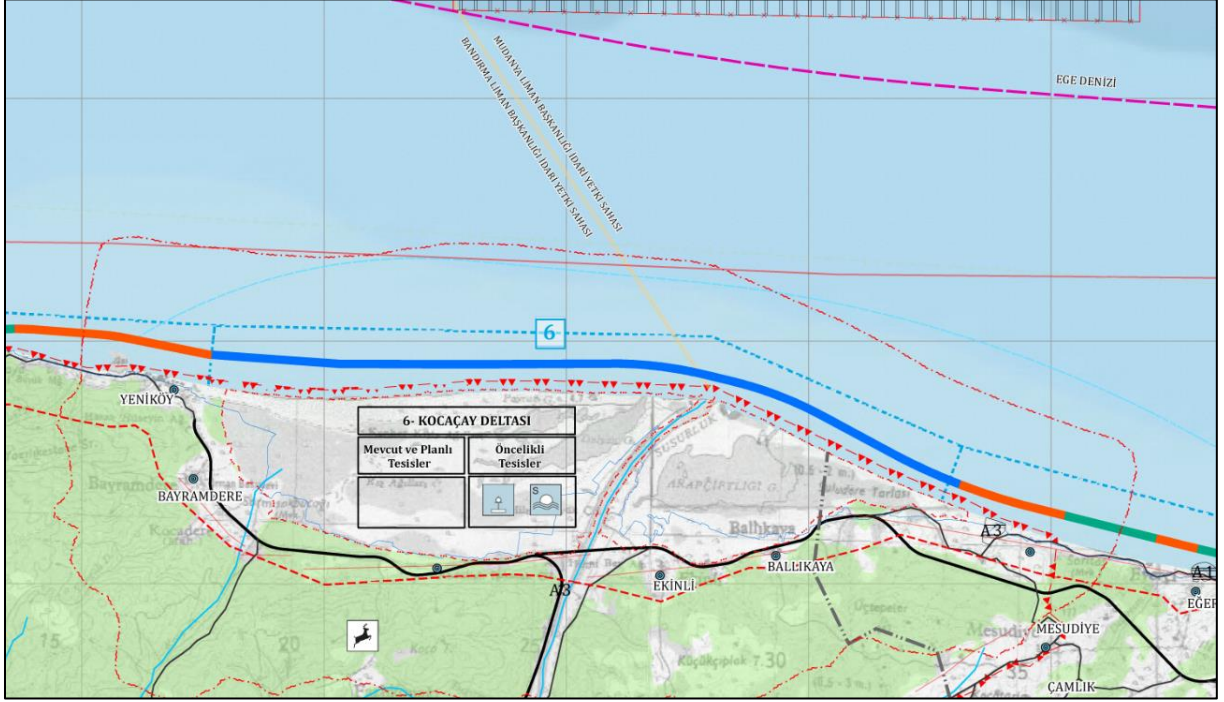
TRİLYE-MESUDİYE ALT BÖLGESİ BKAP KARARLARI

Kocaçay Deltası Alt Bölgesi (6)

Bursa İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı'nda Kocaçay Deltası Alt Bölgesinde; sulak alan olan Longoz Ormanlarının, Lagün Göllerinin yer aldığı kıyı alanlarının kullanımını ve tanıtımını arttıracak günübirlik kullanım alanları, rekreatif alan düzenlemeleri, açık ve yeşil alanlar, dinlenme eğlenme alanları, yaya bisiklet yolları vb. gibi turizm ve rekreatif amaçlı kıyı düzenlemeleri ile su sporları faaliyetleri ve tesisleri önerilmiştir.

Öncelikli Kullanımlar

- Turizm ve Rekreatif Amaçlı Kıyı Düzenlemeleri
- Su Sporları Faaliyetleri ve Tesisler

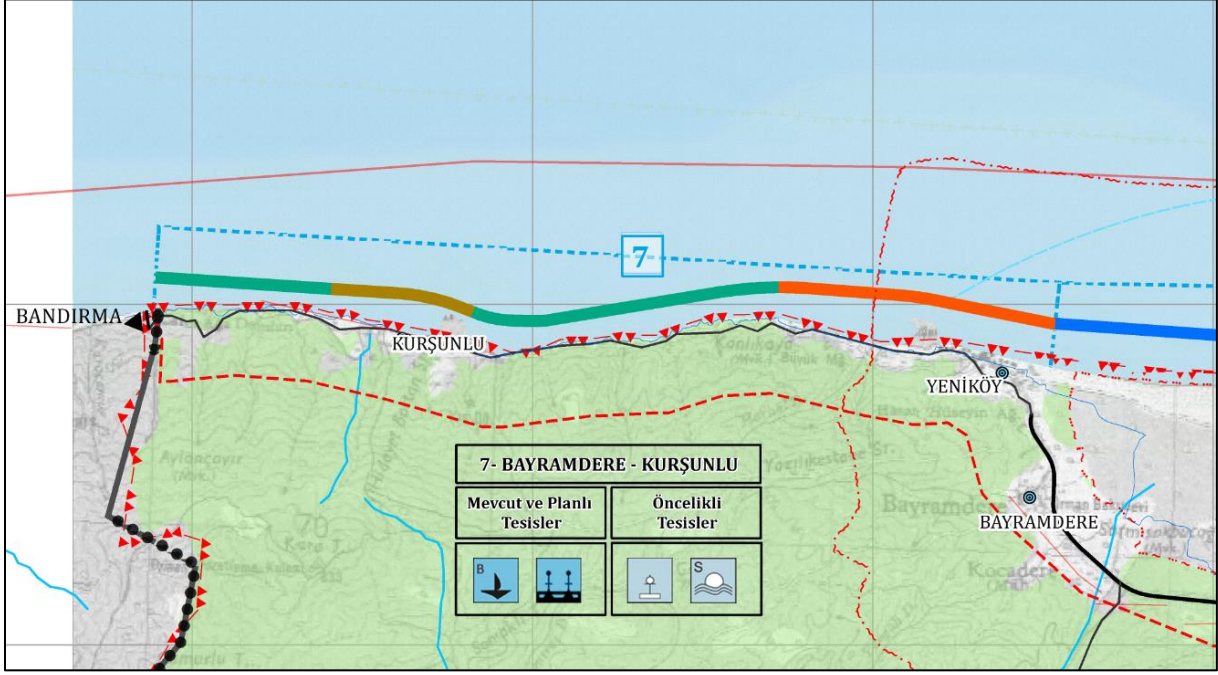
KOCAÇAY DELTASI ALT BÖLGESİ BKAP KARARLARI

Bayramdere-Kurşunlu Alt Bölgesi (7)

Bursa İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı'nda Bayramdere-Kurşunlu Alt Bölgesinde; kıyı alanlarının kullanımını ve tanıtımını arttıracak günübirlik kullanım alanları, rekreatif alan düzenlemeleri, açık ve yeşil alanlar, dinlenme eğlenme alanları, yaya bisiklet yolları vb. gibi turizm ve rekreatif amaçlı kıyı düzenlemeleri ile su sporları faaliyetleri ve tesisleri önerilmiştir.

Öncelikli Kullanımlar

- Turizm ve Rekreatif Amaçlı Kıyı Düzenlemeleri
- Su Sporları Faaliyetleri ve Tesisler

BAYRAMDERE-KURŞUNLU ALT BÖLGESİ BKAP KARARLARI

Genel Değerlendirme

Bursa İli Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı'nda belirlenmiş olan 7 alt bölgede bölgesel olarak karar verilmiş liman, yat limanı, balıkçı barınağı önerilerinin dışında, genel olarak Bursa kıyılarının kullanımın ve tanıtımının sağlanması, kıyıların daha uyumlu ve dengeli kullanımının oluşturulması, kıyı alanlarında hem kıyı hem de deniz kaynaklı sürdürülebilir bir gelişmenin oluşturulması hedeflenmektedir.

IV. BÖLÜM

BURSA KIYI DANIŞMA BİRİMİ

Bu planın sağlıklı, etkin ve katılımcı şekilde uygulanması ve izlenmesini sağlamak, plan kapsamında yapılması öngörülen bilimsel ve teknik araştırma, inceleme, raporlama faaliyetleri, bu plan kapsamında yapılması öngörülen kıyı yapıları şemasının hazırlanması, plan uygulama sürecinin kolaylaştırılarak, yönlendirilmesi ve izlenmesi ile kıyı yapıları yatırım talepleri ile ilgili görüş verilmesi amacıyla Valilik (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) ve Bursa Büyükşehir Belediyesi eşgüdümünde, Gemlik Belediyesi, Mudanya Belediyesi, Karacabey Belediyesi, Defterdarlık, Üniversite ve Bilimsel Araştırma Kurumlarının Davetli Temsilcileri, İlgili Merkezi Kurumların Taşra Teşkilatları, Deniz Ticaret Odası, ve Valilikçe uygun görülen sivil toplum ve meslek odaları temsilcilerinden oluşan “**Bursa Kıyı Danışma Birimi**” kurulabilir ve “**Kıyı Yapıları Şeması**” hazırlanabilir.

Bursa İli Bütünleşik Kıyı Alanları İzleme ve Yürütme Birimi'nin Görevleri:

1. Kıyı Danışma Birimi “Kıyı Yapıları Şeması”nı hazırlarken “Öncelikli Tesisler”i de göz önünde bulundurarak bu planda bölge veya İl düzeyinde belirlenen Kıyı Yapıları Taşıma Kapasitesi Analizi (fiziksel, gerçek ve etkin bkz: Araştırma Raporu) yapar/yaptırır. Bu doğrultuda hazırlanan Kıyı Yapıları Şeması Bakanlığa sunulur.
2. Kıyı Yapıları Şemasının Bakanlıkça uygun görülmesi halinde, Kıyı Danışma Biriminde görevli Kurumlarca ve Bakanlık tarafından kamuoyuna duyurulması ve kıyı kullanımlarının bu şemalara ve bu plan kararlarına uygun olarak yapılmasını sağlayacak şekilde yerel ve merkezi idarelerce gerekli tedbirlerin alınması zorunludur. Kıyı Danışma Birimi, Kıyı Yapıları Şeması doğrultusunda değerlendirilen tüm taleplere ilişkin Bakanlığa düzenli olarak bilgilendirir.
3. Bu planda gösterilen 1 nolu (Narlı-Küçükkumla), 2 nolu (Gemlik Merkez), 3 nolu (Kumsaz-Kurşunlu) ve 4 nolu (Mudanya Merkez) alt bölgelerde, Kıyı Danışma Birimi tarafından “Kıyı Yapıları Şeması” hazırlanarak Bakanlığa sunulur.
4. Bu planda belirlenen “Öncelikli Tesisler”, Kıyı Danışma Birimince hazırlanan Kıyı Yapıları Şeması doğrultusunda, Bakanlığın uygun görmesi halinde güncellenebilir.
5. Kıyı Danışma Birimi; planın periyodik izleme ve değerlendirme raporunu hazırlar, önerilen yatırım teklif dosyalarını plan kararlarına göre inceler ve oluşturulan görüş raporunu Bakanlığa ve ilgili kuruluşlara sunar.
6. Bursa Büyükşehir Belediyesi, Bursa ili kıyılarında jeolojik, meteorolojik, hidrolojik, oşinografik, biyolojik ve ekolojik araştırmalar yapar. Bu amaçla gerekli ölçüm istasyonlarını kurar. Elde edilen verileri ilgili birimlerle paylaşır.

7. Bursa Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyeleri mekânsal planlarda, bu planın ilke, strateji ve kararları doğrultusunda gerekli iyileştirme ve düzenlemeleri yapar.
8. Bursa Büyükşehir Belediyesi kıyı alanlarındaki mevcut doğal koridorların araştırılması ve bu koridorların kent içi hava sirkülasyonunu sağlama işlevini sürdürebilecek şekilde ekolojik koridor oluşturma yaklaşımı ile ormanlar ve diğer doğal sistemlerle entegrasyonlarını sağlar.